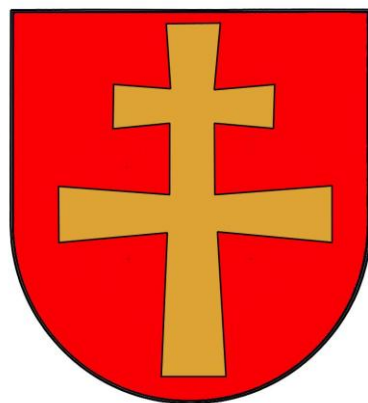

***Strategia Rozwoju
Miasta i Gminy Małogoszcz
na lata 2014-2024***

Projekt

Małogoszcz 2014

***"Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz
na lata 2014-2024"***

opracowana przez:

**PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: 41 372 49 75
e-mail: basz@post.pl**

przy współpracy:

**Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu
osoba odpowiedzialna: Przemysław Spurek**

Spis treści

Wstęp	5
CZĘŚĆ I.	8
DIAGNOZA STANU AKTUALNEGO MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ	8
1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Małogoszcz	8
1.1. Położenie administracyjne gminy	8
1.2. Rys historyczny.....	9
1.3. Funkcjonowanie Miasta i Gminy Małogoszcz	12
1.3.1. Organizacja i władze Miasta i Gminy	12
1.3.2. Jednostki organizacyjne Miasta i Gminy	12
1.3.3. Działalność budżetowa Samorządu Miasta i Gminy Małogoszcz w latach 2007-2013	12
1.3.4. Inwestycje Miasta i Gminy Małogoszcz w latach 2007-2013	16
2. Charakterystyka sfery społecznej	20
2.1. Sytuacja demograficzna	20
2.2. Gospodarstwa domowe i źródła ich utrzymania	25
2.3. Zatrudnienie i rynek pracy	25
2.4. Problemy społeczne.....	27
2.5. Mieszkalnictwo	29
2.6. Infrastruktura społeczna	32
2.6.1. Oświata	32
2.6.2. Ochrona zdrowia.....	33
2.6.3. Pomoc społeczna	34
2.6.4. Bezpieczeństwo publiczne	36
2.6.5. Kultura i dziedzictwo kulturowe	37
2.6.6. Sport, rekreacja i turystyka	41
2.7. Aktywność społeczna	43
3. Charakterystyka infrastruktury technicznej	44
3.1. Infrastruktura transportowa i komunikacyjna	44
3.2. Gospodarka wodno-kanalizacyjna	46
3.3. Gospodarka odpadami.....	49
3.4. Zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	52
3.5. Telekomunikacja i Internet	54
4. Charakterystyka strefy gospodarczej	54
4.1. Aktywność gospodarcza.....	54
4.2. Rolnictwo	57
4.2. Leśnictwo	58
4.3. Przemysł i produkcja	60
4.4. Handel i usługi.....	60
5. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	61
5.1. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia i geologia	61
5.2. Warunki klimatyczne	62
5.3. Surowce mineralne	62
5.3. Hydrologia.....	63
5.3.1. Wody podziemne.....	63
5.3.2. Wody powierzchniowe	64
5.4. Przyroda	65
5.4.1. Lasy i tereny leśne.....	65
5.4.2. Ochrona przyrody	66
5.4.3. Tereny zielone.....	68
6. Zagospodarowanie przestrzenne	68
6.1. Obowiązujące w gminie dokumenty zagospodarowanie przestrzennego	68
6.2. Uwarunkowania zagospodarowania.....	70

CZĘŚĆ II..... 73

PLANOWANIE STRATEGICZNE ROZWOJU MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ 73

1. Identyfikacja problemów i szans rozwoju gminy	73
1.1. Analiza SWOT	73
1.2. Identyfikacja najważniejszych problemów występujących na terenie gminy Małogoszcz	75
1.3. Założenia do "Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"	75
2. Wizja i misja Miasta i Gminy Małogoszcz	76
3. Plan strategiczny dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024	77
3.1. Obszary priorytetowe	77
3.2. Cele strategiczne i cele operacyjne gminy Małogoszcz	79
3.3. Plan działań gminy Małogoszcz	82
3.4. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych	92
3.5. Inwestycyjne zadania priorytetowe	93
3.6. Powiązanie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” z dokumentami wyższych szczebli	94
4. Konsultacje społeczne	98
4. Uwarunkowania realizacji „Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024”	99
4.1. Wdrażanie „Strategii...”	99
4.2. Finansowanie zadań „Strategii...”	100
4.3. Monitorowanie i ewaluacja "Strategii..."	103
4.4. Środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji przewidzianych w „Strategii ...”	104
4.5. Wskaźniki realizacji działań „Strategii...”	106
Bibliografia	109
Spis tabel.....	111
Spis wykresów.....	113
Spis rysunków	113

ZAŁĄCZNIKI114

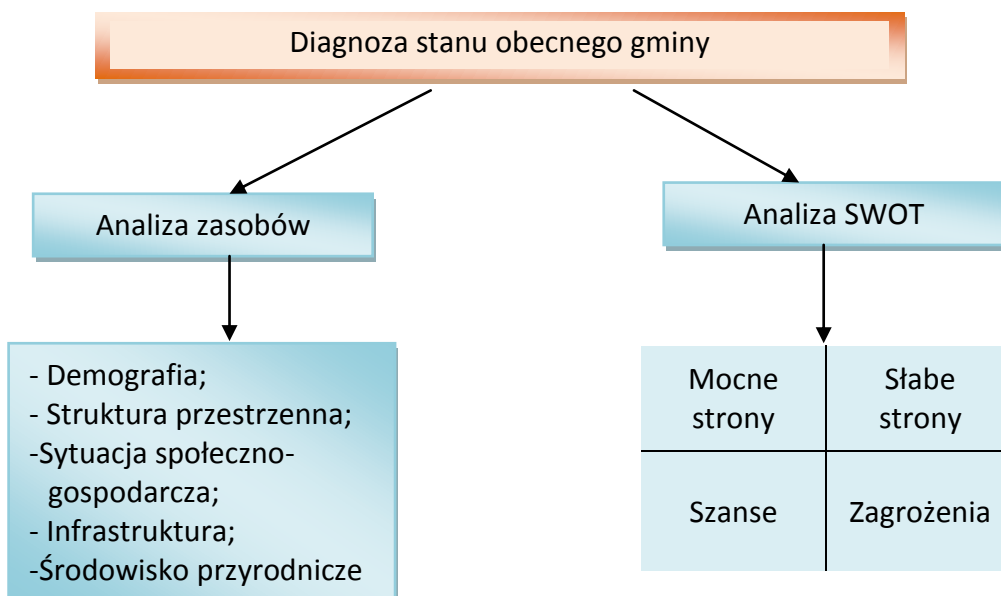
Wstęp

"Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Jest to podstawowy instrument długofalowego zarządzania gminą, który określa strategiczne kierunki rozwoju gminy poprzez sformułowanie misji i docelowej wizji gminy w określonej perspektywie czasowej. Jest to również wybór długookresowych celów rozwojowych zapewniających urzeczywistnienie przyjętej wizji.

"Strategia..." jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Umożliwia ona efektywne gospodarowanie własnymi, ograniczonymi, zasobami. Do zasobów gminy należą: zasoby ludzkie i ich kondycja, stan infrastruktury społecznej i technicznej, stopień rozwoju gospodarczego i zagospodarowania przestrzeni, ale też środki finansowe.

Z jednej strony "Strategia..." stanowi diagnozę stanu obecnego, z drugiej strony jest zbiorem jasno sprecyzowanych potrzeb oraz wynikających z nich kierunków działania. "Strategia..." stanowi ponadto cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o gminie i przyjętych oraz planowanych ścieżkach rozwoju.

Rysunek 1. Schemat diagnozowania w strategii rozwoju gminy

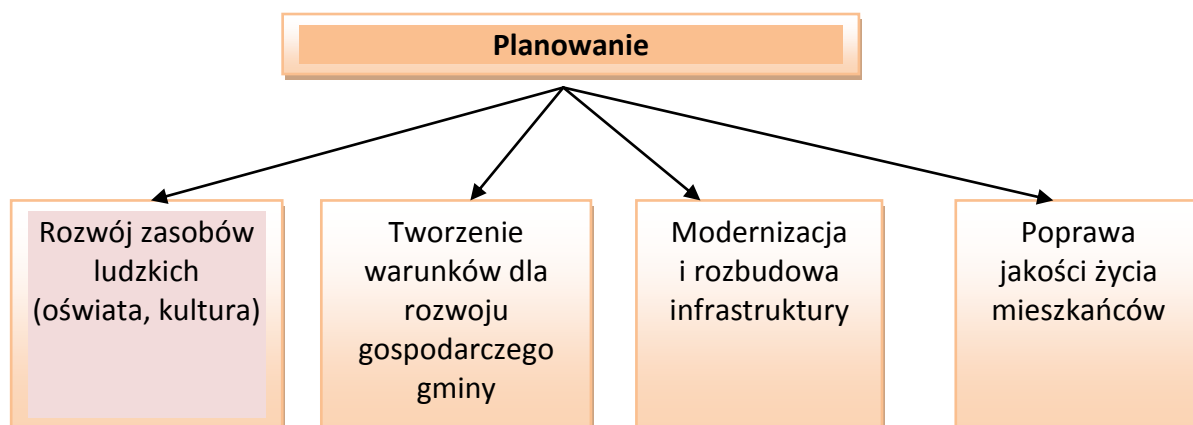

Dokument ten jest swego rodzaju „drogowskazem” dla władz oraz mieszkańców gminy, wskazującym na najważniejsze problemy gminy Małogoszcz oraz sposoby ich rozwiązania w postaci konkretnych zadań do wykonania. "Strategia..." jest więc próbą spojrzenia na rozwój gminy poprzez cele oraz zadania, jakie społeczność lokalna wyznaczyła sobie na kolejne lata.

Założono, że strategia będzie dokumentem długookresowym, a okres jej realizacji przypadnie na lata 2014-2024. Taki horyzont czasowy jest zgodny z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie strategii do wymogów wynikających z obowiązującej perspektywy finansowej Unii Europejskiej od roku 2014. Ponadto pozwala nakreślić założenia polityki gminy w dłuższej perspektywie. Przyjęto zatem, że musi to być

dokument uniwersalny koncentrujący się na rozwiązaniu najważniejszych problemów rozwojowych gminy oraz społeczności ją zamieszkującej.

Rysunek 2. Schemat planowania strategicznego

Opracowanie "Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest warunkiem koniecznym do ubiegania się o pozabudżetowe środki pomocowe, w tym środki z funduszy Unii Europejskiej.

Inną przesłanką opracowania niniejszego dokumentu jest potrzeba przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego wchodzących w skład gminy miejscowości, poprzez podejmowanie nowych wyzwań i konsekwentną realizację zaplanowanych działań.

W czasie opracowywania niniejszej "Strategii..." w oparciu o posiadane strategiczne dokumenty gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz dane Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu i jednostek mu podległych, a także innych instytucji działających na terenie gminy – starano się w jak największym stopniu poznać otoczenie i zrozumieć zachodzące w gminie procesy.

Przy opracowaniu "Strategii..." przyjęto ekspercko-partycypacyjny model, polegający na możliwie szerokim udziale społeczności lokalnej oraz władz gminy przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów i konsultantów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za przeprowadzenie warsztatów diagnostyczno-projektowych, konsultacji społecznych oraz zredagowanie końcowej wersji dokumentu.

Szczególny nacisk położony został na identyfikację problemów, potrzeb i oczekiwań mieszkańców. W związku z czym, podczas gromadzenia danych do części diagnostycznej "Strategii...", rozpisano ankiety dla mieszkańców gminy, w których poproszono o sklasyfikowanie głównych problemów gminy Małogoszcz oraz przedstawienie propozycji inwestycji i działań. Dla potrzeb "Strategii..." rozesłano także ankiety dla wybranych przedsiębiorców, w których pytano o korzystanie ze środków unijnych oraz plany przyszłościowe. Ponadto zorganizowana została Sesja Planowania Strategicznego dla przedstawicieli lokalnej społeczności, na której wypracowano analizę SWOT oraz misję gminy. Na Warsztatach z kolei sprecyzowano plan zadań inwestycyjnych gminy.

"Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" składa się z dwóch zasadniczych części:

- Część I – na podstawie dostępnych danych statystycznych, informacji pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu oraz obowiązujących dokumentów strategicznych, przedstawiono stan aktualny gminy. Analiza ta wykonana została dla następujących sfer: społecznej z uwzględnieniem dziedzictwa kulturowego oraz

infrastruktury społecznej, infrastruktury technicznej, gospodarczej, środowiska przyrodniczego i zasobów naturalnych.

- Część II – stanowi część planistyczną niniejszego dokumentu.

W części tej zaprezentowano podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy w kontekście istniejącego potencjału oraz szans i barier rozwoju, przedstawione w formie analizy SWOT i wyznaczono obszary strategiczne dla gminy.

W planie strategicznym określono misję oraz wizję gminy. Wyznaczono obszary priorytetowe, cele strategiczne a w ich ramach cele operacyjne. Część ta zawiera określone kierunki działań przyszłościowych, które będą mieć zasadniczy wpływ na rozwój gminy. Tutaj określono również sposoby wdrażania, monitorowania oraz finansowania zadań przewidzianych do realizacji.

Ten – swoistego rodzaju – scenariusz przyszłości został nakreślony po to, aby gmina korzystając ze swoich atutów mogła efektywnie wykorzystywać pojawiające się szanse i skutecznie niwelować zaistniałe zagrożenia.

Zakłada się, że w wyniku realizacji zamierzeń niniejszego dokumentu obszar gminy Małogoszcz zyska walor atrakcyjności inwestycyjnej, będzie przyjaźniejszym dla mieszkańców pod względem zaspokajania potrzeb społecznych, będzie miał szanse rozwijać się i wykorzystywać swój potencjał.

CZĘŚĆ I.

DIAGNOZA STANU AKTUALNEGO MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ

1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Małogoszcz

1.1. Położenie administracyjne gminy

Małogoszcz jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w północnej części powiatu jędrzejowskiego. Sąsiadujące jednostki administracyjne to:

- miasto i gmina Chęciny,
- gmina Sobków,
- miasto i gmina Jędrzejów,
- gmina Oksa,
- miasto i gmina Włoszczowa,
- gmina Krasocin,
- gmina Łopuszno,
- gmina Piekoszów.

Rysunek 3. Położenie gminy Małogoszcz na tle powiatu jędrzejowskiego

(opracowanie własne)

Gmina zajmuje obszar 14 605 ha, w tym miasto 968 ha. Gmina Małogoszcz jest drugą największą obszarowo gminą powiatu jędrzejowskiego - stanowi 11,53% jego powierzchni oraz 1,24% powierzchni województwa świętokrzyskiego.

W skład gminy wchodzi miasto Małogoszcz oraz 19 sołectw: Bocheniec, Henryków, Karsznice, Kozłów, Lasochów, Leśnica, Lipnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe.

Tabela 1. Powierzchnia jednostek administracyjnych na terenie gminy Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa jednostki	Powierzchnia w ha
Bocheniec	628
Henryków	208
Karsznice	864
Kozłów	1 044
Lasochów	577
Leśnica	610
Lipnica	449
Ludwinów	693
Mieronice	675
Mniszek	467
Rembieszyce	524
Wiśnicz	637
Wola Tesserowa	532
Wrzosówka	345
Wygnanów	1 298
Zakrucze	2 651
Złotniki	471
Żarczyce Duże	511
Żarczyce Małe	455
miasto Małogoszcz	981

Gmina Małogoszcz znajduje się w odległości ok. 18 km od Jędrzejowa (siedziby powiatu), ok. 25 km od Kielc (stolicy województwa). Pobliskie miasta to Chęciny i Włoszczowa.

1.2. Rys historyczny

Nazwa Małogoszcz posiada kilka interpretacji. Aleksander Bruckner tłumaczy nazwę „goszcz-gość” (zapożyczoną z języka starosłowiańskiego), co znaczy – kupiec, a "małogoszcz" znaczy mały handel lub rzadki gość. Miejskowa legenda głosi, że nazwa miasta wywodzi się od pierwszego kasztelana Małogosta, który za swoje rycerskie zasługi otrzymał tę godność z rąk króla Bolesława Śmiałego.

Małogoszcz założony został w czasach wczesnopiastowskich jako gród kasztelański na skrzyżowaniu głównych szlaków handlowych, przecinających ziemię sandomierską. Już w okresie wczesnego średniowiecza stanowił bardzo ważny ośrodek militarny i gospodarczy Polski.

Najstarsze zapiski o grodzie kasztelańskim w Małogoszczu pochodzą z bulli arcybiskupiej gnieźnieńskiej z roku 1136. Kolejnym dokumentem, potwierdzającym istnienie grodu, jest przywilej księcia Henryka Sandomierskiego z roku 1165, pozwalający łowić bobry w rzece opodal grodu braciom zakonnym z Zagości.

Pierwotnie gródek wybudowany został nad Łososią, na wzgórzu bocheńskim, gdzie przetrwał do czasów najazdu Tatarów w latach 1259-1260. Po tych najazdach przeniesiono gródek na wzgórze Babinek, zbudowano tam nowy kasztel, a w kotlinie powstała osada służebna.

Czasy panowania króla Kazimierza Wielkiego to okres rozwoju i świetności grodu i miasta. Król nakazał rozbudowujące się miasto otoczyć warownym murem, wybudować ratusz, rynek i parafialny kościółek. W tym czasie ośrodek władzy administracyjnej był w pobliskich Chęcinach. Obszar parafii Małogoszcz wynosił 114 km² i zamieszkiwało ją 816 mieszkańców. Kasztelania małogoska była jedną z mniejszych w województwie sandomierskim.

W roku 1408 król Władysław Jagiełło potwierdził dla Małogoszcza prawa miejskie według prawa niemieckiego, a wraz z nimi nadał miastu herb - symbol miasta królewskiego.

Rysunek 4. Herb Miasta i Gminy Małogoszcz

Opis: Herb Małogoszcza przedstawia wizerunek złotego krzyża jagiellońskiego w czerwonym polu tarczy herbowej. Obecny kształt herbu został przyjęty uchwałą nr 28/243/06 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22.06.2006 r.

W czasach świetności gościł Małogoszcz wielu królów Polski, a także był przystankiem dla żałobnych orszaków królewskich.

Około roku 1591 rozpoczęto budowę nowego kościoła z kamienia pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny oraz szpitalika z małym kościółkiem dla ubogich, samotnych chorych potrzebujących pomocy, zwany Betaniją, który spełniał swoją rolę aż do roku 1794.

W dniu 25 lipca 1602 roku król Zygmunt III Waza, na prośbę księdza Jakuba Chrostkowicza i zacnych mieszczan ustanowił w Małogoszczu konfraternię literacką, w której obowiązywało uczestnictwo w porannej mszy świętej i czynne śpiewanie pieśni.

Małogoszcz były dwukrotnie grabiony przez żołnierzy szwedzkich: w 1655 i 1702 roku. W roku 1709 miasteczko nawiedziła epidemia zarazy. Pożary nawiedziły miasto w 1863 roku (w czasie bitwy lutowej powstania styczniowego), w 1905 r., a kolejne w czasie działań wojennych I i II wojny światowej.

W dniu 7 czerwca 1794 roku w miasteczku stacjonowały po bitwie pod Szczekocinami wojska Tadeusza Kościuszki, wtedy odbyły się pogrzeby generałów Jana Grochowskiego i Józefa Wodzickiego. Z Małogoszcza Naczelnik wystosował depeszę do Rady Najwyższej Narodowej prosząc o przyspieszenie rządowych decyzji ogłoszenia uniwersałów zniesienia pańszczyzny i potrzeby organizowania krajowego pospolitego ruszenia.

W dniu 24 lutego 1863 roku rozegrała się w miasteczku jedna z największych i najbardziej krwawych bitew powstania styczniowego. Wynik bitwy nie był pomyślny dla powstańczych wojsk i mieszkańców miasta.

Budowa traktu pierwszego rzędu z Krakowa do Warszawy przez Chęciny i Kielce w połowie XIX w., zahamowała dalszy rozwój miasta. Małogoszcz stracił prawa miejskie w 1869 roku.

Lata okresu międzywojennego to budowanie od podstaw administracji, szkolnictwa, wytwórczości (szewstwo, garncarstwo, kołodziejstwo), handlu i rolnictwa. W osadzie

i najbliższej okolicy rozwijał się przemysł wydobywczy, działały stanowiska ręcznego łamania kamienia. Jedynym, dużym zakładem przemysłowym o znaczeniu wojewódzkim, był wapiennik w Bukowej Górze, gdzie praca była zmechanizowana.

W okresie II wojny światowej, w okolicy powstały liczne grupy konspiracyjne i utworzył się zorganizowany ruch oporu. 28 sierpnia 1942 roku Niemcy wywieźli tujejszych Żydów do Jędrzejowa, a następnie do obozu zagłady w Treblince. Gmina żydowska istniała od 1882 roku.

W okresie Polski Ludowej Małogoszcz ponownie zaczął się rozwijać - powstały zakłady obuwnicze „Wierna”, ożywił się przemysł wydobywczy. Działały: zakład wapienniczy w Bukowej Górze, kamieniołomy i wapienniki: Głuchowiec, Gnieździska, Krzyżowa Góra, i w miejscowościach: Zajączków, Mieczyn, Lipia, Rogalów. Wzrost zapotrzebowania na cement i wapno przyczynił się w początku lat 60-tych XX wieku do budowy nowoczesnego, dużego zakładu wapienniczego w Bukowie, a w pierwszych latach 70-tych - jednej z najnowocześniejszych i największych w kraju cementowni - „Małogoszcz”. Przemysł odmienił miasto i okolice, przyczyniając się do wzrostu liczby mieszkańców i umocnieniu miasta w roli głównego ośrodka życia administracyjnego, gospodarczego i kulturalnego. Z dniem 1 stycznia 1996 roku Małogoszcz odzyskał prawa miejskie.

Rysunek 5. Miasto i Gmina Małogoszcz

(opracowanie własne)

1.3. Funkcjonowanie Miasta i Gminy Małogoszcz

1.3.1. Organizacja i władze Miasta i Gminy

Miasto i Gmina Małogoszcz stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez jej mieszkańców. Zarządza nią Rada Miejska składająca się z 15 radnych, pracująca w 6 komisjach.

Burmistrz Miasta i Gminy Małogoszcz jest jednoosobowym organem wykonawczym Gminy. Gmina posiada własny herb, flagę przyjęte statutem.

Jednostką administracyjną gminy jest Urząd Miasta i Gminy Małogoszcz.

Adres: 28-366 Małogoszcz, ul. Jaszowskiego 3A.

Kontakt: tel. 41 3855135, 41 3860135, fax 41 3860150, e-mail malogoszcz@eobip.pl, www.malogoszcz.pl, www.malogoszcz.eobip.pl

Urząd Miasta i Gminy Małogoszcz wykonuje zadania Gminy wynikające z ustawy, zadania zlecone z zakresu działań organów administracji rządowej, zadania wynikające z porozumień zawartych pomiędzy gminą a jednostkami samorządu terytorialnego oraz inne zadania określone statutem, uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Małogoszcz. Zadania te realizowane są poprzez poszczególne wydziały lub samodzielne stanowiska pracy utworzone w Urzędzie.

1.3.2. Jednostki organizacyjne Miasta i Gminy

Miasto i Gmina Małogoszcz zarządza jednostkami podległymi, którymi są:

- zakład budżetowy: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,
- jednostki pomocy społecznej: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- jednostki oświatowe: Zespół Szkół Ogólnokształcących w Małogoszczu (Liceum, Gimnazjum i Szkoła Podstawowa) z filią w Leśnicy, Zespół Placówek Oświatowych w Złotnikach (Gimnazjum, Szkoła Podstawowa i Przedszkole), Szkoła Podstawowa w Kozłowie, Zespół Placówek Oświatowych w Żarczycach Dużych (Szkoła Podstawowa i Przedszkole), Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym w Rembieszycach, Publiczne Przedszkole w Małogoszczu, Publiczne Przedszkole w Kozłowie,
- instytucje kultury w Małogoszczu: Dom Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Izba Pamięci Ziemi Małogoskiej.

1.3.3. Działalność budżetowa Samorządu Miasta i Gminy Małogoszcz w latach 2007-2013

Budżet jest planem dochodów i wydatków gminy, prowadzącej gospodarkę finansową np. ustaw o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 594. ze zmianami) oraz o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 885). Budżet jest finansowym wyrazem i instrumentem polityki gospodarczej gminy.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Tabela 2. Dochody budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Źródła dochodów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
subwencja ogólna z budżetu	8 078 207,00	9 518 120,00	10 366 105,00	10 930 181,00	11 419 367,00	11 902 247,00	11 934 084,00
dotacja celowa na zadania zlecone	4 325 321,00	4 021 308,00	3 943 570,00	4 172 854,00	4 104 728,00	4 208 233,00	4 060 874,00
dotacja na dofinansowanie własnych zadań bieżących	841 273,00	1 000 682,00	868 080,00	908 750,00	899 200,00	1 029 046,00	1 368 010,00
dotacja na dofinansowanie inwestycji	-	-	2 974 566,00	2 273 889,00	1 926 808,00	1 927 561,00	1 189 059,00
dochody z majątku gminy	136 012,00	87 233,00	31 303,00	146 313,00	5 185,00	62 235,00	211 315,00
podatki i opłaty	12 999 447,00	14 462 667,00	12 772 209,00	12 936 263,00	14 331 090,00	15 002 320,00	15 839 910,00
pozostałe dochody własne	799 411,00	912 470,00	1 244 240,00	1 167 263,00	1 327 748,00	1 468 050,00	1 708 879,00
dochody z foś	-	-	-	705 184,00	412 180,00	478 972,00	250 629,00
dochody ogółem	27 179 671,00	30 002 480,00	32 200 073,00	33 240 697,00	34 426 306,00	36 078 664,00	36 562 760,00

Tabela 3. Wydatki budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Rodzaj wydatków	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
wydatki ogółem	25 505 745,00	29 005 557,00	35 411 236,00	36 721 503,00	36 102 827,00	39 121 205,00	36 826 107,00
wydatki inwestycyjne	1 419 697,00	2 591 299,00	7 625 454,00	5 720 111,00	4 618 832,00	6 284 133,00	2 798 874,00

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Tabela 4. Wydatki, według działów, budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie działów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
rolnictwo i łowiectwo	180 262,00	608 264,00	706 231,00	322 016,00	474 647,00	658 822,00	316 528,00
transport i łączność	1 633 078,00	1 344 157,00	5 820 921,00	3 740 488,00	1 050 691,00	555 655,00	1 437 183,00
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	943 703,00	955 872,00	2 679 490,00	3 362 811,00	4 802 069,00	6 583 659,00	2 645 479,00
gospodarka mieszkaniowa	9 267,00	257 771,00	229 975,00	999 906,00	53 699,00	83 906,00	13 606,00
oświata i wychowanie	11 692 464,00	14 914 301,00	14 617 797,00	16 126 287,00	16 741 282,00	17 916 262,00	18 396 964,00
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	748 537,00	902 821,00	1 035 093,00	1 159 879,00	1 253 981,00	1 164 280,00	1 200 891,00
ochrona zdrowia	145 493,00	295 071,00	177 574,00	240 463,00	157 143,00	575 231,00	780 719,00
pomoc społeczna	5 751 599,00	5 628 766,00	5 418 877,00	5 819 637,00	5 850 442,00	6 204 922,00	6 105 697,00
kultura fizyczna i sport	373 841,00	424 802,00	429 842,00	415 959,00	922 784,00	435 568,00	425 569,00
administracja publiczna	2 477 723,00	2 648 114,00	2 836 479,00	3 081 641,00	2 925 583,00	3 277 120,00	3 253 381,00
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	168 274,00	344 566,00	315 291,00	336 464,00	586 311,00	309 781,00	487 263,00
pozostałe wydatki	1 381 504,00	681 052,00	1 143 666,00	1 115 952,00	1 284 195,00	1 355 999,00	1 762 827,00
wydatki ogółem	25 505 745,00	29 005 557,00	35 411 236,00	36 721 503,00	36 102 827,00	39 121 205,00	36 826 107,00

W omawianych latach dochody gminy Małogoszcz wykazują tendencję wzrostową, natomiast wydatki gminy - od roku 2009 - przewyższają jej dochody.

Wykres 1. Dochody i wydatki ogólne budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013

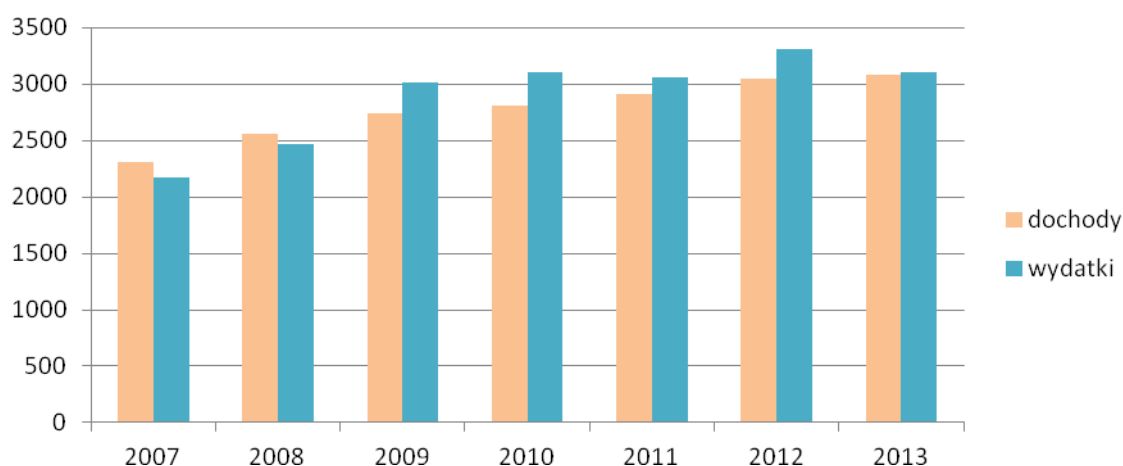
Dodatkowe źródła finansowania inwestycji w gminie stanowią głównie:

- Urząd Wojewódzki (dotacje),
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (kredyty), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- dofinansowanie ze środków unijnych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Rybackiego,
- preferencyjne kredyty i pożyczki z banków komercyjnych.

Tabela 5. Dochody i wydatki budżetu gminy Małogoszcz na 1 mieszkańca w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2012, obliczenia własne np. danych Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu - 2013)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
dochody na 1 mieszkańca	2 309,04	2 555,58	2 743,70	2 813,43	2 912,30	3 050,28	3 076,63
wydatki na 1 mieszkańca	2 166,83	2 470,66	3 017,32	3 108,04	3 054,13	3 307,51	3 098,79

Wykres 2. Dochody i wydatki budżetu gminy Małogoszcz na 1 mieszkańca w latach 2007-2013

1.3.4. Inwestycje Miasta i Gminy Małogoszcz w latach 2007-2013

Gmina Małogoszcz korzystała w ostatnich latach z dofinansowania zewnętrznego do prowadzonych przez siebie inwestycji i projektów.

Największe inwestycje gminne w latach 2007-2013 to:

- budowa II etapu obwodnicy miasta Małogoszcz,
- budowa drogi gminnej Leśnica - Zakrucze północnej obwodnicy miasta Małogoszcz,
- rozbudowa drogi gminnej Rembieszyce - Borki,
- rozbudowa ulicy Pustowójtówny wraz z budową chodników i oświetlenia ulicznego
- rewitalizacja Placu Kościuszki w Małogoszczu - przywrócenie czytelności historycznego założenia urbanistycznego rynku.
- budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami dla miejscowości Leśnica wraz z uwzględnieniem przyległych do kolektora posesji we wsi Zakrucze.

Ponadto Gmina podejmowała działania w tzw. projektach miękkich, przy współfinansowaniu z zewnątrz. Należą do nich:

- cykliczne imprezy: Piłkarski Małogoszcz, Małogoska Liga Siatkówki, Prezentacje Folklorystyczne Rym, cym, cym...na ludowo,
- pojedyncze imprezy kulturalne, sportowe, promocyjne - np.: Obchody 150-tej rocznicy bitwy pod Małogoszczem, realizacja projektu wirtualnego spaceru po gminie Małogoszcz (dostępny na stronie: <http://www.wirtualnymalogoszcz.pl/>),
- program wspierający przedsiębiorczość: "Nie dla bierności zawodowej! Aktywizacja zawodowa podopiecznych M-GOPS Małogoszcz",
- projekty oświatowe: "Ja - ty - my - idziemy do przedszkola", "Szop, tzw., Szkoła otwarta i pomocna: wyrównanie szans edukacyjnych małogoskich pierwszaków, "Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w gminie Małogoszcz".

Szczegółowe informacje o przeprowadzonych inwestycjach gminnych zaprezentowano w poniższej tabeli.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Tabela 6. Najważniejsze projekty zrealizowane przez Gminę Małogoszcz i jednostki organizacyjne w latach 2007-2013 (ze środków własnych i zewnętrznych źródeł dofinansowania, w tym funduszy unijnych) - stan 30.11.2013 r. (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Lp.	Nazwa zadania	Wartość całkowita projektu – koszty kwalifikowalne (w zł)	Program	Lata realizacji	Dofinansowanie – koszty kwalifikowalne (w zł)	Budżet własny – koszty kwalifikowalne (w zł)
1	Budowa II etapu obwodnicy miasta Małogoszcz	14 200 000,00	Ministerstwo Infrastruktury	2007-2008	14 000 000,00	200 000,00
2	Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach oświatowych Gminy Małogoszcz	43 400,00	Rządowy Program Monitoring Wizyjny w Szkołach i Placówkach	2007	27 000,00	16 400,00
3	Budowa drogi gminnej Leśnica -Zakrucze północnej obwodnicy miasta Małogoszcz	2 414 484,55	RPO WŚ 2007-2013	2008-2009	1 448 690,73	965 793,82
4	Rozbudowa drogi gminnej Rembieszyce - Borki	548 472,80	RPO WŚ 2007-2013	2008-2009	329 083,68	219 389,12
5	Ja - ty - my - idziemy do przedszkola	156 499,91	PO KL 2007-2013	2008-2010	150 940,00	5 559,91
6	Przebudowa drogi gminnej - ulicy Warszawskiej w Małogoszczu	1 482 417,06	NPPDL 2008-2011	2009	741 208,53	741 208,53
7	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami dla miejscowości Leśnica wraz z uwzględnieniem przyległych do kolektora posesji we wsi Zakrucze - Gmina Małogoszcz	4 426 763,02	RPO WŚ 2007-2013	2009-2011	2 656 057,81	1 770 705,21
8	Rozbudowa ulicy Pustowójtówny wraz z budową chodników i oświetlenia ulicznego	1 839 219,41	NPPDL 2008-2011	2010	919 609,00	919 610,41
9	Bocheńska Noc Świętojańska 2010	19 401,60	PROW 2007-2013	2010	13 581,12	5 820,48
10	Wirtualny spacer po gminie Małogoszcz	20 600,80	PROW 2007-2013	2010	14 420,56	6 180,24
11	Kampania promocyjna gminy Małogoszcz	7 700,80	PROW 2007-2013	2010	5 390,56	2 310,24

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

12	IV Prezentacje Folklorystyczne „Rym cym cym... na ludowo	23 751,80	PROW 2007-2013	2010	18 220,58	5 531,22
13	Królestwo Aktywnego Wypoczynku	39 974,42	ODNOWA WSI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ	2010	19 987,21	19 987,21
14	E-świętokrzyskie budowa systemu informacji przestrzennej województwa świętokrzyskiego" - Gmina Małogoszcz	84 967,67	RPO WŚ 2007-2013	2010-2012	65 084,97	19 882,70
15	E-świętokrzyskie rozbudowa infrastruktury informatycznej JST Informatyzacja Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu	105 583,75	RPO WŚ 2007-2013	2010-2012	87 132,22	18 451,53
16	Rewitalizacja Placu Kościuszki - przywrócenie czytelności historycznego założenia urbanistycznego rynku	3 980 204,44	RPO WŚ 2007-2013	2010-2012	2 388 122,66	1 592 081,78
17	Modernizacja systemu ciepłowniczego miasta Małogoszcz	2 393 930,36	RPO WŚ 2007-2013	2010-2012	1 196 965,18	1 196 965,18
18	Szop tzn. Szkoła otwarta i pomocna: wyrównywanie szans edukacyjnych małogosińskich pierwszaków	95 225,00	PO KL 2007-2013	2010-2011	95 225,00	0,00
19	Bocheńska Noc Świętojańska 2011	23 227,60	PROW 2007-2013	2010-2011	16 259,32	6 968,28
20	Małogoszcz turystyczną wizytówką powiatu jędrzejowskiego	29 470,50	PROW 2007-2013	2010-2011	20 629,35	8 841,15
21	Piłkarski Małogoszcz 2010/2011	24 760,38	PROW 2007-2013	2010-2011	17 332,26	7 428,12
22	„Widok z kalenicy” – pogwarki z Jarkowy Góry	17 678,48	PROW 2007-2013	2010-2011	12 374,94	5 303,54
23	Piłkarski Małogoszcz 2011/2012	16 136,00	PROW 2007-2013	2011-2012	11 786,50	4 349,50
24	V Prezentacje Folklorystyczne Rym cym cym... na ludowo	27 301,43	PROW 2007-2013	2011	21 841,14	5 460,29
25	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dzieci i Młodzieży „Nad Wierną Rzeką”	30 612,20	PROW 2007-2013	2011	21 428,54	9 183,66
26	Budowa mostu drogowego na rzece Lipnicy w m. Złotniki wraz z dwoma dojazdami do mostu	745 632,55	RPO WŚ 2007-2013	2010-2011	409 725,08	335 907,47

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

27	Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania lokalu handlowego na potrzeby domu kultury - siłownia kulturyistyczna	574 959,88	PROW 2007-2013	2011	459 967,00	114 992,88
28	Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w gminie Małogoszcz	176 639,10	PO KL 2007-2013	2011-2013	176 639,10	0,00
29	Utworzenie kawiarenek internetowych z bezpłatnym dostępem do internetu na terenie gminy Małogoszcz	22 873,65	PROW 2007-2013	2011-2012	16 931,35	5 942,30
30	VI Prezentacje Folklorystyczne Rym cym cym... na ludowo	30 678,28	PROW 2007-2013	2012	24 542,62	6 135,66
31	Piłkarski Małogoszcz 2012/2013	17 789,22	PROW 2007-2013	2012-2013	14 231,38	3 557,84
32	Małogoska Liga Siatkówki 2012/2013	10 137,97	PROW 2007-2013	2012-2013	8 110,37	2 027,60
33	Remont i wyposażenie budynku klubowego przy Stadionie Miejskim w Małogoszczu	123 763,11	PO RYBY 2007-2013	2013	105 198,64	18 564,47
34	Obchody 150-tej rocznicy bitwy pod Małogoszczem	178 034,96	PO RYBY 2007-2013	2013	150 025,72	28 009,24
35	Roboty remontowe i modernizacja świetlicy wiejskiej w Wiśniczu	25 928,08	PROW 2007-2013	2013	20 742,00	5 186,08
36	"Nad Wierną Rzeką zawsze na sportowo" - organizacja obchodów 35-lecia Miejskiego Klubu Sportowego "Wierna" Małogoszcz oraz rozgrywek sportowych	36 444,00	PROW 2007-2013	2013-2014	29 802,56	6 641,44
37	VII Prezentacje Folklorystyczne Rym cym cym... na ludowo	25 960,50	PROW 2007-2013	2013	21 405,72	4 554,78
38	Nie dla bierności zawodowej! Aktywizacja zawodowa podopiecznych M-GOPS Małogoszcz	1 048 237,45	PO KL 2007-2013	2008-2013	969 943,36	78 294,09
39	Budowa parkingu przy ul. Jaszowskiego w Małogoszczu	208 472,61	PO RYBY 2007-2013	2013	78 141,02	130 331,59
	RAZEM	35 277 335,34			26 783 777,78	8 493 557,56

Inwestycje, na które gmina Małogoszcz złożyła wnioski o dofinansowanie, ale nie podpisano jeszcze umów, które będą realizowane w roku 2014 to:

- Zagospodarowanie terenu przy źródleku w miejscowości Kozłów - dofinansowanie z PROW 2007-2013,
- Rewitalizacja Alei Cmentarnej w Małogoszczu - dofinansowanie z PO RYBY 2007-2013.

2. Charakterystyka sfery społecznej

2.1. Sytuacja demograficzna

Gmina Małogoszcz (wg stanu na 31.12.2013 r.) liczy ogółem 11 749 mieszkańców, w tym 5 865 mężczyzn i 5 884 kobiety. Mieszkańcy miasta - 3 929 osób - stanowi 33,4% ludności gminy.

Średnia gęstość zaludnienia wynosi 80 osób na 1 km².

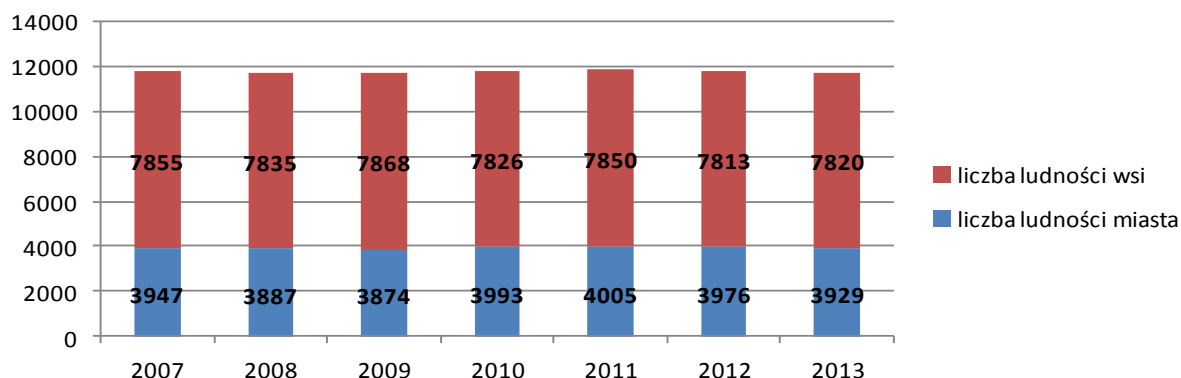
Tabela 7. Liczba ludności w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)

Liczba ludności	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba ludności w gminie ogółem	11 770	11 725	11 735	11 821	11 829	11 788	11 749
liczba mężczyzn ogółem	5 909	5 903	5 896	5 940	5 945	5 916	5 865
liczba kobiet ogółem	5 861	5 822	5 839	5 881	5 884	5 872	5 884
liczba ludności z terenu miasta	3 947	3 887	3 874	3 993	4 005	3 976	3 929
liczba mężczyzn z terenu miasta	1 933	1 907	1 907	1 964	1 973	1 965	1 915
liczba kobiet z terenu miasta	2 014	1 980	1 967	2 029	2 032	2 011	2 041
liczba ludności z terenów wiejskich	7 855	7 835	7 868	7 826	7 850	7 813	7 820
liczba mężczyzn z terenów wiejskich	3 988	3 985	3 987	3 973	3 981	3 960	3 950
liczba kobiet z terenów wiejskich	3 867	3 850	3 881	3 853	3 869	3 853	3 870

Tabela 8. Liczba ludności w gminie Małogoszcz w podziale na grupy wiekowe w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)

Liczba ludności w wieku	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0-9 lat	1 352	1 341	1 315	1 331	1 311	1 306	1 277
10-19 lat	1 650	1 597	1 553	1 518	1 487	1 439	1 399
20-29 lat	2 064	2 022	2 011	1 921	1 884	1 802	1 765
30-39 lat	1 616	1 648	1 669	1 837	1 874	1 953	1 970
40-49 lat	1 412	1 416	1 394	1 384	1 390	1 370	1 379
50-59 lat	1 784	1 748	1 774	1 723	1 691	1 660	1 601
60-69 lat	800	897	954	1 044	1 127	1 211	1 310
70 lat i powyżej	1 092	1 056	1 065	1 063	1 065	1 047	1 048

Wykres 3. Liczba ludności w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013

Wykres 4. Liczba ludności w podziale na grupy wiekowe w gminie Małogoszcz w roku 2013

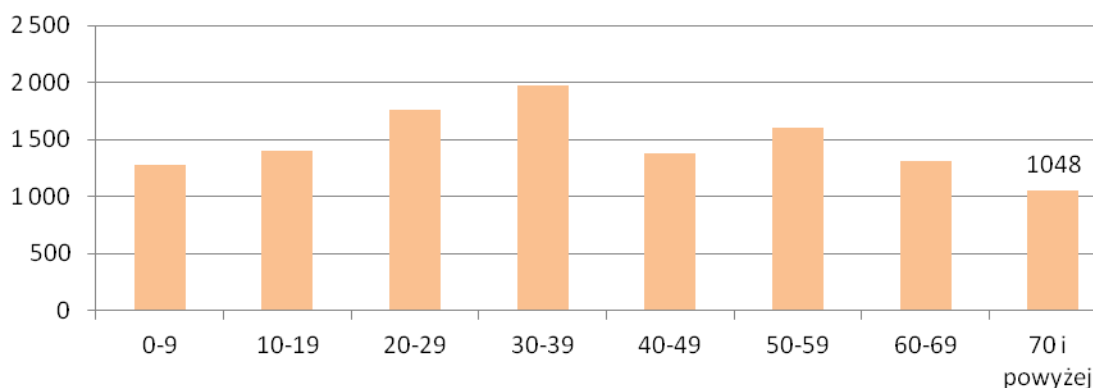

Tabela 9. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach gminy Małogoszcz - stan na dzień 07.04 2014 r. (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa jednostki	Liczba mieszkańców
Bocheniec	518
Henryków	53
Karsznice	500
Kozłów	819
Lasochów	196
Leśnica	591
Lipnica	284
Ludwinów	371
Mieronice	597
Mniszek	247
Rembieszycze	360
Wiśnicz	242
Wola Tesserowa	415
Wrzosówka	265
Wygnanów	405
Zakrucze	310
Złotniki	885
Żarczyce Duże	512
Żarczyce Małe	408
miasto Małogoszcz	1 991 + 1 960 (osiedle) = ogółem 3 951

Stopień koncentracji ludności w gminie nie jest równomierny. Najwięcej mieszkańców ma miasto (ogółem 3 951 mieszkańców), gdzie występuje zabudowa wielorodzinna zamieszkała przez 1 960 osób. Wskaźnik zaludnienia na terenie miasta wynosi ok. 405 osób na km², dla terenów wiejskich wskaźnik ten wynosi ok. 57 osób na km². Najludniejszym sołectwem są Złotniki (885 mieszkańców). W dalszej kolejności są sołectwa:

- Kozłów (819 mieszkańców),
- Mieronice (597 mieszkańców),
- Leśnica (591 mieszkańców),
- Bocheniec (518 mieszkańców),
- Żarczyce Duże (512 mieszkańców).

Ponadto w gminie jest:

- 4 sołectwa z liczbą mieszkańców od 500 do 400 osób (Karsznice, Wola Tesserowa, Żarczyce Duże i Wygnanów),
- 9 sołectw z liczbą mieszkańców poniżej 400 osób, w tym jedno sołectwo poniżej 100 osób.

Tabela 10. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)

Liczba ludność	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
w wieku przedprodukcyjnym	2 149	2 095	2 065	2 048	2 018	1 983	2 364
w wieku produkcyjnym	7 971	7 959	7 957	8 013	8 009	7 945	7 439
w wieku poprodukcyjnym	1 650	1 671	1 713	1 760	1 802	1 860	1 946

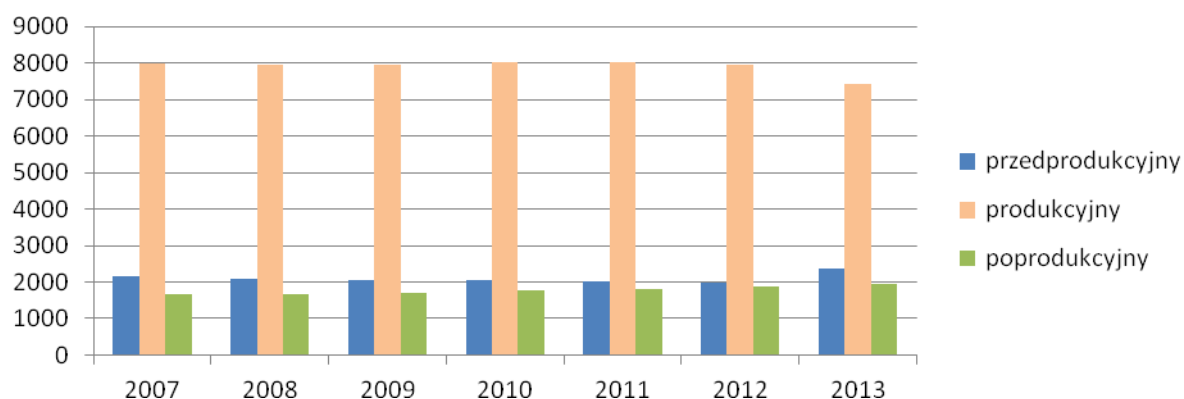
Struktura ludności gminy pod względem ekonomicznych grup wiekowych (według danych GUS) przedstawia się następująco: 16,82% ogółu mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, 67,4% osoby w wieku produkcyjnym, a 15,78% osoby w wieku poprodukcyjnym.

Populacja gminy charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową, ponieważ jest zbyt mała różnica pomiędzy populacją w wieku przedprodukcyjnym a poprodukcyjnym. Od roku 2007 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym spada znacznie, a powiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym – jest to tendencja niekorzystna. Zdecydowana większość mieszkańców gminy znajduje się w wieku produkcyjnym, liczba ta nie ulega znacznym wahaniom.

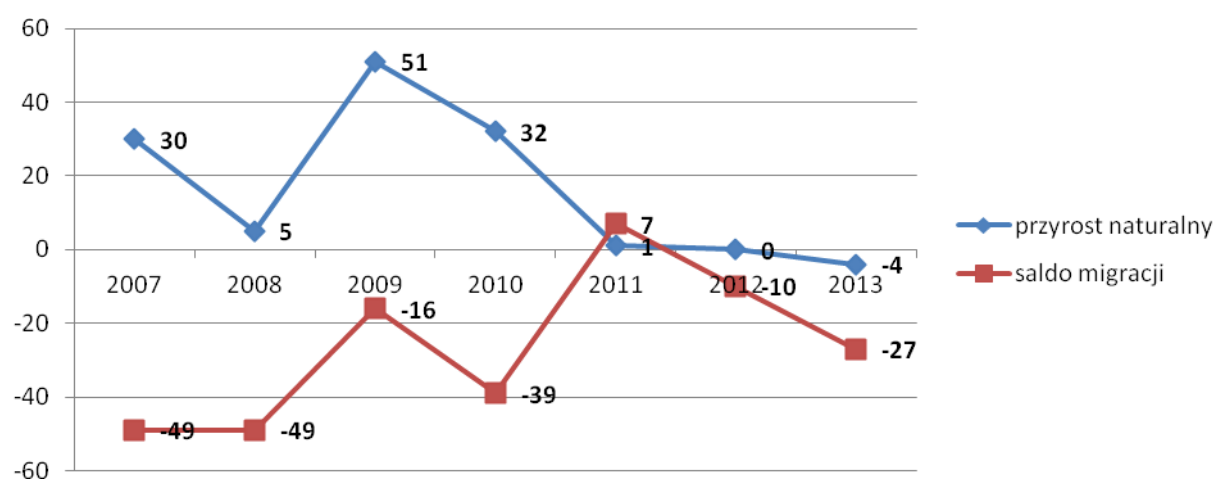
Tabela 11. Przyrost naturalny i saldo migracji w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)

Wskaźnik w liczbach naturalnych	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
przyrost naturalny	30	5	51	32	1	0	-4
saldo migracji	-49	-49	-16	-39	7	-10	-27

Wykres 5. Struktura ekonomicznych grup wiekowych w gminie Małogoszcz

Wykres 6. Struktura przyrostu naturalnego i salda migracji w gminie Małogoszcz

Wskaźniki demograficzne dla gminy Małogoszcz wynoszą (wg GUS, 2013):

- wskaźnik obciążenia demograficznego:
 - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 57,9 osób,
 - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – 82,3 osób,
 - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 26,2 osób,
- udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem:
 - w wieku przedprodukcyjnym – 20,1 % osób,
 - w wieku produkcyjnym – 63,3 % osób,
 - w wieku poprodukcyjnym – 16,6 % osób,
- wskaźniki modułu gminnego:
 - gęstość zaludnienia – 80 osób na 1 km²,
 - kobiety na 100 mężczyzn – 100
 - przyrost naturalny na 1000 ludności – -0,3, w liczbach naturalnych – -4 osoby,
 - saldo migracji - -27 osób.

Ludność gminy Małogoszcz stanowi 13,35% ludności powiatu jędrzejowskiego oraz 0,93 % ludności województwa świętokrzyskiego.

Tabela 12. Porównanie wybranych wskaźników demograficznych gminy Małogoszcz do wskaźników demograficznych powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego w roku 2012 (GUS, 2013)

Wskaźnik	Jednostka	Miasto i Gmina Małogoszcz	Powiat jędrzejowski	Województwo świętokrzyskie
ludność w wieku przedprodukcyjnym	%	20,1	18,3	17,3
ludność w wieku produkcyjnym	%	63,3	62,1	62,9
ludność w wieku poprodukcyjnym	%	16,6	19,6	19,8
gęstość zaludnienia	osoba na 1 km ²	80	70	108
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	100	102	105
małżeństwa na 1000 ludności	‰	5,7	5,3	5,3
urodzenia żywe na 1000 ludności	‰	9,0	9,2	8,4
zgony na 1000 ludności	‰	9,3	11,4	11,2
przyrost naturalny na 1000 ludności	‰	-0,3	-2,2	-2,7

Według prognozy statystycznej GUS „Prognoza ludności na lata 2008-2035” ogólna liczba mieszkańców województwa świętokrzyskiego, a co za tym idzie również powiatu jędrzejowskiego, będzie sukcesywnie spadać w całym okresie objętym prognozą. Prognozy demograficzne dla gminy Małogoszcz (wykonane na podstawie prognoz województwa i powiatu) również wykazują tendencje spadku liczby ludności.

Tabela 13. Prognoza demograficzna dla powiatu jędrzejowskiego i gminy Małogoszcz do roku 2035 (według Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2011-2035 – GUS).

Wyszczególnienie	Prognoza do roku				
	2015	2020	2025	2030	2035
powiat jędrzejowski	86 270	84 337	82 057	79 238	76 036
Miasto i Gmina Małogoszcz	11 827	11 567	11 255	10 872	10 437
w tym miasto	3 785	3 585	3 376	3 261	3 131
w tym wieś	8 042	7 982	7 879	7 611	7 306

Powyższa prognoza ludności do roku 2035 w gminie Małogoszcz ma jedynie charakter szacunkowy.

Pozytywnym zjawiskiem demograficznym na terenie gminy jest stosunkowo wysoki wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym oraz w wieku do 18 lat, co może pozytywnie zaowocować w przyszłości, jeśli warunki w gminie będą bardziej korzystne dla osiedlania się młodych ludzi. Niestety wskaźniki przyrostu naturalnego zaznaczają wyraźne spadki i w chwili obecnej nie wykazują zmiany tendencji.

Do niekorzystnych zjawisk demograficznych należą:

- spadająca liczba mieszkańców gminy,
- zbyt mała różnica pomiędzy wskaźnikami liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa,
- sukcesywny i znaczący spadek liczby ludności w gminie: ujemny wskaźnik salda migracji,

- znaczący udział kobiet (ok. 68%) w strukturze osób w wieku poprodukcyjnym, w wieku produkcyjnym przewaga mężczyzn (ok 54%),
- rozmieszczenie ludności w poszczególnych jednostkach osadniczych na terenie gminy nie jest równomierne,
- niekorzystne wskaźniki demograficzne w prognozach ludności do roku 2035.

2.2. Gospodarstwa domowe i źródła ich utrzymania

W Gminie Małogoszcz jest 3 543 gospodarstw domowych (według danych Narodowego Spisu Powszechnego). W przeważającej części są to gospodarstwa jednorodzinne. Struktura gospodarstw domowych w gminie kształtuje się następująco:

- gospodarstwa jednorodzinne stanowią ponad 71 % liczby gospodarstw ogółem (w tym gospodarstwa: dwuosobowe - 26,4 % , trzyosobowe - 25,3 %, czteroosobowe i więcej - 48,3 %),
- gospodarstwa dwurodzinne stanowią 7,7 %,
- trzy i więcej rodzinne - 0,4%,
- nierodzinne - 19,8 %.

Ocena poziomu życia mieszkańców gminy związana jest z oceną poziomu zaspokojenia ich potrzeb materialnych oraz z jakością życia. Źródłami utrzymania są: praca najemna w rolnictwie i poza nim oraz niezarobkowe źródła utrzymania (np. emerytura, renta). Procentowe wyliczenie źródeł utrzymania gospodarstw domowych w gminie Małogoszcz (według danych Narodowego Spisu Powszechnego):

- źródła zarobkowe
 - praca najemna: poza rolnictwem w sektorze publicznym - 12,5 %, w sektorze prywatnym - 30,5 %, w rolnictwie - 0,8 %,
 - na rachunek własny: poza rolnictwem - 4,5 %, w swoim gospodarstwie rolnym - 10 %,
- źródła niezarobkowe:
 - emerytura: pracownicza - 15 %, rolna - 6 %,
 - renta: z tytułu niezdolności do pracy - 11 %, socjalna i rodzinna - 5 %,
 - zasiłek dla bezrobotnych - 1,2 %,
 - pomoc społeczna - 1 %,
 - inne niezarobkowe - 3,5 %.

Według danych GUS 45,7% gospodarstw domowych utrzymuje się z tzw. źródeł niezarobkowych tj. renta, emerytura, zasiłek, itp. Dla pozostałych gospodarstw domowych głównym źródłem utrzymania jest praca najemna lub prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

2.3. Zatrudnienie i rynek pracy

Do wiodących funkcji w rozwoju gospodarczym gminy Małogoszcz zalicza się przemysł branży mineralnej (cementowy) i wydobywczy oraz działalność rolniczą.

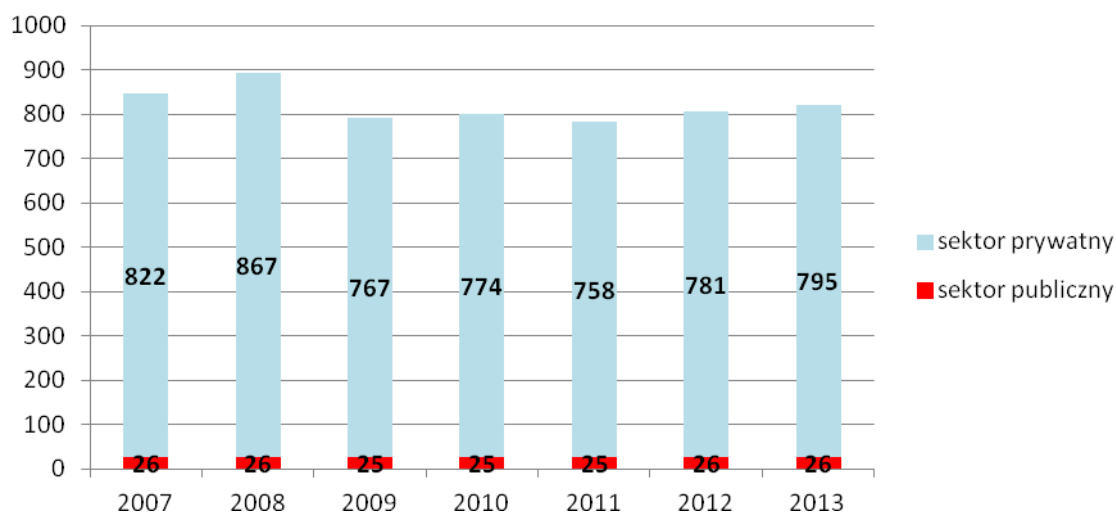
Koncentracja działalności gospodarczej handlowej, przemysłowej i usługowej występuje na terenie miasta lub w najbliższym jego sąsiedztwie. Największym zakładem w gminie jest Cementownia „Małogoszcz” Lafarge Cement Polska S.A. Inne zakłady reprezentują branżę wydobywczą, budowlaną, produkcyjną, itp.

Rynek pracy na terenie gminy kształtowany jest głównie przez sektor prywatny - 96,8%, w którym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 87,6%.

Tabela 14. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru Regon w latach 2007-2013 z terenu gminy Małogoszcz (GUS, 2007-2013)

Liczba podmiotów gospodarczych	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba podmiotów gospodarczych ogółem	848	892	792	799	783	807	821
sektor publiczny ogółem	26	26	25	25	25	26	26
sektor prywatny ogółem	822	867	767	774	758	781	795
w sektorze prywatnym:							
osoby fizyczne	734	783	680	686	666	685	697
spółki handlowe	15	16	18	20	21	25	24
spółki handlowe z kapitałem zagranicznym	4	4	4	4	4	4	4
spółdzielnie	3	2	2	2	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	16	16	16	17	18	18	18

Wykres 7. Podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie dominują podmioty zatrudniające do 9 osób (95%), a 6 podmiotów zatrudnia ponad 50 osób.

Rolnictwo stanowi drugoplanowy sektor lokalnej gospodarki w gminie Małogoszcz, dający zatrudnienie mniejszej części mieszkańców. Na obszarze gminy znajduje się 1 706 gospodarstw rolnych (Powszechny Spis Rolny z 2010 roku). Są to wyłącznie gospodarstwa indywidualne. Średnia powierzchnia gospodarstw indywidualnych w gminie wynosi 5,05 ha. Głównym kierunkiem produkcji rolnej są uprawy zbóż, ziemniaków oraz roślin pastewnych. Podstawowymi gałęziami produkcji zwierzęcej, ze względu na duże połacie łąk i pastwisk, jest chów bydła i trzody chlewnej. Na terenie gminy brakuje jednak zakładów przetwórstwa rolnego.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w roku 2013 z terenu gminy zarejestrowanych było 824 osoby. Wskaźnik bezrobocia wynosił 10,3%. Według danych GUS w roku 2012 w gminie pracujących osób w wieku produkcyjnym ogółem było 1 337 (w tym 828 mężczyzn i 509 kobiet).

Tabela 15. Pracujący według innego podziału niż PKD w gminie Małogoszcz w latach 2007-2012 (GUS, 2007-2012)

Liczba osób pracujących	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	1 358	1 487	1 415	1 402	1 494	1 337
mężczyźni	889	944	917	884	956	828
kobiety	472	543	498	518	538	509

Gmina Małogoszcz jest ściśle związana z przemysłem mineralnym i wydobywczym. Brak dywersyfikacji rodzajowej podmiotów gospodarczych prowadzi do słabości ofert rynku pracy.

Według "Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020" charakterystyczne dla województwa są wyraźne różnice w strukturze gospodarczej w stosunku do średniej krajowej dla poszczególnych sektorów ekonomicznych. W strukturze gospodarki podregionu sandomiersko-jędrzejowskiego przemysł odgrywa ważną i rosnącą rolę - stanowi około 40% wytworzonej WDB w województwie. W regionie świętokrzyskim występują problemy o charakterze gospodarczym (niekorzystna struktura gospodarcza z dużą koncentracją zatrudnienia w rolnictwie), społecznym (wysoka stopa bezrobocia) i przestrzennym (wyraźne dysproporcje w rozwoju wewnątrz regionu). W 2009 r. poziom PKB na 1 mieszkańca wygenerowany w regionie świętokrzyskim wyniósł 47% średniej unijnej (255 miejsce wśród 276 regionów NUTS2 w 2009 roku).

2.4. Problemy społeczne

Gmina Małogoszcz zabezpiecza podstawowe potrzeby społeczne. Na jej terenie działają placówki oświatowe do szczebla ponadgimnazjalnego, podstawowa opieka medyczna, instytucje społeczne (M-GOPS, Dom Kultury, Biblioteka Publiczna, Policja i inne).

Małogoszcz przeżywa problemy podobne do wielu gmin w regionie, czy nawet kraju. Szczególnie niekorzystny wpływ na jej funkcjonowanie i rozwój ma niskie tempo rozwoju gospodarczego.

Ważnymi wskaźnikami kondycji społeczeństwa gminy są: demografia, wykształcenie mieszkańców, aktywność zawodowa (w tym skala bezrobocia) oraz aktywność społeczna.

W gminie obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności, spowodowany ujemnym saldem migracji – najczęściej jest to migracja zarobkowa do większych ośrodków miejskich w kraju lub czasowe wyjazdy za granicę. Ponadto obserwuje się zbyt małą różnicę pomiędzy liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym.

Na terenie gminy w 2013 roku, ze świadczeń Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, korzystało 989 rodzin (tj. 1 903 osoby). Najwięcej świadczeń przyznawanych było z powodu bezrobocia, ubóstwa oraz długotrwałej choroby.

Bezrobocie jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych gminy, podobnie jak dla całego województwa świętokrzyskiego, gdzie problem ten (w odniesieniu do całego kraju) osiąga szczególnie istotną skalę. W skali gminy Małogoszcz bezrobocie wynosi 10 % osób w wieku produkcyjnym (w tym wskaźnik dla mężczyzn – 7,6 %, wskaźnik dla kobiet 12,8 %). Bezrobotni gminy stanowią 15% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych

w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie. Zarówno w skali gminy jak i powiatu liczba osób pozostających bez pracy jest rosnąca.

Tabela 16. Poziom bezrobocie w latach 2007-2013 na terenie gminy Małogoszcz (Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	647	614	683	713	711	749	824
kobiety	454	441	442	455	442	439	468
osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	33	43	51	52	51	39	56
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	49	40	40	36	29	36	51
z prawem do zasiłku	55	61	85	79	64	72	64
w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	471	443	496	514	514	538	588
pozostający bez pracy do 1 miesiąca	69	71	82	65	48	48	54
pozostający bez pracy od 1 do 12 miesięcy	220	246	357	351	362	341	365
pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	357	295	252	299	337	360	405

Wykres 8. Wybrane wskaźniki ilustrujące poziom bezrobocia w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013

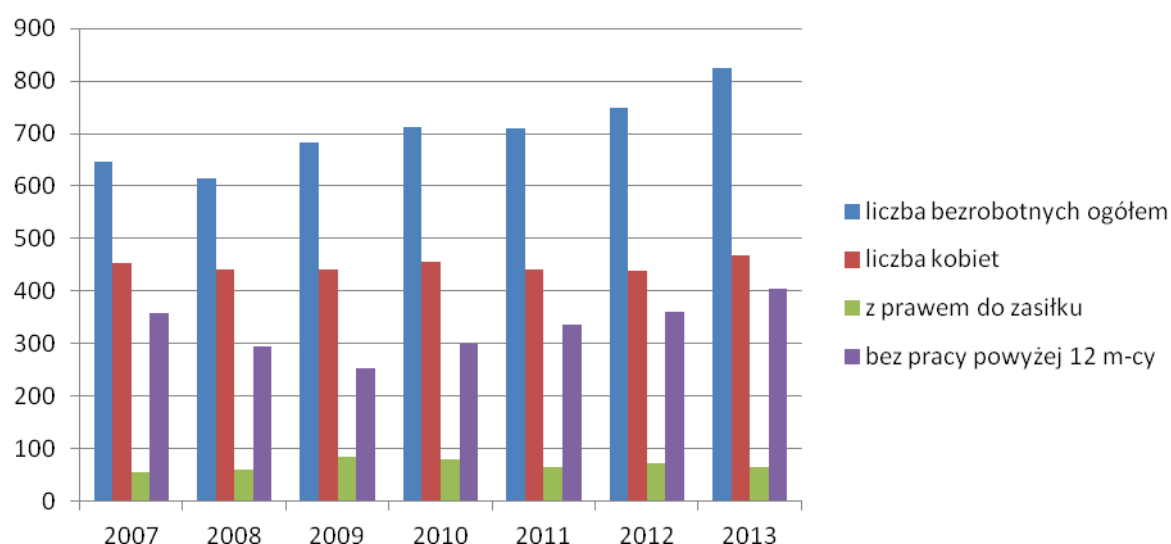

Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych wg poziomu wieku w latach 2007-2013 na terenie gminy Małogoszcz (Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie)

Wiek	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
18-24 lat	122	130	167	150	143	147	169
25-34 lat	221	203	205	226	221	236	238
35-44 lat	126	110	122	136	150	155	181
45-54 lat	135	121	131	141	124	126	140
55-59 lat	37	45	48	49	55	66	70
60-64 lat	6	5	10	11	18	19	26

Wśród osób bezrobotnych na terenie gminy Małogoszcz w roku 2013 jest m.in.:

- 356 mężczyzn i 468 kobiet (56,8% ogółu bezrobotnych),

- zaledwie 64 osoby z prawem do zasiłku (7,7% ogółu bezrobotnych),
- 588 osób w wieku produkcyjnym mobilnym (71,3 % ogółu bezrobotnych),
- z wykształceniem: wyższym - 140 osób, policealnym - 224 osoby, średnim - 73 osoby, zasadniczym zawodowym - 242 osoby, gimnazjalnym i poniżej - 145 osób.

Tabela 18. Rodzaje pomocy udzielonej bezrobotnym z terenu gminy Małogoszcz przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie w latach 2007-2013 (Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
prace interwencyjne	21	6	7	9	10	14	9
roboty publiczne	29	34	26	47	10	11	11
staż	68	62	65	117	45	46	115
przygotowanie zawodowe	18	24	1	0	0	0	0
szkolenia	11	16	35	30	19 (18*)	27 (14*)	36
dotacje	11	13	14	18	9	14	13

* Szkolenia Klubu Pracy

Wiele różnych przyczyn ekonomicznych i społecznych powoduje coraz większe rozwarstwienie społeczne oraz wzrost liczby rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji. Gmina ma do zaoferowania mieszkańcom różnego rodzaju pomoc finansową poprzez działający Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz pomoc instytucjonalną (opieka zdrowotna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) oraz inne instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające lub współpracujące z gminą.

Aktywność mieszkańców gminy może przejawiać się nie tylko w sferze gospodarczej, ale innych działań społecznych, udziału w wyborach, aktywizowaniu środowiska lokalnego.

Ważnym dla rozwoju gminy jest spowodowanie takiego stanu rzeczy, aby młode osoby chciały się tu osiedlać i pozostawać. Przy zabezpieczeniu potrzeb społecznych, bogatej ofercie instytucjonalnej, sprzyjającej polityce jest to możliwe.

2.5. Mieszkalnictwo

Na obszarze gminy Małogoszcz dominuje budownictwo mieszkalne, w tym:

- zabudowa wielorodzinna,
- zabudowa jednorodzinna w formie osiedlowej,
- zabudowa jednorodzinna wolno stojąca i szeregową,
- zabudowa zagrodowa i jednorodzinna – na terenach wiejskich gminy.

Dzisiejszy układ urbanistyczny miasta Małogoszcz jest pochodną miasta średniowiecznego, gdzie centralnym miejscem był rynek (obecnie Plac Kościuszki), od którego rozchodzą się pod kątem prostym dalsze ulice. Zabudowa mieszkaniowa kształtuje się wzdłuż ulic i dróg głównych prowadzących z miasta. W tym terenie dominuje zabudowa jednorodzinna (domy parterowe, kamienice z handlowo-usługowym parterem). Część miasta objęta jest strefą ochrony konserwatorskiej. W jej obrębie znajdują się zabytki wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Świętokrzyskiego (Zespół Kościoła p.w. Wniebowzięcia NPM, Kościół filialny, cmentarz żydowski) oraz obiekty z ewidencji konserwatorskiej (zabytkowa zabudowa rynku i centrum miasta – domy z okresu przedwojennego, kapliczki, dworzec, cmentarze). W południowej części miasta znajduje się osiedle mieszkaniowe z budynkami wielorodzinnymi (bloki).

W pozostałych miejscowościach zabudowa mieszkaniowa ukształtowana jest w oparciu o tradycje rolnicze i rolnicze wykorzystanie ziemi. Dominuje budownictwo charakterystyczne dla osadnictwa wiejskiego zarówno pod względem formy, jak i funkcji, tj. zabudowa

zagrodowa i jednorodzinna, zgrupowana głównie wzdłuż dróg, charakteryzująca się stosunkowo małym rozproszeniem.

Tabela 19. Liczba mieszkań w gminie Małogoszcz na dzień 30.04.2014 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Sołectwo	Liczba mieszkań	
	zabudowa jednorodzinna	zabudowa wielorodzinna
Bocheniec	147	-
Henryków	13	-
Karsznice	121	-
Kozłów	211	-
Lasochów	53	-
Leśnica	154	-
Lipnica	87	-
Ludwinów	90	-
Mieronice	148	-
Mniszek	56	-
Rembieszycze	74	-
Wiśnicz	55	-
Wola Tesserowa	108	-
Wrzosówka	58	-
Wygnanów	92	-
Zakrucze	80	-
Złotniki	198	-
Żarczyce Duże	132	-
Żarczyce Małe	87	-
miasto Małogoszcz	532	642
	1 174	

Ogółem na terenie gminy Małogoszcz jest 3 138 mieszkań. Zdecydowaną większość budynków mieszkalnych i mieszkań na terenie miasta i gminy znajduje się w posiadaniu osób prywatnych.

Zasoby mieszkaniowe stanowiące własność spółdzielni mieszkaniowych zlokalizowane są wyłącznie na terenie miasta. Na tym obszarze działa dwóch zarządców nieruchomości:

- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (jednostka administracyjna gminy), zarządzanie obiektami użyteczności publicznej oraz blokami mieszkalnymi na Osiedlu oraz na ul. Jędrzejowskiej i Warszawskiej (liczba budynków – 13, liczba mieszkań – 300, łączna powierzchnia użytkowa mieszkań – 15 531m²)
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przyszłość” – zarządzanie blokami wielorodzinnymi na Osiedlu (liczba budynków – 8, liczba mieszkań – 342, łączna powierzchnia użytkowa mieszkań – 14 383,55m²).

Tabela 20. Mieszkania według okresu budowy na terenie gminy Małogoszcz (GUS, Narodowy Spis Powszechny - Mieszkania 2002)

Okres budowy	Wyszczególnienie		
	ogółem (liczba):	powierzchnia użytkowa (w m ²):	średnia powierzchnia użytkowa mieszkania (w m ²):
przed 1918	69	3 139	45,5
1918-1944	179	9 608	53,7
1945-1970	794	53 015	66,7
1971-1978	1097	69 860	63,7
1979-1988	538	55 998	104,1
1989-2002	477	52 179	109,4

Tabela 21. Mieszkania indywidualne oddane do użytkowania w latach 2003-2013 na terenie gminy Małogoszcz (GUS, 2003-2013)

Wyszczególnienie	2003-2007 razem	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mieszkania ogółem	92	6	8	13	13	19	25
powierzchnia użytkowa (m²)	1 2747	858	1 092	1 748	1 504	2 816	3 551
powierzchnia użytkowa mieszkania (m²)	średnio 131,4	143	136,5	134,4	115,6	148,2	142

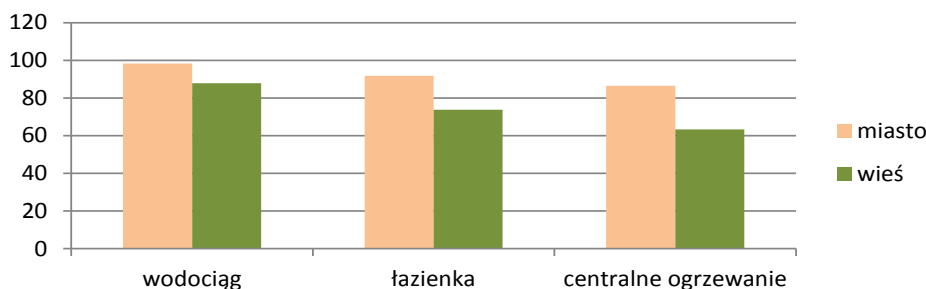
Ruch budowlany na terenie gminy, biorąc pod uwagę okres 2003-2013, kształtuje się na poziomie około 16 mieszkań na rok i dotyczy budynków nowych, jak również po rozbudowie. Nowe mieszkania realizowane są w szczególności w ramach budownictwa indywidualnego i charakteryzują się wyższym standardem zamieszkania – średnia powierzchnia nowych mieszkań kształtuje się na poziomie ok. 140 m². Jest to wskaźnik nieporównanie wyższy niż w latach poprzednich.

Dla poziomu życia ludności gminy ważne są również wskaźniki mieszkaniowe, tj.: powierzchnia lokalu, wyposażenie w instalacje techniczno-sanitarne, dostęp do infrastruktury technicznej.

Tabela 22. Wskaźniki procentowe wyposażenia mieszkań w gminie Małogoszcz w latach 2007-2012 (GUS, 2007-2012)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012
wskaźniki dla miasta w %						
wodociąg	97,2	97,2	97,3	98,3	98,3	98,3
łazienka	88,5	88,5	88,6	91,6	91,6	91,7
centralne ogrzewanie	83,9	84,0	84,1	86,3	86,3	86,4
wskaźniki dla wsi w %						
wodociąg	79,7	79,8	79,8	87,6	87,7	87,8
łazienka	63,7	63,9	63,9	73,5	73,7	73,8
centralne ogrzewanie	56,7	56,9	56,9	62,9	63,1	63,3

Wykres 9. Porównanie wskaźników wyposażenia mieszkań w infrastrukturę techniczną w gminie

2.6. Infrastruktura społeczna

2.6.1. Oświata

Na terenie gminy Małogoszcz znajdują się placówki oświatowe:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Małogoszczu (Liceum, Gimnazjum i Szkoła Podstawowa) z filią w Leśnicy,
- Zespół Placówek Oświatowych w Złotnikach (Gimnazjum, Szkoła Podstawowa i Przedszkole),
- Szkoła Podstawowa w Kozłowie,
- Zespół Placówek Oświatowych w Żarczycach Dużych (Szkoła Podstawowa i Przedszkole),
- Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym w Rembieszycach,
- Publiczne Przedszkole w Małogoszczu,
- Publiczne Przedszkole w Kozłowie.

Tabela 23. Informacje o placówkach oświatowych na terenie gminy Małogoszcz - stan na rok 2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Placówka oświatowa	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba sal dydaktycznych	Powierzchnia użytkowa w m ²	Sale gimnastyczne
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Małogoszczu					
Liceum Ogólnokształcące	121	14	9	580,74	1 170,38 m ² wspólna
Publiczne Gimnazjum	242	36	14	599,25	
Szkoła Podstawowa	331	48	20	966,42	904 m ²
Filia w Leśnicy (klasy I-III, oddz. przedszkolny)	36 (w tym kl. O - 18)	3	3	118,6	-
Zespół Placówek Oświatowych w Złotnikach					
Publiczne Gimnazjum	126	16	19	3 788,8	1 sala
Szkoła Podstawowa	141	22			wspólna
Przedszkole Publiczne	57	9			-
Szkoła Podstawowa w Kozłowie					
Szkoła Podstawowa	110	13	9	1 241	-
Zespół Placówek Oświatowych w Żarczycach Dużych					
Szkoła Podstawowa	87	13	9	ok. 734	175 m ²
Przedszkole Publiczne		2			-
Szkoła Podstawowa w Rembieszycach					
Szkoła Podstawowa	141	11	10	2 390,6	jedna sala

Ponadto w Małogoszczu działa Niepubliczny Żłobek "Z uśmiechem" prowadzony przez Fundację na rzecz Wspierania Rodziny oraz Dzieci i Młodzieży "Fundacja z Uśmiechem".

W placówkach oświatowych na terenie gminy organizowane są dla uczniów zajęcia dodatkowe, koła zainteresowań, wycieczki itp. Ponadto prowadzone są programy profilaktyczne z zakresu dbałości o zdrowie, higienę, bezpieczeństwo, a także szkodliwości wszelkich uzależnień. Dla uczniów będących w trudnej sytuacji finansowej organizowana jest pomoc w formie dofinansowania do posiłków z M-GOPS oraz np. zakupu podręczników.

2.6.2. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy działa Miejsko-Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu, w skład którego wchodzi:

- Ośrodek Zdrowia w Małogoszczu,
- Ośrodek Zdrowia w Złotnikach,
- Poradnie: Medycyny Pracy i Laryngologiczna przy Cementowni Lafarge Małogoszcz.

Głównym zadaniem Zespołu Ośrodków Zdrowia jest zapewnienie opieki medycznej dla mieszkańców gminy Małogoszcz w zakresie podstawowym, realizowanym przez Poradnie: ogólną, dla dzieci oraz stomatologiczną. Przy poradni ogólnej w obu Ośrodkach Zdrowia działają pracownie USG oraz EKG. Zespół świadczy również usługi z zakresu pielęgniarstwa i położnictwa środowiskowego oraz medycyny szkolnej. W Ośrodku Zdrowia w Małogoszczu znajduje się laboratorium analityczne, które wykonuje podstawowy zakres badań.

W M-GZOZ w Małogoszczu pracuje 5 lekarzy, 2 lekarzy stomatologów, 1 fizjoterapeuta, 14 pielęgniarek, 2 laborantki oraz administracja i personel pomocniczy (ogółem 3 osoby).

Tabela 24. Działalność Miejsko-Gminnego Zespołu Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu w roku 2013 (M-GZOZ w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	Działalność w roku 2013
liczba pacjentów	10 477
liczba porad lekarskich udzielonych dorosłym	46 046
liczba wizyt domowych udzielonych dorosłym	35 000

Specjalistyczną oraz szpitalną opiekę medyczną mieszkańcom gminy zapewnia NZOZ Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie im Władysława Biegańskiego (ul. Małogoska 25). Szpital dysponuje oddziałami: ortopedycznym, anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgicznym, chorób wewnętrznych, dziecięcym, ginekologiczno-położniczym, neonatologicznym oraz Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym z Izbą Przyjęć. W szpitalu funkcjonuje również Hospicjum Stacjonarne w zakresie opieki paliatywnej.

W budynku szpitala oraz w przyszpitalnej Przychodni Specjalistycznej działają poradnie: chirurgii ogólnej, chirurgii ogólnej dla dzieci, chirurgii urazowo-ortopedycznej, dermatologiczna, gruźlicy i chorób płuc, kardiologiczna, neurologiczna, okulistyczna, alergologiczna, diabetologiczna, otolaryngologiczna, reumatologiczna, urologiczna, ginekologiczno-położnicza, zdrowia psychicznego, neonatologiczna, hematologiczna, kardiologii dziecięcej, laktacyjna, logopedyczna. Ponadto funkcjonują także: Medycyna Pracy, Szkoła Rodzenia oraz Zespół Domowego Leczenia Tlenem. W NZOZ prowadzone są również dodatkowe usługi medyczne, m.in.: laboratoryjne, aptekarskie, zaopatrzenia ortopedycznego i medycznego oraz programy profilaktyczne.

2.6.3. Pomoc społeczna

Na terenie gminy pomoc społeczną mieszkańcom świadczy Miejsko-Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu, który realizuje zadania własne zgodnie z wymogami określonymi przez przepisy prawa stosownie do zaleceń Burmistrza Miasta i Gminy Małogoszcz, zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej na mocy przepisów prawnych i ustaleń Wojewody Świętokrzyskiego. M-GOPS realizuje swe zadania na podstawie m.in.: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przepisów dotyczących samorządu gminnego, finansów publicznych, rehabilitacji zawodowej i społecznej, zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zamówień publicznych i systemu ubezpieczeń społecznych. Ośrodek może udzielać pomocy w formie pieniężnej oraz rzeczowej.

Przy realizacji zadań M-GOPS współdziała z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

M-GOPS udziela pomocy mieszkańcom gminy, których dochód nie przekracza:

- 542 zł dla osoby samotnie gospodarującej,
- 456 zł dla osoby w rodzinie.

Tabela 25. Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS	1 189	1 115	1 045	1 065	1 011	947	989
liczba osób w rodzinach	2 526	2 299	2 244	2 109	1 970	1 845	1 903

Tabela 26. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej według powodów przyznania w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ubóstwo	9	48	69	89	185	201	237
bezrobocie	261	276	264	276	251	245	262
niepełnosprawność	84	109	107	93	84	89	94
długotrwała choroba	139	160	146	130	118	124	140
przemoc w rodzinie	-	-	-	-	6	27	55
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	68	62	70	63	89	75	77
alkoholizm	13	26	24	21	22	21	24
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	1	1	0	2	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna/ zdarzenie losowe	3	106	8	5	7	4	3

Wykres 10. Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla mieszkańców gminy Małogoszcz w roku 2013

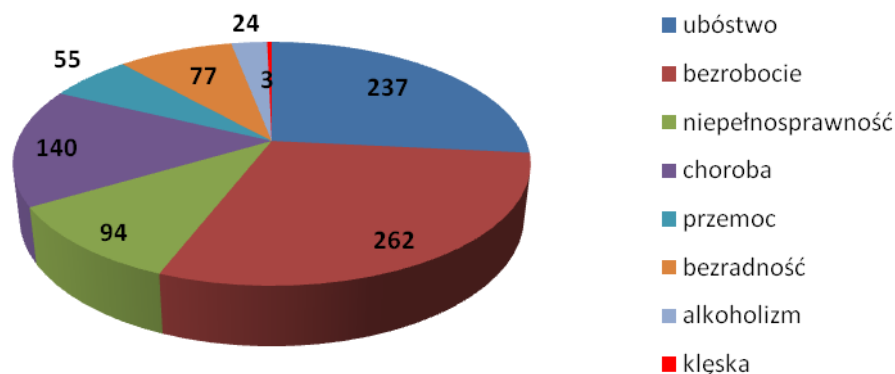

Tabela 27. Realizacja zadań własnych M-GOPS w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
udzielanie schronienia	-	-	2	3	3	4	5
sprawianie pogrzebu	1	2	-	-	-	-	-
usługi opiekuńcze	29	32	27	23	29	27	29
zasiłki celowe w wyniku wystąpienia zdarzenia losowego	1	1	3	2	4	3	-
zasiłki celowe i pomoc w naturze	405	424	444	448	435	411	434

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu prowadzi gospodarkę finansową na zasadach obowiązujących samorządowe jednostki budżetowe. Pomoc społeczna finansowana jest ze środków: budżetu gminy (realizacja zadań własnych), dotacji budżetu państwa (realizacja zadań zleconych), dotacji budżetu państwa przeznaczonych na dofinansowanie zadań własnych.

Tabela 28. Środki finansowe na opiekę społeczną wg źródeł pochodzenia w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Rok	Zadania własne środki własne	Zadania zlecone	Zadania własne dotacja
2007	988 743,00	217 466,00	595 929,00
2008	1 064 006,73	364 955,39	583 000,00
2009	1 081 562,64	156 429,01	876 027,54
2010	1 303 079,62	17 526,00	948 227,75
2011	1 360 699,28	25 299,00	965 128,51
2012	1 419 414,29	43 357,15	1 054 066,09
2013	1 317 326,03	43 493,91	1 248 995,43

W ramach M-GOPS w Małogoszczu działają ponadto: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub AA, Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny.

Mieszkańcy gminy mogą korzystać, w rozwiązywaniu problemów społecznych, z instytucji powiatowych np.: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie, Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Jędrzejowie, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jędrzejowie, Powiatowego Zespołu Placówek Pomocy Dziecku i Rodzinie im. Ireny Mrożewskiej w Nagłowicach.

2.6.4. Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców na terenie gminy odpowiada Komisariat Policji w Małogoszczu, który jest jednostką podległą Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie.

Tabela 29. Dane dotyczące przestępczości na terenie gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Komisariat Policji w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
kradzież mienia	18	15	8	5	11	7	17
kradzież z włamaniem	10	6	7	5	5	9	9
kradzież z włamaniem do samochodu	-	-	-	1	2	1	-
rozbój, kradzieże z rozbojem	-	-	-	2	2	-	-
bójka, pobicie	11	1	3	1	1	4	3
zgwałcenie	-	-	-	-	-	-	1
nietrzeźwi kierujący	36	52	26	52	52	52	44
zatrzymani do wytrzeźwienia*	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	118
przemoc domowa ilość interwencji*	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	73
groźby karalne	5	3	10	2	5	2	5
nie alimentacja	6	2	11	10	9	8	2
inne przestępstwa	31	52	42	28	29	37	70
przestępstwa nieletnich	4	5	3	3	3	4	3
Razem	121	136	110	109	119	124	345

* brak danych w latach 2007-2012 ze względu na zmianę systemu informacyjnego w Policji

Ze statystyk prowadzonych przez Policję wynika, iż najliczniejszą grupę przestępstw stanowią przestępstwa drogowe, w których dominujący udział mają nietrzeźwi kierowcy.

W gminie działają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, mieszczące się w: Małogoszczu, Bocheńcu, Kozłowie i Złotnikach. W Krajowym Systemie Ratownictwa gaśniczego jest jednostka OSP z Małogoszcza.

Tabela 30. Wyposażenie jednostek OSP w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Jednostka	Wypożyczenie
Ochotnicza Straż Pożarna w Małogoszczu	samochody pożarnicze: Mercedes Atego „AF1329” z 2011 r i Gazela z 2005 r., radiostacja „Motorola-GM 360” (szt. 2), radiostacja nasobna „Motorola-GP360” (szt. 2), pompa szlamowa „Białogon-PSb 50”, pompa szlamowa „Białogon-PS 75”, pompa pływakowa „NIAGARA, agregat prądowłrczy 2,3 kVA, piła do drzewa „STIHL 029, piła do betonu i stali „STIHL TS-400”, aparat powietrzny „MSA 2600E-SHHBA”(2 kpl.), walizka do ratownictwa przedmedycznego, zestaw ratownictwa drogowego „HOLMATRO”, system alarmowania selektywnego „DSP-52”, agregat wysokiego ciśnienia „AW-80/40”, zestaw ratownictwa medycznego „R-1”, aparat powietrzny „MSA Air 60 PRO” (2 kpl.), drabina aluminiowa dwuprzęsłowa, piła do drewna „STIHL”, terminal DTG-53 do alarmowania poprzez SMS
Ochotnicza Straż Pożarna w Bocheńcu	samochód pożarniczy „Jelcz-Star 244/005M”, pompa pływakowa „NIAGARA”, agregat prądowłrczy – szt. 1, piła do drewna „STIHL”, aparaty oddechowe „AUER”(2 kpl.), pompa szlamowa, radiotelefon nasobny (szt. 2), radiostacja „Motorola GM360”, zestaw ratownictwa medycznego „R-1”
Ochotnicza Straż Pożarna w Kozłowie	samochód pożarniczy „Jelcz-Star 244/005M”, piła spalinowa do drewna „STIHL”, motopompa M-800, radiostacja „Motorola GM360”, radiotelefon „Motorola GP-360”, zestaw ratownictwa medycznego „R-1”, agregat prądowłrczy, aparat powietrzny „FENZY” (4 kpl.), pompa pływakowa „NIAGARA”, pompa szlamowa
Ochotnicza Straż Pożarna w Złotnikach	samochód pożarniczy „Jelcz-Star 244/005M”, pompa szlamowa, motopompa „M-800”

W powiecie działa Państwowa Straż Pożarna w Jędrzejowie oraz Posterunek Mieszany Służb Ratowniczych w Sędziszowie i Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Jędrzejowie Oddział w Sędziszowie.

W strukturze Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie działa Wydział Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych , który wykonuje oraz koordynuje zadania z zakresu porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

2.6.5. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Działalność kulturalną na terenie gminy świadczy Dom Kultury oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu.

Dom Kultury w Małogoszczu jest instytucją prowadzącą działalność kulturalną w zakresie: rozpoznania i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, edukacji kulturalnej, tworzenia warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań. Priorytetowym zadaniem jest edukacja artystyczna dzieci i młodzieży w zakresie muzyki, plastyki, tańca i teatru. Stałe formy pracy Domu Kultury to: Studio Piosenki, Dziecięce i Młodzieżowe Zespoły Taneczne (Kaprys, Kaprys Junior, Kaprysiątka), Taniec Towarzyski, Teatr „ Kafelek”, Grupa Literacka „ Argument”, Ludowy Zespół Śpiewaczy „Bochenianki”, Zespół Pieśni i Tańca, Klub Ekologa, Klub Młodego Modelarza „Sklejacz”, Koło Plastyczne, Sekcja Szachowa, Nauka Gry Instrumenty Klawiszowe, Fitnes, Aerobik, Zajęcia Sportowo Rekreacyjne, Zajęcia Świetlicowe. W zajęciach Domu Kultury uczestniczy średnio 300 osób rocznie.

Dom Kultury organizuje ponadto plenery malarskie, wystawy malarskie i fotograficzne, plastyczne, modelarskie. Organizuje imprezy okolicznościowe i na zlecenie, spektakle teatralne, koncerty, dyskoteki.

Imprezy cykliczne organizowane przez Dom Kultury w Małogoszczu to m.in.:

- Dni Małogoszcza,
- Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Nad Wierną Rzeką”,
- Ogólnopolskie Konfrontacje Taneczne,
- Widowiska bajkowe,
- „Mała Miss”,
- Miss Regionu Jędrzejów-Włoszczowa w ramach Miss Polonia,
- Eliminacje „Wygraj Sukces”,
- Wojewódzki Przegląd Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Teatralnych,
- Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek,
- Prezentacje Szkół,
- Prezentacje Folklorystyczne,
- Przedszkolne Śpiewanie,
- Turnieje Szachowe.

Dom Kultury w Małogoszczu został wyróżniony w 2008 roku Złotym Gryfem Powiatu Jędrzejowskiego i w roku 2011 przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Na terenie gminy działa Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu z filiami w: Kozłowie, Złotnikach i Żarczycach Dużych. Celem biblioteki i filii jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej potrzeby kulturalne mieszkańców, upowszechnianie czytelnictwa, upowszechnianie kultury lokalnej. Księgozbiór biblioteki liczy 33 975 woluminów. W ciągu roku biblioteka obsługuje 1 846 czytelników i dokonuje ponad 45 000 wypożyczeń na zewnątrz (dane: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu, 2013). Biblioteka prowadzi cykliczne imprezy np.: wydarzenia związane ze świętami państwowymi, konkursy, kiermasze, wystawy, spotkania okolicznościowe. W bibliotece ponadto istnieje możliwość korzystania z komputerów oraz sieci internetowej na 11 stanowiskach.

Ośrodkami kultu religijnego w gminie są parafie rzymsko-katolickie. Kościoły mieszczą się w miejscowościach: Małogoszcz, Kozłów, Rembieszyce, Złotniki i Żarczyce Duże.

Na terenie gminy Małogoszcz znajduje się wiele zabytków architektonicznych. Są to przede wszystkim obiekty sakralne.

Tabela 31. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego z terenu gminy Małogoszcz (dane Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach, 2012)

Miejscowość	Zabytek	Obiekty objęte wpisem	Numer rejestru (według obiektów wchodzących w skład zespołu)
Kozłów	zespół kościoła parafialnego pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny	- kościół - dzwonnica	A.110/1-2
Lasochów	zespół podworski	- budynek dworu - fragment parku obwiedziony w części wodą	A.11/1-2
Leśnica	założenie pofolwarczne	- całość założenia	A.111
Małogoszcz	zespół kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	- kościół - dzwonnica - plebania	A.112/1-3
Małogoszcz	kościół filialny pw. Św. Stanisława	-kościół	A.113
Małogoszcz	cmentarz żydowski	- cmentarz	A.114
Mieronice	park	- park	A.115
Rembieszycy	kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła	- kościół	A.116
Złotniki	kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych	- kościół	A.117

Zabytki gminy Małogoszcz:

- kościół pw. św. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Kozłowie - wybudowany w 1515 r., barokowy, zawierający elementy późnogotyckie. Prezbiterium jest dwuprzęsłowe, zamknięte trójbocznie, nawa szersza i wyższa, czteroprzęsłowa. Wewnątrz: nagrobek z czarnego marmuru Piotra Tęgoborskiego i jego żony Eleonory Katarzyny z Korycińskich, zabytkowa chrzcielnica, ołtarz z obrazem św. Mikołaja, Jezusa Zmartwychwstałego i św. Anny, a na ruchomych skrzydłach osiem malowideł z wizerunkami świętych.
- zespół podworski w Lasochowie - (zabytek odrestaurowany - obecnie część Gospodarstwa "Lasochów") zespół obejmuje: dwór murowany z lat 1750-1800 wraz z parkiem, zabytkową stodołę z końca XIX w., lodownię z XIX w. oraz gorzelnię z 2. połowy XIX w. (przebudowaną na magazyn w 1943 r.), całość otoczona jest kanałami wodnymi i stawami,
- założenie pofolwarczne w Leśnicy - dwór i folwark istniał od XV w.
- kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Małogoszczu - późnorenasansowy, wzniesiony z kamienia i cegły. W sąsiedztwie kościoła znajdują się: renesansowa plebania z mansardowym dachem zbudowana na przełomie XVI i XVII w. oraz modrzewiowa dzwonnica.
- kościół pw. św. Stanisława w Małogoszczu - usytuowany na wzgórzu Babinek, wzniesiony w 1595 roku, a w 1817 zamieniony na kaplicę cmentarną. Kościółek ma prostokątną nawę i takie samo prezbiterium. Pokryty jest dwuspadowym dachem, trochę węższym nad prezbiterium. Przylega do niego wieża z kamienia i cegły. W ołtarzu głównym widnieje obraz przedstawiający św. bp. Stanisława w otoczeniu szlachty,
- cmentarz żydowski w Małogoszczu - cmentarz znajduje się przy drodze na Jędrzejów, na wysokości kamieniołomu Głuchowiec, na działce nr 2481, zajmuje powierzchnię

0,19 ha. Cmentarz powstał przypuszczalnie w latach 80. XIX wieku. Na terenie kirkutu zachowało się ok. 70 nagrobków pochodzących z przełomu XIX i XX wieku, wykonanych z chęcińskiego marmuru, na niektórych zachowały się ślady polichromii. Całość otoczona jest resztkami kamiennego muru.

- park w Mieronicach - park zajmuje powierzchnię ok 3,3 ha, znajduje się na działce nr 119.
- kościół pw. św. Piotra i Pawła w Rembieszycach - kościół powstał w 1799 r., na miejscu dwóch poprzednich kościołów. Kościół jest drewniany, kryty gontem. Wewnątrz, w ołtarzu, słynący łaskami obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem pochodzący z XVI w. wraz z wotami,
- kościół pw. Wszystkich Świętych w Złotnikach - wzniesiony w 1666 roku z fundacji opata cystersów w Jędrzejowie, kościół posiada trójprzęślową nawę i jednoprzęsłowe prezbiterium, wewnątrz zamknięte półkoliście, a na zewnątrz wielobocznie. Od zachodu świątyni na przełomie XVIII i XIX wieku dobudowano wieżę. Ołtarze główny - z obrazem Matki Bożej Łaskawej - i dwa boczne są wykonane w stylu rokokowym i klasycystycznym. Stacje drogi krzyżowej wykonane zostały na baraniej skórze pod koniec XVIII wieku.

W gminie poza zabytkami wpisanymi do rejestru, są też obiekty o walorach architektonicznych, tradycyjnych dla regionu. Są to obiekty w Małogoszczu:

- dworzec PKP, ok. 1890,
- Kapliczka Św. Jana Nepomucena z 1905 r.,
- układ urbanistyczny z XIV-XV w.,
- pl. Kościuszki: domy nr 9 i 10 z II poł. XIX w.,
- ul. 3 Maja: domy nr 26 i 32 z II poł. XIX w.,
- ul. Chęcińska: domy nr 13, 15, 30, 50 z II poł. XIX w.,
- ul. Grochowska - kapliczka, XIX w.,
- ul. Kościelna: domy nr 1 i 2, z II poł. XIX w.,
- ul. Warszawska: szkoła z 1910 r., dom nr 21, 25, 45, 47, 53 z I poł. XX w.,
- ul. Włoszczowska; domy nr 20 i 34, z II poł. XIX w.,
- przy drodze do Łopuszna: 2 kapliczki, XIX w.,

oraz obiekty w innych miejscowościach gminy:

- Bocheniec - kapliczka z 4 ćw. XIX w.,
- Dołki - kapliczka z 1952 r.,
- Kozłów - kaplica cmentarna z I poł. XIX w.
- Lasochów - zespół dworski: dwór z 1890-1900, gorzelnia magazyn z 1943 r.,
- Lipnica - kapliczka, ok. 1880 r.,
- Ludwinów - dom nr 22, ok. 1900 r.,
- Mieronice - domy nr 25 i 69 z końca XIX w.,
- Mniszek - kapliczka z XIX w.,
- Nowa Wieś - dom nr 59 z połowy XX w.,
- Złotniki - domy nr 37 i 63 z XIX i XX w.

Cmentarze w gminie:

- Kozłów – cmentarz przykościelny, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki,
- Małogoszcz – cmentarz przykościelny, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki, cmentarz żydowski, cmentarz wojenny 1914-1915, Stacja PKP Małogoszcz – cmentarz wojenny 1914-1915,

- Mieronice – cmentarz wojenny 1914-1915,
- Nowa Wieś – cmentarz wojenny 1914-1915,
- Rembieszyce – cmentarz przykościelny, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki,
- Złotniki – cmentarz przykościelny, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki,
- Żarczyce Duże – cmentarz wojenny 1914-1915, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki.

Miejsca Pamięci Narodowej:

- tablica Pamięci Kierownika Szkoły Józefa Mroza – zamordowanego w 1944r. w Gross Rosen - w budynku Szkoły Podstawowej w Kozłowie,
- pomnik popiersie Tadeusza Kościuszki w rynku Małogoszcza,
- pomnik Kpt. Stanisława Jaszowskiego powstańca 1863r. – Małogoszcz, cmentarz katolicki,
- mogiła Powstańców 1863r. - Małogoszcz, cmentarz katolicki,
- pomnik Żołnierzy AK i Legionisty – Małogoszcz, cmentarz katolicki.

Poza obiektami i miejscami, objętymi ochroną na terenie gminy Małogoszcz znajdują się miejsca posiadające walory historyczne, artystyczne i kulturowe. Są to, np.:

- miejsce lokalizacji grodu kasztelańskiego w Małogoszczu,
- miejsce dawnej czerpalni papieru w Mniszku,
- miejsce dawnych zakładów górnictwa i hutnictwa na pograniczu z gminą Piekoszów,
- pole bitwy pod Małogoszczem z 1863 roku,
- miejsce urodzin Stanisława Konarskiego w Żarczycach.

W gminie znajduje się Izba Pamięci (ul. Warszawska 12) prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Małogoszcza (działające od 1994 roku). W izbie zgromadzono pamiątki, materiały i informacje o historii miasta i gminy, m.in.: militaria z Jarkowa i okolic, zbiory OSP, pamiątki poświęcone tajnemu nauczaniu, warsztat szewski itp.

Ponadto w Małogoszczu funkcjonuje prywatne Świętokrzyskie Muzeum Militariów, które poza ekspozycją militariów - głównie z okresu I i II wojny światowej - prowadzi działania kulturalno-edukacyjne, w tym np.: obchody rocznic, rekonstrukcje historyczne.

2.6.6. Sport, rekreacja i turystyka

Ważną dziedziną życia gminy jest sport i rekreacja - samorząd lokalny wspiera propagowanie wszelkiej działalności sportowej, zwłaszcza wśród młodzieży.

Bazę sportową na terenie gminy stanowią:

- Stadion Miejski Klubu Sportowego "Wierna" w Małogoszczu,
- Siłownia przy Domu Kultury w Małogoszczu Osiedle b.1A,
- sale gimnastyczne w liceum ogólnokształcących i gimnazjum oraz w szkole podstawowej w Małogoszczu, zespole szkół w Żarczycach Dużych, szkole podstawowej w Rembieszycach oraz boiska sportowe przy wszystkich obiektach.

W gminie najprężniej działa piłkarski Miejski Klub Sportowy „Wierna”, występujący w IV grupie małopolskiej III ligi. Klub, jako instytucja pożytku publicznego, działająca od 1978 r., zrzesza około 150 zawodników w różnych kategoriach wiekowych: począwszy od drużyn trampkarzy, młodzików, seniorskich rezerw III ligowych, a kończąc na pierwszym zespole. Barwami klubu są: niebieski - biały - czerwony. Klub posiada własny stadion (wymiaru 106x 68 m oraz 700 miejsc na trybunach) z zapleczem sportowym w Małogoszczu.

W Małogoszczu działa także klub sportowy „Herkules”, który zrzesza ponad 70 osób trenujących na siłowni oraz zapisanych do klubu kulturystów.

Ze względu na malownicze położenie i atrakcyjną przyrodę gmina na status turystyczno-rekreacyjnej. Różnorodność zbiorowisk roślinnych, leśnych świadczy o wartościach przyrodniczych obszaru. Infrastrukturę turystyczną miasta i gminy Małogoszcz tworzy kilka obiektów, głównie nad Wierną Rzeką, z zapleczem noclegowym, gastronomicznym oraz o charakterze rekreacyjnym.

Tabela 32. Informacja o ośrodkach turystycznych i gospodarstwach agroturystycznych na terenie gminy Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa i adres	Miejsca noclegowe	Atrakcje
Ośrodek Wczasowy „Wierna” Bocheniec 55	200 miejsc tj. 70 pokoi 2-3-4-5 osobowych	basen z podgrzewaną wodą boiska (piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis ziemny), świetlica (bilard, piłkarzyki), grillowisko i miejsce pod ognisko
Ośrodek Wypoczynkowy „Ptaszyniec” Bocheniec 55A	150 miejscami w domkach campingowych 2-3-4 osobowych z pełnym węzłem sanitarnym	niewielkie kąpielisko, kort tenisowy, boisko do gry w piłkę nożną i siatkową, wypożyczalnia sprzętu sportowego
Gospodarstwo agroturystyczne „Janina” Bocheniec 36D	3 pokoje, łazienka i aneks	-
Gospodarstwo agroturystyczne Bocheniec 16a	11 miejsc	plac zabaw dla dzieci, miejsca na ognisko i grill, możliwość spływów kajakiem z przewodnikiem
Gospodarstwo Agroturystyczne Bocheniec 36 /c	2 i 3 osobowe pokoje z łazienkami	ośrodek jazdy konnej, kąpielisko, kort tenisowy, boisko sportowe
„Ostoja dworska” Leśnica 112	8 miejsc noclegowych z łazienką	ośrodek w starym spichlerzu z II poł. XIX
Noclegi Leśnica 70	samodzielny domek jednorodzinny	plac zabaw, grillowisko
Dom Weselny Mikołajczyk – Małogoszcz	16 pokoi	sale weselna i konferencyjna, restauracja i kawiarnia
Hotel „Stara Fabryka” Małogoszcz	32 miejsca noclegowe	restauracja, kawiarnia, sale do organizacji imprez

Na terenie gminy zaprojektowano szlak pieszy z Małogoszcza do rezerwatu Milechowy (teren gminy Chęciny), który jest połączeniem ścieżki geologicznej biegnącej przez rezerwat Milechowy ze szlakiem niebieskim im. Stanisława Konarskiego oraz projektowanym szlakiem przez Przedborski Park Krajobrazowy. Trasa ma ok 15 km i przebiega w obrębie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną oraz Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Pozostałe szlaki turystyczne i rowerowe na terenie gm. Małogoszcz to:

- Szlak im. Stanisława Konarskiego oznaczony kolorem niebieskim, przebieg: z Jedlnicy, przez Bolmin, Bocheniec, Małogoszcz do Żarczyc - długość około 21 km,
- Małogoszcz – Ludwinów – Kozłów – Wiśnicz – Lasochów - Żarczyce Małe -Żarczyce Duże – Mieronice – Małogoszcz - długość około 22 km,
- Małogoszcz - Mieronice - Karsznice - Wola Tesserowa - Rembieszce - Nowa Wieś - Bocheniec - Dołki-Małogoszcz - około 15 km,
- Małogoszcz - Bocheniec - Zakrucze (i zalew) - Małogoszcz - około 15km.

Ponadto przez gminę Małogoszcz przechodzą szlaki zaprojektowane dla całego województwa:

- Szlak Architektury Drewnianej - prowadzi do kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła w Rembieszycach,
- Szlak Architektury Obronnej - obiekty w Małogoszczu: kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, plebania, kościół cmentarny,
- Szlak Miejsca Mocy - szlak rowerowy o charakterze religijno-pielgrzymkowym obejmujący obiekty sakralne na terenie gminy.

W gminie, na rzece Białej Nidzie istnieją możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego oraz udziału w spływnie kajakowym wraz z.

Załącznik nr 1. Infrastruktura kulturalna i sportowa gminy Małogoszcz

2.7. Aktywność społeczna

Aktywność społeczna mieszkańców gminy przejawia się w działalności związków, stowarzyszeń i fundacji. Są to:

- Towarzystwo Przyjaciół Małogoszcza (ul. Warszawska 12, Małogoszcz),
- Stowarzyszenie im. Księdza Stanisława Hieronima Konarskiego w Żarczycach Dużych (Żarczyce Duże 290),
- Miejski Klub Sportowy „Wierna” w Małogoszczu – organizacja pożytku publicznego przy UMiG Małogoszcz (ul. Jaszowskiego 3a/5, Małogoszcz),
- Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Seniorów przy UMiG Małogoszcz (ul. Jaszowskiego 3a/5, Małogoszcz),
- Stowarzyszenie Świętego Piotra i Pawła (Rembieszycy 13),
- Stowarzyszenie "Unia Dla Ziemi Małogoskiej" (ul. Warszawska 109, Małogoszcz),
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Ziemia Jędrzejowska - Gryf" (ul. Armii Krajowej 9, Jędrzejów),
- Stowarzyszenie "Lokalna Grupa Rybacka Jędrzejowska Ryba" (ul. Armii Krajowej 9, Jędrzejów).

Gmina należy do Lokalnej Grupy Działania "Ziemia Jędrzejowska - Gryf" (wraz ze wszystkimi gminami powiatu jędrzejowskiego), która stara się o dofinansowanie zadań lokalnych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach: różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, odnowa i rozwój wsi oraz tzw. "małych projektów". LGD została powołana w celu stymulowania lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i pozyskuje środki na działania:

- podejmowania inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowywaniu i realizacji LSR,
- upowszechniania i wymiany informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich,
- promowania obszarów wiejskich,
- udzielania wsparcia mieszkańcom w zakresie przygotowania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych,
- prowadzenia działalności szkoleniowej i wydawniczej.

Gmina należy do Lokalnej Grupy Rybackiej "Jędrzejowska Ryba" (wraz ze wszystkimi gminami powiatu jędrzejowskiego), które realizuje Program Operacyjny "Zrównoważony Rozwój

Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013". LGR realizuje działania w celu:

- poprawy jakości życia osób związanych z gospodarką rybacką (zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych, dywersyfikacja zatrudnienia),
- rozwoju ekoturystyki, rekreacji bazującej na wzmocnieniu konkurencyjności i atrakcyjności obszarów zależnych od rybactwa (poprawa atrakcyjności turystycznej, poprawa stanu środowiska, promocja).

3. Charakterystyka infrastruktury technicznej

3.1. Infrastruktura transportowa i komunikacyjna

Przez gminę Małogoszcz nie przebiegają drogi międzyregionalne, ale na jej terenie znajduje się węzeł dróg posiadający znaczenie lokalne. Są to drogi wojewódzkie:

- nr 728 (Warszawa) Grójec - Końskie - Łopuszno - Małogoszcz - Jędrzejów, nie mająca większego znaczenia tranzytowego, stanowiąca najkrótsze połączenie poprzez drogę nr 74 z centralnym węzłem drogowym w Polsce,
- nr 762 Kielce - Małogoszcz - stanowiąca najdogodniejsze połączenie obszaru gminy z trasą tranzytową o znaczeniu międzynarodowym - drogą E 7.

Obie drogi wojewódzkie łączą się poza gminą z drogą krajową, prowadzącą ruch tranzytowy nr 7 relacji Gdańsk - Warszawa - Kraków - Chyżne (Budapeszt). Łączna długość dróg wojewódzkich w gminie to 23,869 km, przez miasto nie przebiegają drogi wojewódzkie.

Tabela 33. Drogi wojewódzkie w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nr i nazwa drogi	Określenia odcinka drogi		Długość odcinka (km)
	początek	koniec	
Nr 728 Grójec - Końskie- Jędrzejów	granica powiatu kieleckiego i jędrzejowskiego km 130+870	granica m. Małogoszcz km 136+070	19,180
	obwodnica ok. 4 km		
	granica. Małogoszcz km 138+280	granica gmin Małogoszcz i Jędrzejów km 148+260	
NR 762 Kielce - Małogoszcz	granica powiatu kieleckiego i jędrzejowskiego km 24+031	granica miasta Małogoszcz km 28+720	4,689
razem			23,869

Uzupełnieniem sieci drogowej w gminie są liczne drogi powiatowe oraz gminne. Znaczne usprawnienie ruchu drogowego nastąpiło w chwili oddania do użytku obwodnicy Małogoszcza.

W gminie znajdują drogi powiatowe o łącznej długości 63,09 km. Drogi powiatowe stanowią system łączący cały obszar z siecią dróg o randze wojewódzkiej i stanowią korytarze tranzytowe. Drogi powiatowe to drogi utwardzone.

Tabela 34. Drogi powiatowe w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość odcinka (km)
15303	Mniszek - Mzurowa - Miąsowa	0,500
15304	Mieronice - Bizorenda - Miąsowa	6,100
15373	Rogienice - Węgleszyn - Mniszek	3,200
15374	Oksa - Węgleszyn - Mieronice	7,080
15375	Kozłów - Lasochów	7,250
15367	Żarczyce - Złotniki - Lipnica	8,550
15377	Mieronice - Złotniki	4,450
15378	Wola Tesserowa - Rembieszyce	1,900
15379	Karsznice - Rembieszyce - Lipnica	3,000
15380	Włoszczowa - Kozłów - Małogoszcz	7,695
15382	Rząbiec - Henryków - Kozłów	2,830
15404	Lipie Drugie - Małogoszcz	2,200
15405	Niwiska - Skorków - Leśnica	3,000
15411	Złotniki - Kanice	2,280
razem		60,035

Tabela 35. Drogi powiatowe - ulice miejskie - w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nr drogi	Nazwa drogi	Nazwa ulicy	Określenie odcinka		Długość odcinka (km)
			początek	koniec	
15-380	Włoszczowa - Kozłów - Małogoszcz	Sabianów	18+695	19+950	1,255
15-404	Lipie Drugie - Małogoszcz	Jaszowskiego	12+800	14+600	1,800
razem					3,055

Drogi gminne pełnią rolę ciągów komunikacyjnych, decydujących zarówno o zintegrowaniu układu terytorialnego gminy i jego funkcjonowaniu, jak i otwartości na zewnątrz.

Tabela 36. Drogi gminne (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość odcinka (km)	Rodzaj nawierzchni (km)i		
			nieulepszona	bitumiczna, asfaltowa	gruntowa
343001T	Bocheniec - Karsznice	3,8	0,8	1,8	1,2
343002T	Małogoszcz - Doławatka	6,94	0,3	-	6,64
343003T	Wola Tesserowa - Karsznice	1,2	-	1,2	-
343004T	Ludwinów - Góry Las	1,0	0,5	-	0,5
343005T	Wiśnicz - Żarczyce Duże	2,4	-	2,4	-
343006T	Złotniki - Kolonia-Hektary	1,4	-	1,4	-
343007T	Mniszek p. wieś	2,7	-	2,7	-
343008T	Karsznice - Złotniki	2,2	-	0,3	1,9
343009T	Kozłów - Czostków	1,6	-	1,6	-
343010T	Ludwinów - Cieśle	0,95	-	0,55	0,4
343011T	Lasochów - Dziadówki	0,72	-	0,72	-
343012T	Żarczyce Małe przez wieś	0,50	-	0,5	-
343013T	Żarczyce Duże - Wygnanów	2,23	-	0,23	2,0
343014T	Lipnica - Milanów	1,05	-	1,05	-
343015T	Rembieszyce - Lipnica	2,59	-	1,44	1,15
343016T	Leśnica - Parcele	0,67	-	0,6	-
343017T	Leśnica - Stacja PKP	3,04	2,14	0,9	-
343018T	Wrzosówka - Kopaniny	1,17	-	1,17	-
343019T	Leśnica - Zakrucze	2,36	-	236	-
343020T	Karsznice - Rembieszyce	3,68	-	0,2	3,48

343021T	Kozłów - Lipno	2,05	-	0,2	1,85
343034 T	Małogoszcz - Mieronice	2,12	-	2,12	-
razem		46,37	3,74	23,51	19,12

Tabela 37. Drogi gminne - ulice w mieście Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość odcinka (km)	Rodzaj nawierzchni (km)		
			nieulepszona	bitumiczna, asfaltowa	gruntowa
343022T	Ul. Włoszczowska	0,56	-	0,56	-
343023T	Ul. Grochowska	0,36	0,06	0,30	-
343024T	Ul. 3-go Maja	0,22	-	0,22	-
343025T	Ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego	0,06	-	0,06	-
343026T	Ul. Kościelna	0,08	-	0,08	-
343027T	Ul. Langiewicza	0,28	-	0,28	-
343028T	Ul. Konarskiego	1,36	-	1,36	-
343029T	Ul. Pustowójtówny	1,00	-	1,00	-
343030T	Ul. Warszawska	1,62	-	1,62	-
343031T	Ul. Chęcińska	1,33	-	1,33	-
343032T	Ul. Jędrzejowska	1,58	-	1,58	-
343033T	Pl. Kościuszki	0,35	-	-	0,35
razem		8,80	0,06	8,39	0,35

Ogółem na terenie gminy jest 55,17 km dróg gminnych, w tym 8,8 km na terenie miasta. W kilometrażu dróg gminnych przeważają drogi o nawierzchni ulepszonej - 31,9 km, ale tych o nawierzchni nieulepszonej jest też znaczna ilość - ogółem 23,27 km, w tym gruntowych aż 19,47 km.

Obszar gminy Małogoszcz przecina zelektryfikowana linia Kielce - Częstochowa ze stacją pasażerską oddaloną 5 km od centrum miasta - osada Stacja Małogoszcz. Na terenie stacji z linii głównej odchodzą dwie bocznicę kolejowe do Cementowni "Lafarge" i "Lhoist Bukowa" Zakład Wapienniczy.

3.2. Gospodarka wodno-kanalizacyjna

W gminie Małogoszcz siecią wodno-kanalizacyjną zarządza Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (Osiedle 1A, Małogoszcz) - jest to zakład budżetowy miasta.

Wykres 11. Porównanie długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Małogoszcz w latach 2007-2013

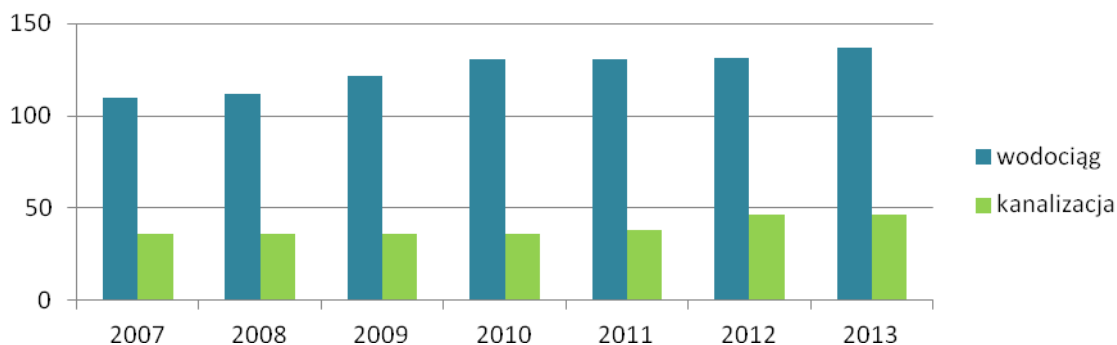

Tabela 38. Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej (% ogółu ludności) w gminie Małogoszcz w latach 2007-2012 (GUS, 2007-2012)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem w gminie						
wodociąg	783	78,8	78,9	79,3	79,4	79,4
kanalizacja	34,6	34,8	34,8	35,6	36,9	39,8
w mieście						
wodociąg	97,9	97,9	97,9	97,9	97,9	97,9
kanalizacja	91,0	91,1	91,1	91,2	91,3	91,4
na terenach wiejskich						
wodociąg	68,6	69,1	69,6	69,9	70,1	70,5
kanalizacja	6,4	6,9	7,2	7,3	9,4	13,6

Wodociągi

Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 137,2 km do sieci przyłączonych jest 2 410 gospodarstw. Wskaźnik ilości osób korzystających z instalacji wodociągowej w gminie Małogoszcz wynosi ogółem 79,4 %, dla terenu miasta wynosi 97,9% ludności, dla terenów wiejskich zaledwie 13,6 % ludności.

Tabela 39. Stan sieci wodociągowej w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	Jednostka	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
długość sieci wodociągowej	km	109,6	111,5	121,9	130,6	130,7	131,6	137,2
liczba gospodarstw przyłączonych do sieci wodociągowej	szt.	2 285	2 330	2 360	2 385	2 407	2 433	2 410

W gminie Małogoszcz funkcjonują dwa ujęcia wód podziemnych w Leśnicy i Nowej Wsi. Ujęcie w Kozłowie wyłączono z eksploatacji w lipcu 2011 roku.

Tabela 40. Parametry ujęć wody w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa stacji	Zasięg wodociągu	Ujęty poziom wodonośny	Q (m ³ /h)	Ciśnienie na wyjściu ze stacji (MPa)
Ujęcie wody w Leśnicy	Małogoszcz, Leśnica, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, Wygnanów, Żłotniki, Lipnica, Mniszek, Ludwinów, Kozłów, Henryków, Wiśnicz, Lasochów	Cr ₃	102,0	0,55
Ujęcie wody w Nowej Wsi	Bocheniec, Dołki, Karsznice, Nowa Wieś, Wola Tesserowa, Rembieszyce Ludwinów, Kozłów, Henryków, Wiśnicz, Lasochów	J ₃	42,0	0,48

Dodatkowe ujęcie wody korzystające z wód powierzchniowych w gminie dla potrzeb przemysłowych Cementowni „Małogoszcz” znajduje się na rzece Łososinie.

Ponadto dwie miejscowości w gminie Wrzosówka i Kopaniny zaopatrywane są w wodę z wodociągu w gminie Łopuszno.

Tabela 41. Zużycie wody w dm³ na potrzeby gospodarki i dla ludności w latach 2007-2012 w gminie Małogoszcz (GUS, 2007-2012)

Wyszczególnienie	2207	2008	2009	2010	2011	2012
zużycie wody ogółem	1 701,1	1 685,6	2 174,0	2 013,9	1 994,8	1 452,8
zużycie wody w przemyśle	186	193	277	166	160	553
zużycie wody w rolnictwie i leśnictwie	1 039	1 039	1 410	1 410	1 410	504
eksploatacja sieci wodociągowej	476,1	453,6	487,0	437,9	424,8	395,8
eksploatacja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe	268,8	243,8	238,2	259,7	248,9	259,7

W roku 2012 zużycie wody z wodociągu gminnego na 1 mieszkańca gminy wynosiło 22 m³, dla 1 mieszkańca miasta – 27,3 m³, dla 1 mieszkańca wsi – 19,2 m³.

Kanalizacja

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi 46,7 km, do sieci przyłączonych jest 767 gospodarstw. Sieć kanalizacyjna obejmuje miasto oraz miejscowości: Leśnica, Dołki, Nowa Wieś i Bocheniec, obsługiwana jest przez Oczyszczalnię ścieków w Zakruczu.

Wskaźnik ilości osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej w gminie Małogoszcz wynosi ogółem 39,8%, dla terenu miasta wynosi 91,4% ludności, dla terenów wiejskich -13,6% ludności.

Tabela 42. Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie	Jednostka	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
długość sieci kanalizacyjnej	km	35,8	35,8	36,0	36,0	37,8	46,7	46,7
liczba gospodarstw przyłączonych do sieci kanalizacyjnej	szt.	567	589	605	615	665	772	767

W gminie działają oczyszczalnie ścieków:

- oczyszczalnia ścieków komunalnych w Zakruczu,
- oczyszczalnia przy obiektach w Złotnikach i Rembieszycach,
- oczyszczalnia przydomowe.

Tabela 43. Oczyszczalnie ścieków w gminie (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Lokalizacja	Rodzaj	Przepustowość	Obszar funkcjonowania
Oczyszczalnia ścieków komunalnych Zakrucze	biologiczna (złóża)	$Q_{\text{śr.dob.}} = 1200 \text{ m}^3/\text{d}$	miasto Małogoszcz oraz Leśnica, Bocheniec, Nowa Wieś i Dołki
Zespół Szkół Złotniki	biologiczna Nebraska-M7	$Q_{\text{śr.dob.}} = 5,5 \text{ m}^3/\text{d}$	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Publiczne w Złotnikach
Szkoła Podstawowa Rembieszyce	biologiczna ORM	$Q_{\text{śr.dob.}} = 4,6 \text{ m}^3/\text{d}$	Szkoła Podstawowa w Rembieszycach

Ścieki ze zbiorników bezodpływowych - 1 007 sztuk zbiorników na terenie gminy - dowożone są do punktu zlewnego w oczyszczalni.

Tabela 44. Ilość oczyszczanych ścieków w gminie Małogoszcz w dam³ (GUS, 2007-2013)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ścieki odprowadzane ogółem	156,2	177,5	166,1	152,0	142,0	156,0	135,0
ścieki oczyszczane łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi	227	223	273	247	263	267	brak danych
oczyszczanie razem = oczyszczone biologicznie	154	153	141	152	142	156	brak danych
wytworzone osady ściekowe*	22	46	27	32	33	37	brak danych

100% ścieków oczyszczanych jest biologiczne i z podwyższonym usuwaniem biogenów. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych (GUS, 2012) wynoszą:

- BZT5 – 3 773 kg/rok,
- ChZT – 14 331 kg/rok,
- zawiesina ogólna – 5 563 kg/rok.

W ciągu roku 2012 wytworzono 35 Mg osadów ściekowych, z czego 34 Mg było przekształconych termicznie, a 1 Mg magazynowanych czasowo.

W gminie są także oczyszczalnie przydomowe:

- w 2011 r. – 7 szt.,
- w 2012 r. – 7 szt.,
- w 2013 r. – 6 szt.,
- w 2014 r. – 8 szt.

Na terenie wiejskim gminy nie ma kanalizacji deszczowej, wody opadowe odprowadzane są systemem rowów przydrożnych. W mieście istnieją jedynie pojedyncze odcinki kanałów deszczowych.

3.3. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy nie funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych ani niebezpiecznych. Działające składowisko w Mieronicach o powierzchni 2,2, ha zostało przez rok 2010 zamknięte i zrehabilitowane.

Obecnie gmina Małogoszcz należy do Regionu 3 według podziału w "Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego" na lata 2012-2018, w związku z czym odpady, wytworzone na jej terenie, przewożone są Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włoszczowie. W ramach RZZO działa: składowisko odpadów, sortownia odpadów zmieszanych, kompostownia odpadów.

W dniu 30 listopada 2012 r. Rada Miejska w Małogoszczu podjęła szereg uchwał dotyczących wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Małogoszcz. tj.:

- uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Małogoszcz,
- uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty,
- w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na terenie gminy Małogoszcz,

- w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Małogoszcz,
- w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Dnia 1 lipca 2013 r. w gminie Małogoszcz ruszył nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, na mocy obowiązującej nowej ustawy o odpadach, w której mieszkańcy mają ponosić odpowiedzialność i koszty z związku z produkowaniem odpadów. Wymagało to podjęcia decyzji co do zbierania odpadów w sposób selektywny lub zmieszany i złożenia w tej sprawie deklaracji. W kwietniu 2013 r. przeprowadzona została kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców gminy. Na spotkaniach z mieszkańcami omówione zostały nowe zasady funkcjonowania systemu zbierania odpadów komunalnych. Gmina Małogoszcz zawarła umowę, na podstawie której, firma EKOM Maciejczyk Sp. j. z siedzibą w Kielcach od 1 lipca zaczęła realizować usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W gminie Małogoszcz stosowany jest mieszany system zbierania odpadów komunalnych (workowo – pojemnikowy). Odpady komunalne nadające się do odzysku zbierane są selektywnie z podziałem na frakcje:

- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe (worek żółty),
- papier, tektura, tekstylia (worek niebieski),
- szkło bezbarwne i kolorowe (worek zielony),
- popiół i żużel z pieców c.o. w sezonie grzewczym (worek czarny).
- pozostałości z segregacji oraz zmieszane odpady komunalne zbierane są do pojemnika.

Odpady komunalne odbierane są:

- raz w miesiącu w zabudowie jednorodzinnej,
- w zabudowie wielorodzinnej: dwa razy w tygodniu (pozostałości z segregacji i odpady zmieszane oraz popiół i żużel w sezonie grzewczym), raz w tygodniu (odpady segregowane).

Tabela 45. Odpady zbierane w gminie Małogoszcz w latach 2011-2013 w Mg (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Rodzaj	2011	2012	2013
Ilość odpadów komunalnych zebranych ogółem	956,02	518,1	1 120,00
Ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie	58,17	93,6	505,5

W gminie wzrasta liczba gospodarstw objętych selektywną zbiórką opadów:

- w roku 2011 - 1 701 gospodarstw,
- w roku 2012 - 2 399,
- w roku 2013 - 2 525.

Na terenie gminy Małogoszcz funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenie Oczyszczalni Ścieków na Zakruczu. Punkt jest czynny od poniedziałku do soboty w godzinach od 7.00 do 17.00. W ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych każdy mieszkaniec gminy Małogoszcz może przekazać wymienione rodzaje odpadów:

- odpady budowlane i rozbiórkowe z drobnych remontów prowadzonych we własnym zakresie (prace niewymagające zgłoszenia lub pozwolenia na budowę),
- odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych - detergenty (pozostałości farb, lakierów, rozpuszczalników, kwasów, olejów, płynów do chłodziw, itp.),
- odpady wielkogabarytowe (meble, wyposażenie wnętrz – materace, krzesła, stoły, dywany i wykładziny),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (pralki, lodówki, telewizory, radioodbiorniki, komputery, kalkulatory, itp.).

Odpady niebezpieczne mieszkańcy mogą umieszczać w wyznaczonych miejscach na terenie gminy, np.:

- przeterminowane leki w aptekach,
- zużyte baterie w wszystkich placówkach oświatowych i wyznaczonych punktach - sklepach,
- zużyty sprzęt AGD w sklepach.

Ponadto w gminie sukcesywnie zabierane są odpady zawierające azbest, na podstawie ewidencji do "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Małogoszcz" (Uchwała Nr 9/71/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dn. 30.11.2007 r.).

Tabela 46. Ilość niebezpiecznych odpadów zbieranych na terenie gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 w Mg (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Rodzaj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ilość zebranych odpadów azbestowych	-	128,98	102,63	86,50	147,55	121,41	86,01

Lafarge Cement Polska S.A. – Cementownia „Małogoszcz” jest zakładem, w którym zastąpiono część paliw konwencjonalnych paliwami alternatywnymi. Cementownia wykorzystuje jako paliwo alternatywne odpady – posiada zezwolenie na wykorzystanie paliwa z odpadów w ilości pokrywającej do 40% energii cieplnej niezbędnej do wypału klinkieru. Paliwo alternatywne zużywane w Cementowni to paliwo:

- paliwo alternatywne PASr – wyprodukowane przez firmę SUWO z Radomia, wytwarzane poprzez rozdrobnienie odpadów: papieru, foli, szmat, tekstyliów, opakowań plastikowych, taśm, kabli i czyściwa (odpady te mogą być zanieczyszczone olejami, tłuszczami, farbami, smarami itp.),
- paliwo alternatywne PASi – (producent SUWO, Radom), powstaje poprzez zmieszanie sorbentu w postaci trocin lub pyłu tytoniowego z odpadami: farb, lakierów, ciężkich frakcji podestylacyjnych, ziem okrzemkowych zasadzonych odpadami ropopochodnymi
- zużyte opony samochodowe o wymiarach maksymalnych 1250X400 mm,
- odpady ciekłe zawierające substancje ropopochodne – przygotowane na bazie odpadów z czyszczenia zbiorników paliwowych i osadów porafinacyjnych.

Paliwa alternatywne w Cementowni „Małogoszcz” współspalane są razem z węglem kamiennym.

3.4. Zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

Ciepłownictwo

Produkcja i dystrybucja ciepła w sposób zorganizowany na terenie gminy realizowana jest przez Ciepłownię Miejską zlokalizowaną przy ul. 11 Listopada w Małogoszczu, którą dzierżawi od gminy Małogoszcz przedsiębiorstwo Dalkia Polska S.A. System ciepłowniczy nie jest rozbudowany, zasila niewielki powierzchniowo (ok. 14 ha), ale gęsto zaludniony obszar miasta: osiedle wielorodzinne w Małogoszczu, zlokalizowane w jego rejonie budynki użyteczności publicznej (szkoły, dom kultury) oraz obiekty handlowe.

System ciepłowniczy zaopatruje w ciepło 34 odbiorców w 35 punktach odbioru ciepła c.o. i c.w.u. Dystrybucja ciepła do odbiorców na terenie Małogoszcza następuje poprzez sieci cieplne o łącznej długości 2 476,9 mb.

Największym odbiorcą ciepła w mieście jest mieszkalnictwo. System ciepłowniczy zaopatruje w energię cieplną ok. 60% wszystkich mieszkań w skali miasta. Głównym użytkownikiem ciepła sieciowego w sektorze mieszkalnictwa jest budownictwo wielorodzinne. W tym:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przyszłość” – łącznie 342 mieszkania zaopatrywane w centralne ogrzewanie,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej – 286 mieszkań zaopatrywanych w centralne ogrzewanie, z czego 122 mieszkania również w centralną wodę użytkową.

Źródłem ciepła w Ciepłowni Miejskiej w Małogoszczu są dwa kotły WR – 2,5, wykorzystujące węgiel kamienny, o parametrach:

- temperatura pracy; 130/70 °C
- czynnik grzewczy – woda zdemineralizowana
- moc cieplna kotła – 2,9 MW (łączna moc kotłowni - 5,8 MW)
- sprawność cieplna kotłów – 85%,
- urządzenia ochronne: bateria 4 cyklonów.

Na terenie gminy, oprócz zorganizowanej gospodarki w zakresie zaopatrzenia i pokrycia potrzeb ciepłych, działają również indywidualne instalacje grzewcze instytucji użyteczności publicznej, podmiotów handlowych i usługowych oraz budynków mieszkalnych, wytwarzające ciepło na własne potrzeby.

Większe lokalne kotłownie działają w budynkach użyteczności publicznej, administrowane przez Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu.

Tabela 47. Kotłownie w budynkach użyteczności publicznej (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa jednostki	Moc (kW)	Rodzaj paliwa
Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu	moc kotła 1 x 100 kW do końca 2013 roku Od roku 2014 kotłownia osiedlowa	olej opałowy
Ośrodek Zdrowia w Małogoszczu	80	olej opałowy
Szkoła Podstawowa w Złotnikach	2x200	olej opałowy
Szkoła Podstawowa i przedszkole w Kozłowie	2x210	olej opałowy
Szkoła Podstawowa w Rembieszycach	2x150	olej opałowy
Szkoła Podstawowa w Zarczycach Dużych	2x65	olej opałowy
Szkoła Podstawowa w Leśnicy	2x65	olej opałowy
Oczyszczalnia ścieków w Zakruczu	do ≤ 5MW	węgiel kamienny
Mieszkania komunalne Bocheniec 53	kocioł do ≤ 5MW	olej opałowy lekki
Wspólnota Mieszkaniowa 108 ul. Warszawska 108	kocioł do ≤ 5MW	olej opałowy lekki
Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie	-	ekogroszek

W przemyśle energia cieplna wytwarzana jest poprzez:

- Lafarge Cement Polska S.A. – Cementownia „Małogoszcz” - wytwarza największe ilości ciepła do celów produkcyjnych w gminie i gdzie wykorzystuje się spalanie paliw alternatywnych do procesów technologicznych.

Jeden z większych zakładów produkcyjnych w gminie Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach – Kopalnia „Głuchowiec” w Małogoszczu posiada kotłownię o mocy 72 kW opalaną olejem opałowym, wykorzystywaną do celów grzewczych pomieszczeń biurowych, oraz suszarnię służącą do suszenia kamienia wapiennego, wykorzystującą jako paliwo węgiel kamienny.

Energia elektryczna

W gminie Małogoszcz liniami najwyższych napięć są:

- linia 400 kV Połaniec – „Kielce 400” - własność Polskich Sieci Elektroenergetycznych – Wschód S.A..
- linia 220 kV „Kielce 400”.

Linie wysokich napięć na obszarze gminy to:

- linia 110 kV Gnieździska – Radkowice w północnej części gminy
- dwie linie 110 kV do zasilania Cementowni „Małogoszcz”.

Główny Punkt Zasilania w energię elektryczną gminy Małogoszcz zlokalizowany jest w miejscowości Gnieździska (na terenie gminy Łopuszno w powiecie kieleckim).

Sieć średniego napięcia na terenie gminy Małogoszcz zasilana jest przez GPZ Gnieździska dwiema równoległymi liniami 15kV z przewodami o przekrojach 70 mm² poprzez punkt odłącznikowy w Małogoszczu przy ulicy Chęcińskiej. Z punktu odłącznikowego wyprowadzone są trzy linie 15 kV i skierowane do GPZ w: Jędrzejowie, Wolicy (z nawiązaniem do GPZ Karczówka), we Włoszczowie. Dodatkowa linia 15 kV z punktu odłącznikowego tworzy pierścień wokół miasta.

Łączna długość sieci energetycznej w obszarze Miasta i Gminy Małogoszcz wynosi:

- rozdzielczej średniego napięcia (SN) – 104,579 km, w tym: linii kablowej - 3,584 km, linii napowietrznej – 100,995 km,
- odbiorczej niskiego napięcia (nn) – 109 km, w tym: linii kablowej – 10 km, linii napowietrznej – 92 km, linii izolowanej – 7 km.

Siecią średniego i niskiego napięcia na terenie gminy Małogoszcz zarządza PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna Rejon Energetyczny Kielce. Obszar gminy podlega pod zakres działań Rejonowego Zakładu Energetycznego w Jędrzejowie.

Gaz

W chwili obecnej na terenie gminy realizowana jest budowa gazociągów ziemnych.

Do celów socjalno-bytowych (głównie do przygotowywania posiłków oraz ciepłej wody użytkowej) powszechnie stosuje się gaz ciekły propan-butan. Dystrybucja gazu bezprzewodowego prowadzona jest przez prywatnych pośredników i obejmuje wszystkie sołectwa. Z uwagi na możliwość zakupu gazu propan – butan w różnych punktach dystrybucji nie prowadzi się ewidencji tego nośnika ciepła.

3.5. Telekomunikacja i Internet

W gminie pracują trzy automatyczne centrale telefoniczne w: Małogoszczu, Złotnikach i Kozłowie, które mają połączenie z centralą w Jędrzejowie za pomocą kabli światłowodowych.

Bazowe stacje telefonii komórkowej znajdują się w:

- Małogoszczu – na kominach Cementowni (T-Mobile, Orange, PLUS GSM), ul. Konarskiego (T-Mobile)
- Kozłowie – na maszcie (PLUS GSM)
- Mniszku – na maszcie (Orange).

4. Charakterystyka strefy gospodarczej

4.1. Aktywność gospodarcza

Do wiodących funkcji w rozwoju gospodarczym gminy Małogoszcz zalicza się przemysł branży mineralnej (cementowy) i wydobywczy oraz działalność usługowo - handlową i rolniczą.

Rynek pracy na terenie gminy kształtowany jest głównie przez sektor prywatny - ogółem w gminie zarejestrowanych jest 821 podmiotów - w tym 795 tworzy sektor prywatny (ponad 96,8 %).

Tabela 48. Zestawienie podmiotów gospodarki narodowej w gminie Małogoszcz wg sekcji PKD w latach 2007-2013.(GUS, 2007-2013)*

Sektor gospodarki:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	26	33	29	27	25	25	26
górnictwo i wydobywanie	2	2	2	1	1	2	2
przetwórstwo przemysłowe	97	96	84	87	76	80	82
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	-	1	1	1	1	1	1
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją	-	-	6	5	6	7	7
budownictwo	165	187	167	171	164	170	168
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	273	283	234	236	219	217	222
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	15	13	15	21	21	23
transport i gospodarka magazynowa	79	83	78	78	81	86	82
informacja i komunikacja	-	-	11	10	8	7	9
pośrednictwo finansowe	26	27	-	-	--	-	-
działalność usługowa i ubezpieczeniowa	-	-	25	19	19	20	19
obsługa rynku nieruchomości	87	85	19	20	22	24	24
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	-	-	28	28	27	29	28
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	-	-	9	10	15	16	19
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	16	16	16	16	16	16	16
edukacja	18	19	22	22	23	26	25
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15	17	16	17	18	20	22
działalność związana z kulturą, rozrywką, rekreacją			4	4	5	5	9
pozostała działalność usługowa	30	28	28	32	36	35	38
OGÓŁEM	848	892	792	799	783	807	821

* do roku 2008 podział sekcji według PKD 2004, a od roku 2009 - podział sekcji według PKD 2007 (według danych GUS)

W sektorze prywatnym zdecydowanie przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek (ok 87,6 %). Spółki handlowe mają zaledwie 3 % udział. Liczba podmiotów gospodarczych sektora prywatnego świadczy o aktywności ekonomicznej mieszkańców gminy.

Tabela 49 Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz w latach 2009-2013 (GUS 2009-2013)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
podmioty gospodarki narodowej ogółem	62	61	82	65	74
sektor publiczny	0	0	0	1	0
sektor prywatny	62	61	82	64	74
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	69	58	75	59	71

Tabela 50. Wyrejestrowane podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz w latach 2009-2013 (GUS 2009-2013)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
podmioty gospodarki narodowej ogółem	131	52	91	35	49
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	129	50	89	34	48

W roku 2013 w rejestrze Regon w gminie Małogoszcz nowo zarejestrowano 74 podmioty gospodarczych (wszystkie w sektorze prywatnym), natomiast wyrejestrowano 49 podmiotów.

Wykres 12. Podmioty gospodarki narodowej - nowozarejestrowane i wyrejestrowane w latach 2009-2013 w gminie Małogoszcz

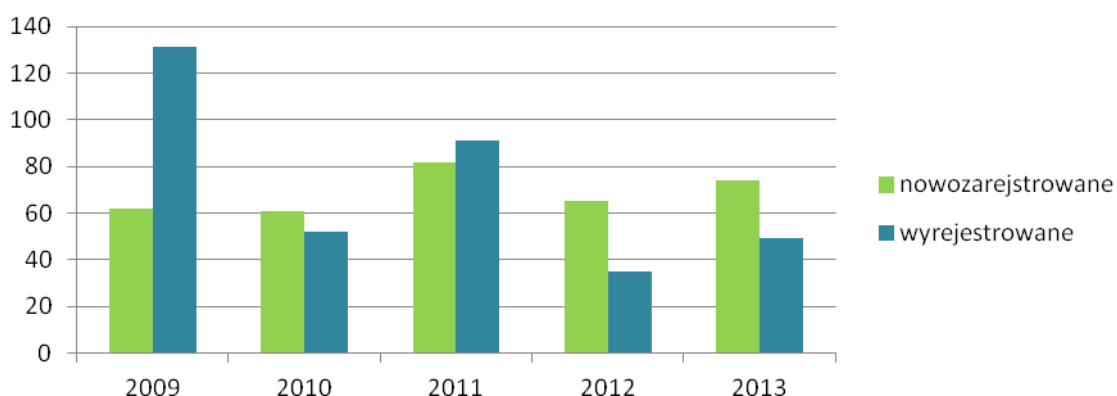

Tabela 51 Zestawienie podmiotów gospodarczych działających w gminie Małogoszcz w latach 2009-2013 według wielkości, tj. liczby zatrudnionych osób (GUS 2009-2013)

Liczba zatrudnionych osób	Liczba podmiotów gospodarczych w latach				
	2009	2010	2011	2012	2013
0-9	756	762	744	776	788
10-49	29	30	33	24	26
50-249	6	6	5	26	6
powyżej 250	1	1	1	1	1

Ponad 95 % podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Małogoszcz to małe przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Można przyjąć, że część z nich to pomioty jednoosobowe lub tzw. firmy rodzinne.

4.2. Rolnictwo

Rolnictwo stanowi drugoplanowy sektor lokalnej gospodarki w gminie Małogoszcz, dający zatrudnienie mniejszej części mieszkańców. Gmina zalicza się do obszarów o średnio- słabych warunkach przyrodniczo-glebowych do produkcji rolnej.

Powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 11 381 ha, co stanowi blisko 78 % powierzchni gminy. Częściowo są to obszary zabudowane (3%). W użytkach rolnych poszczególne formy zagospodarowania stanowią:

- grunty orne - 62,4%,
- łąki - 12,4%,
- pastwiska - 5%
- lasy -20,2%.

Wykres 13. Użytkowanie ziemi rolnej w gminie Małogoszcz

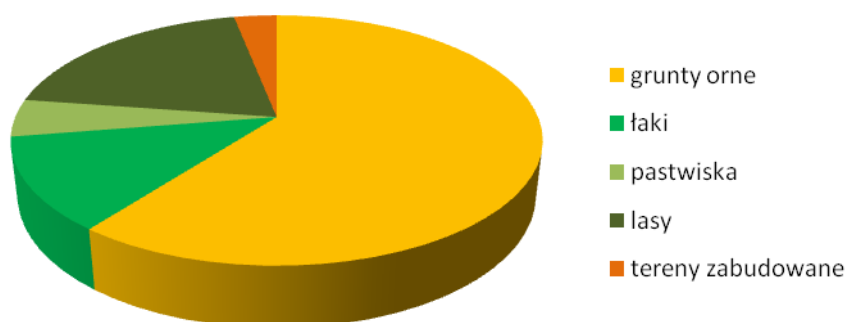

Tabela 52. Powierzchnia użytków rolnych w gminie Małogoszcz na koniec 2013 r.(Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Wyszczególnienie		Powierzchnia w ha		Użytki rolne zabudowane w ha	
Rodzaj	Klasa	w poszczególnych klasach ziemi	ogółem	w poszczególnych klasach ziemi	ogółem
grunty orne	II	1,98	7 095,8324	0,9	332,8303
	IIIa	150,1787		5,3867	
	IIIb	657,2841		15,6721	
	IVa	1 016,6512		51,0288	
	IVb	1 226,3475		68,6238	
	V	2 084,6435		112,993	
	VI	1 958,7474		78,2259	
łąki	II	3,2045	1 407,9841	0,07	2,4297
	III	79,1553		0,16	
	IV	704,7591		1,43	
	V	502,3111		0,7697	
	VI	118,5541		0	
pastwiska	III	6,9754	577,3619	0,702	29,0687
	IV	84,9502		9,181	
	V	220,0565		13,9229	
	VI	265,3798		5,2628	
las	IV	85,3048	2 300,5369	0	
	V	1 964,7193			
	VI	250,5128			
powierzchnia użytków rolnych ogółem		11 381,7153		364,3287	

Najłabsze gleby zaliczane do V i VI klasy bonitacyjnej stanowią łącznie 57 % gruntów ornych w gminie.

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmujący całokształt warunków agroekologicznych wynosi 53,2 pkt., a dla województwa – 68,1 pkt. (Dane J.U.N.G Puławy).

Na obszarze gminy znajduje się 1 706 gospodarstw rolnych (Powszechny Spis Rolny z 2010 roku) o łącznej powierzchni 8 570,72 ha Są to wyłącznie gospodarstwa indywidualne. Średnia powierzchnia gospodarstw indywidualnych w gminie wynosi 5,05 ha.

Tabela 53. Struktura gospodarstw rolnych w gminie Małogoszcz (GUS, Powszechny Spis Rolny, 2010)

Wielkość gospodarstwa	Liczba gospodarstw (szt.)	Powierzchnia gospodarstw (ha)
do 1 ha łącznie	282	184,18
1-5 ha	933	3 281,98
5-10 ha	389	3 337,11
10-15 ha	68	949,81
15 ha i powyżej	34	817,64
Ogółem	1 706	8 570, 72

Uprawy zbożowe w gminie zajmują 3 413,31 ha, mieszczą się w tym: pszenica, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, mieszanki zbożowe. W gminie uprawia się również ziemniaki na powierzchni 204,85 ha oraz w małej ilości: buraki cukrowe, rzepak, rośliny strączkowe i warzywa gruntowe.

Dla rolnictwa w gminie znaczenie ma również hodowla bydła, trzody chlewnej i drobiu. W gminie hoduje się (dane z roku 2010): 545 sztuk bydła, w tym 448 krów i 240 sztuk trzody chlewnej (18 loch).

Na terenie gminy brakuje zakładów przetwórstwa rolnego.

Pod wpływem czynników naturalnych oraz antropogenicznych w gminie zachodzi pogorszenie właściwości użytkowych gleby. Głównymi przyczynami są: górnictwo, niewłaściwe użytkowanie rolnicze gleb, błędne stosowanie środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz oddziaływanie przemysłu, transportu i gospodarki komunalnej.

Na terenach użytkowych rolniczo w gminie stosuje się nawozy w ilości:

- mineralne - 82,2 kg na 1 ha użytków,
- azotowe - 58,2 kg,
- potasowe - 12,6 kg,
- fosforowych - 11,5 kg.

Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze jest zapobieganie zanieczyszczeniom metalami ciężkimi. Tego typu zanieczyszczenia występują na terenach i w otoczeniu zakładów przemysłowych, na terenach miast i aglomeracji, w pobliżu tras komunikacyjnych, itp.

4.2. Leśnictwo

Powierzchnia gruntów leśnych w roku 2013 wynosiła 4 046,71 ha, powierzchnia lasów 4 011,15 ha.

Podstawą gospodarki leśnej w lasach prywatnych są uproszczone plany urządzenia lasów. Plany te warunkują prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

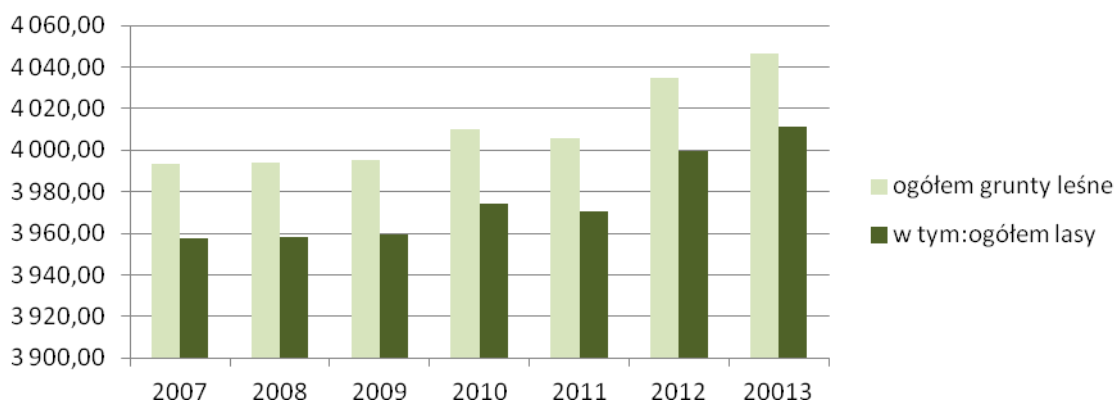
Prywatne kompleksy leśne są zazwyczaj rozdrobnione i mieszczą się w przedziałach: 0,10-1,0 ha oraz 1,01-5,00 ha. W przewadze stanowią je drzewostany rozdzielone polami uprawnymi i

łącznie się w kilku do kilkudziesięciohektarowe kompleksy. Z tego też względu gospodarka leśna nie odgrywa istotnej roli w gospodarce gminy.

Tabela 54. Powierzchnia gruntów leśnych (w ha) w gminie Małogoszcz pod względem własności w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem grunty leśne	3 993,2	3 994,2	3 995,2	4 009,9	4 005,8	4 034,8	4 046,71
grunty leśne publiczne	1 644,2	1 644,2	1 643,2	1 645,9	1 645,8	1 645,8	1 645,71
grunty leśne prywatne	2 349,0	2 350,0	2 352,0	2 364,0	2 360,0	2 389,0	2 401,0
ogółem lasy	3 957,3	3 958,3	3 959,3	3 974,5	3 970,3	3 999,3	4 011,15
las publiczne	-	-	-	1 610,5	1 610,3	1 610,3	1 610,15
las prywatne	-	-	-	-	2 360,0	2 389,0	2 401,0

Wykres 14. Grunty leśne i lasy na terenie gminy Małogoszcz

W lasach na terenie gminy drewno pozyskuje się z lasów prywatnych, są to ilości od 2 000 do 3 300 m³ grubizny rocznie. Gospodarka leśna polega m.in. na wykonywaniu trzebieży wczesnej i późnej oraz wycinki sanitarnej.

Tabela 55. Pozyskiwanie drewna w lasach w gminie Małogoszcz w m³ (GUS, 2007-2013)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
pozyskiwanie drewna (grubizny)	2 306	2 114	2 213	2 047	3 157	3 259	2 328

Tabela 56. Odnowienie i zalesienia w lasach w ha w gminie Małogoszcz (GUS, 2007-2013)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
odnowienia ogółem	40,9	18,1	8,8	16,6	25,1	20,0	22,8
w tym: zalesienia ogółem	22,9	2,1	4,8	4,6	10,6	7,8	8,6

Odnowienia i zalesienia odbywały się na terenie gminy tylko w lasach będących własnością prywatną.

4.3. Przemysł i produkcja

Małogoszcz jest miejscem ściśle związanym z przemysłem mineralnym i wydobywczym. Brak dywersyfikacji rodzajowej podmiotów gospodarczych tworzących miejsca pracy prowadzi do słabości ofert rynku pracy. Najwięksi pracodawcy w gminie związani są z branżą wydobywczą.

Tabela 57. Główne podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz - zatrudnienie na 31.05.2014 roku (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa podmiotu gospodarczego	Liczba zatrudnionych osób
Lafarge Cement S.A.	154
ZURiP S.A.	70
Remur Małogoszcz Sp.z o.o.	69
Cemet Serwis	62
Kopalnia Głuchowiec Sp. z o.o.	31

Największym pracodawcą w gminie jest Cementownia „Małogoszcz” Lafarge Cement Polska S.A. (ul. Warszawska) położona 1,5 km centrum od miasta. Cementownia eksploatuje istniejące złoża wapienia i margla oraz produkuje: klinkier, kilka rodzajów cementu, hydrauliczne spoiwa drogowe.

Inni pracodawcy w gminie to:

- Kopalnia „Głuchowiec” – Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. w Kielcach (produkcja pyłu stearynowego dla potrzeb górnictwa węglowego),
- Zakład Usług Remontowych i Produkcyjnych S.A. w Małogoszczu (remonty, technika grzewcza, automatyka, instalacje),
- REMUR sp.z o.o. w Małogoszczu, ul. Warszawska (kompleksowa obsługa przemysłu cementowego, wapienniczego i gipsowego,)
- Cement Serwis w Małogoszczu, ul. Warszawska (usługi transportowe do przewozu towarów luzem, spedycje, przewóz paletyzowany),
- Zakład Urządzeń Mechanicznych i Odpylających w Małogoszczu, ul. Chęcińska (produkcja i montaż urządzeń mechanicznych i odpylających)
- Polskie Górnictwo Skalne „Minerał” we Wrzosówce
- Wielobranżowa Firma Produkcja Elementów Budowlanych Kielce w Mieronicach
- „ExploErg” Magazyn Materiałów Wybuchowych w Mieronicach
- Ciepłownia w Małogoszczu (Dalkia Polska S.A.),
- Tartaki w Ludwinowie i Żarczycach Dużych.

4.4. Handel i usługi

W mieście i gminie Małogoszcz wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zdecydowanie przeważają małe podmioty (np. jednoosobowe lub rodzinne) zajmujące się głównie handlem i usługami. Są to najczęściej sklepy i hurtownie (spożywcze, materiałów budowlanych itp.), a także drobne zakłady produkcyjno-usługowe, jak warsztaty samochodowe, szwalnie, usługi remontowo-budowlane, itp.

Według sekcji PKD w roku 2013 usługach w gminie działało:

- w administracji publicznej - 16 podmiotów,
- w edukacji - 25 podmiotów,
- w opiece zdrowotnej - 22 podmioty,

- w usługach związanych z kulturą, rozrywką i rekreacją - 9 podmiotów,
- pozostałej działalności usługowej - 38 podmiotów.

Najwięcej miejsc pracy z zakresie usług publicznych w gminie generuje oświata oraz administracja publiczna.

Tabela 58. Liczba podmiotów gospodarczych - handel, usługi, gastronomia - w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Liczba podmiotów gospodarczych	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
handel	125	127	130	130	131	134	136
usługi	376	380	383	383	290	302	295
gastronomia	32	34	35	35	36	37	38

Na terenie gminy Małogoszcz znajdują się 1 targowisko, o powierzchni łącznej 4 700 m² (w tym 2 800 m² powierzchni sprzedażowej). Targowisko jest przeznaczone do sprzedaży drobnodetalicznej.

Podmiotami z otoczenia biznesu są instytucje finansowe - banki. Oddziały i filie banków komercyjnych oferują kompleksowe pakiety usług finansowych, łącznie z punktami obsługi klienta. Na terenie gminy funkcjonują również biura podatkowe i księgowo-rachunkowe oraz ubezpieczeniowe, które wspomagają przede wszystkim prywatne zakłady handlowe i produkcyjne oraz osoby fizyczne.

5. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

5.1. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia i geologia

Pod względem fizyczno-geograficznym (J. Kondracki, 1998 r.) gmina Małogoszcz leży w obrębie podprowincji Wyżyna Małopolska i makroregionu Wyżyna Przedborska. Mezoregionami Wyżyny Przedborskiej w granicach gminy Małogoszcz są:

- Niecka Włoszczowska swą budową i ukształtowaniem przypomina misę o płaskim dnie i uniesionych ku górze brzegach. W jej podłożu zalegają mezozoiczne margle z górnej kredy. Są one ułożone poziomo i przykryte na dużym obszarze pokrywą zlodowacenia środkowo-polskiego. Rzędne terenu wynoszą tu od 225 m n.p.m. do 265 m n.p.m.. W jej obrębie leżą południowo - zachodnie tereny gminy,
- Pasma Przedborsko-Małogoskie budują wapienie z górnej jury i kredowe piaskowce. Na obszarze gminy Małogoszcz, znajdują się dwa pasma zbudowane z utworów jurajskich rozdzielone synkliną z piaskowcami kredowymi. Dla tego regionu charakterystyczne są podłużne, zwykle równoległe do siebie systemy wzgórz (pasm) o kierunkach NW-SE, zgodne z przebiegiem struktur geologicznych. Wysokość względna pasm dochodzi do 60-100 m, natomiast wysokości bezwzględne wzgórz wapiennych wynoszą 300 do 320 m n.p.m.

Gmina Małogoszcz ma średnie i słabe warunki glebowe. Najcenniejsze rolniczo grunty koncentrują się w południowo-zachodniej części gminy. Są to rędziny brunatne wykształcone ze skał kredowych. Słabsze gleby występują w części centralnej - utworzone są z twardych wapieni górno jurajskich. Natomiast w części południowo-wschodniej występują gleby słabe o niskiej lub bardzo niskiej przydatności rolniczej, podatne na przesuszanie. Niska bonitacja gleb powoduje dominację w produkcji roślinnej, głównie zbóż i roślin pastewnych, natomiast w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej.

Gleby w gminie ulegają ciągłej degradacji w wyniku działalności przemysłu wydobywczego.

5.2. Warunki klimatyczne

Obszar gminy należy do Małopolskiego Regionu Klimatycznego (wg klimatycznego podziału Polski). Wskaźniki charakteryzujące klimat:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu ok. 7,5 °C,
- średnia temperatura stycznia wynosi 3,8°C, natomiast lipca 17,7°C,
- średnia roczna suma opadów wynosi 626 mm, maksimum opadów atmosferycznych przypada na lipiec, czerwiec, sierpień i maj,
- pokrywa śnieżna zalega przez 80-100 dni w ciągu roku,
- parowanie terenowe wynosi 400-450 mm,
- pierwsze przymrozki przypadają na 15 października, ostatnie dni - 3 maja,
- przewaga wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich,
- długość okresu wegetacyjnego wynosi 210-220 dni (klimat korzystny dla rozwoju rolnictwa).

5.3. Surowce mineralne

Obszar gminy Małogoszcz charakteryzuje się budową geologiczną sprzyjającą występowaniu surowców mineralnych.

Najwięcej udokumentowanych jest złóż kamieni drogowych, z których obecnie eksploatacja prowadzona jest na jednym – „Głuchowiec”. Gmina posiada złoża wapieni przydatnych dla przemysłu wapienniczego oraz wapieni i margli wykorzystywanych w przemyśle cementowym.

Tabela 59. Udokumentowane zasoby złóż surowców naturalnych w gminie Małogoszcz (źródło: Bilans zasobów kopalin w Polsce stan na 31.12.2012 r.)

Złoże	Rodzaj surowca	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (tys. Mg)		Wydobycie (tys. Mg)
			bilansowe	przemysłowe	
Leśnica - Małogoszcz	wapienie, margle	eksploatowane	267 507	249 515	1 833
Małogoszcz - Góra Krzyżowa	wapienie, margle	wydobycie zaniechane	3 361	-	-
Głuchowiec	kamienie łamane i bloczne	eksploatowane	14 571	3 743	213
Głuchowiec II	kamienie łamane i bloczne	rozpoznane wstępnie	43 650	-	-
Bocheniec	krzemienie	rozpoznane	24	-	-
Karsznice	piaski i żwiry	eksploatowane okresowo	78	-	-
Karsznice - Łuny	piaski i żwiry	eksploatowane	259	259	22
Kozłów	piaski i żwiry	eksploatowane	63	-	14

Rysunek 6. Złóża na terenie gminy Małogoszcz: Leśnica - Małogoszcz (eksploatowane przez Małogoszcz Lafarge Cement Polska S.A) i Głuchowiec (eksploatowane przez Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. Kielce)

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Złóża eksploatowane na terenie gminy są przez:

- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. Kielce - złóże Głuchowiec,
- Małogoszcz Lafarge Cement Polska S.A. - złóże Leśnica-Małogoszcz,
- p. Olesińska Maria - złóże Karsznice,
- p. Pańczyk Zbigniew - złóże Karsznice - łuny.

5.3. Hydrologia

5.3.1. Wody podziemne

Teren gminy Małogoszcz jest obszarem zasobnym w wodę podziemną, która jest głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze. Występują tu wody w utworach jurajskich, kredowych i lokalnie czwartorzędowych. Częściowo poziomy te nie są izolowane od powierzchni terenu warstwą utworów nieprzepuszczalnych.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w obrębie gminy to:

- GZWP 408 – Niecka Miechowska NW (poziom górnokredowy – Cr₂, szczelinowy, utwory: wapień, margle, opoki),
- GZWP 409 – Niecka Miechowska SE (poziom górnokredowy – Cr₂, szczelinowy, utwory: wapień, margle, opoki),
- GZWP 416 – Małogoszcz (poziom górnójurajski – J₃, szczelinowo-krasowy, utwory: wapień, margle).

W gminie występują cztery poziomy wodonośne, o zasięgu regionalnym:

- poziom górnopodurajski (J_3) - związany jest z wapieniami oolitowymi, pelitycznymi i kredowymi występującymi w północno-wschodniej części gminy. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m. Wydajności potencjalne studni wierconych są zróżnicowane i najczęściej wynoszą 10-30 m³/h i 50-70 m³/h, lokalnie wydajności studni przekraczają 120 m³/h. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni terenu, miejscami utwory wychodzą na powierzchnię. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 416 „Małogoszcz”,
- poziom wodonośny w utworach kredy dolnej (Cr_1) - ujmowany jest w rejonie Małogoszcza i związany jest z występowaniem piaskowców i piasków, charakteryzuje się małym rozprzestrzenieniem i nie ma znaczenia użytkowego,
- poziom wodonośny w utworach kredy górnej (Cr_3) - związany jest z występowaniem margli. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m i może występować pod niewielkim napięciem hydrostatycznym. Wydajności potencjalne studni wierconych są bardzo zróżnicowane i wynoszą 10-70 m³/h, lokalnie wydajności studni przekraczają 120 m³/h. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni, miejscami utwory te wychodzą na powierzchnię terenu. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 408 - Niecka Miechowska NW i nr 409 Niecka Miechowska SE,
- poziom czwartorzędowy (Q) - piętro wodonośne tworzą poziomy podglinowe, międzyglinowe i poziomy dolin rzecznych. Lokalnie poziom ten znajduje się w łączności hydraulicznej z niżej występującym poziomem jurajskim i kredowym. Występuje na całym terenie gminy, lecz nie stanowi ciągłej warstwy wodonośnej. Ujmowany jest on studniami kopanymi na potrzeby lokalne indywidualnych gospodarstw rolnych. Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku metrów. Poziom nie jest izolowany od powierzchni terenu.

5.3.2. Wody powierzchniowe

Sieć hydrologiczną gminy tworzą:

- rzeki: Łososina - Wierna Rzeka, Biała Nida, Lipnica,
- mniejsze dopływy rzeczne,
- zbiornik retencyjny Małogoszcz,
- stawy hodowlane.

Główną rzeką gminy jest Łososina (w dolnym biegu nazywana Wierną Rzeką) przepływająca w jej północno-wschodniej części w kierunku z północy na południe. Jej długość na terenie gminy wynosi 11,5 km (długość ogólna -35,6 km, powierzchnia zlewni - 314 km²). Łososina jest prawobrzeżnym dopływem Białej Nidy. Dopływami Łososiny są: Czarny Lasek, Wierna Rzeka, Olszówka, Czarne Stoki, Kalisz.

Rzeka Biała Nida stanowi częściowo południową granicę gminy Małogoszcz, na jej terenie ma długość ok. 14 km (długość ogólna 52,4 km, powierzchnia dorzecza - 1 029 km²).

Prawobrzeżnym dopływem Białej Nidy jest rzeka Lipnica odwadniająca południową część gminy oraz liczne bezimienne dopływy tych rzek.

Rzeki gminy posiadają naturalny układ hydrologiczny z meandrami i licznymi zakolami. Jedynie rzeka Łososina w rejonie Cementowni "Małogoszcz" poddana była regulacji.

Tabela 60. Charakterystyka urządzeń piętrzących w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Rzeka	Rodzaj piętrzenia i konstrukcja	Wysokość piętrzenia (m)	Światło przepustu
Lipnica	jaz kozłowy	1,20 -1,60	ponad 12 m
Lipnica	jaz kozłowy	1,20 -1,60	ponad 12 m
Łososina	jaz żelbetowy	1,25	dwa przepusty po 4 m
Nida Biała	jaz kozłowy	1,20 -1,60	ponad 12 m

Reżim hydrologiczny cieków zalicza się do umiarkowanych z wezbraniem wiosennym i letnim oraz gruntowo – deszczowo - śnieżnym zasilaniem. Obecnie na terenie gminy nie funkcjonuje żadna instalacja energetyczna wykorzystująca energię wody.

W granicach gminy znajduje się jeden zbiornik retencyjny „Małogoszcz” na rzece Łososina o powierzchni 28,6 ha i pojemności 4,86 mln m³.

Największe stawy rybne są w miejscowościach: Lasochów, Lipnica, Rembieszyce, Karsznice.

Tabela 61. Charakterystyka zbiorników wodnych w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Zbiornik	Ilość stawów	Powierzchnia stawów ogółem (ha)
Lasochów	9	40,06
Lipnica	1	1,00
Karsznice	25	18,00
Rembieszyce	7	6,80

Hydrografię gminy uzupełniają niewielkie stawy i oczka wodne pochodzenia naturalnego i sztucznego.

5.4. Przyroda

Obszar gminy jest terenem o znacznych walorach przyrodniczych oraz krajobrazowych. Gmina charakteryzuje się atrakcyjnymi terenami leśnymi, dolinami rzek: Łososiny - Wiernej Rzeki i Białej Nidy, obszarami chronionymi.

5.4.1. Lasy i tereny leśne

Lasy i grunty leśne zajmują obszar 4 046,71 ha tj. 27,5 % ogólnej powierzchni gminy, w tym lasy - 4011,15 ha. Grunty leśne publiczne stanowią 1 610,15 ha, a grunty prywatne 2 401 ha. W gminie Małogoszcz lasy podlegają pod zarząd Nadleśnictw: Jędrzejów i Włoszczowa.

Tereny leśne stanowią zwarte i większe obszary kompleksy zwłaszcza w północnej części gminy. Największy kompleks znajduje się pomiędzy Małogoszczem, Żarczycami Dużymi a Ludwinowem, mniejsze: w rejonie stacji PKP między Małogoszczem a Wrzosówką, na wschodnim brzegu rzeki Łososina - Wierna Rzeka, w rejonie Bocheńca - Nowej Wsi, Karsznice, Mieronic, Henrykowa, na zachód od Wiśnicza i na południowy-zachód od Żarczyc Małych.

W strukturze wiekowej dominują lasy klasy III i IV. Przeważającym typem siedliskowym lasu jest bór świeży. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna (ze względu na słabą jakość gleb), porastająca ponad 70 % powierzchni leśnej. Ważnymi gatunkami lasotwórczymi są też: dąb szypułkowy i bezszypułkowy, olsza czarna i brzoza. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi ponad 70 lat.

Lasy, w gminie, pełnią wielorakie funkcje:

- ochronną - polegającą na dodatnim oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze,
- produkcyjną - dostarczającą surowca drzewnego, owoców leśnych, ziół,
- społeczną - teren dla rekreacji i turystyki.

Lasy korzystnie oddziałują na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą.

Podstawową zwierzyną łowną w powiecie jędrzejowskim jest zwierzyna drobna, którą reprezentują: lis, zając, bażant, kuropatwa, dzika kaczka. Zwierzyna gruba (łoś, jelen, sarna, dzik) jest mało liczna.

Elementem szaty roślinnej na terenach ubogich w lasy są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne, rosnące na placach, skwerach i nieruchomościach. Nadal aktualna jest potrzeba zwiększenia zadrzewień i zakrzewień na terenach wiejskich, zakładanie zieleńców na terenie miasta.

5.4.2. Ochrona przyrody

Tereny prawnie chronione w gminie Małogoszcz zajmują powierzchnię 11 685 ha. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych to:

- Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie” - PLH 260041,
- Natura 2000 „Dolina Białej Nidy” - PLH 260013,
- pomniki przyrody żywej i nieożywionej.

Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną – na terenie gminy zajmują powierzchnię 2 076 ha. Dla obszaru parku charakterystyczna jest występowania na powierzchni skały prawie wszystkich okresów geologicznych - od kambru do holocenu - oraz różnorodność warunków siedliskowych, powodująca wielkie zróżnicowanie i bogactwo szaty roślinnej. Największe powierzchnie zajmują zbiorowiska łąkowe i pastwiska na zabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych oraz zespoły i zbiorowiska muraw bliźniczkowych. Na terenie parku spośród 1000 gatunków flory – około 69 gatunków podlega ochronie całkowitej, a 12 częściowej. Świat zwierzęcy obfituje w bogactwo gatunków, również objętych ochroną prawną. Najciekawsze przyrodniczo i najlepiej zachowane fragmenty parku zostały objęte ochroną rezerwatową.

Uchwałą nr XL/700/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. 254, poz. 2543 ze zm.) wprowadzono plan ochrony dla Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego (obecnie trwa procedura zmieniająca). W Planie przyjęto cele ochrony w zakresie ochrony litosfery, zasobów ekosystemów wodnych, zbiorowisk roślinnych (w tym chronionych siedlisk przyrodniczych), gatunków roślin i grzybów i ich siedlisk, gatunków zwierząt i ich siedlisk, krajobrazu. Ponadto ustalono sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Obszary Chronionego Krajobrazu - na terenie gminy Małogoszcz zajmują ogółem powierzchnię 8 545,4 ha.

Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu - położony na terenie otuliny Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, obejmując wschodnią część gminy Małogoszcz o powierzchni 1 383,4 ha.

Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu – zajmuje północną część gminy o powierzchni 994 ha. Najważniejszą jego funkcją jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Ważna jest też rola klimatotwórcza i aerosanitarna tego obszaru dla jakości powietrza na terenach aglomeracji kieleckiej. Obszar ten posiada duże walory dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej.

Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu - obejmuje zachodnio-południową stronę gminy o powierzchni 6 168 ha. Najważniejszą jego funkcją jest ochrona wód w zlewniach Pilicy i Nidy oraz ochrona kredowego zbiornika wód podziemnych „Niecka Miechowska”. Ponadto pełni on funkcję retencyjną na obszarze źródłiskowym rzek Pilicy i Nidy. Obszar ten - ze względu na bogactwo naturalnej szaty roślinnej i świata zwierząt - pełni rolę ekologicznego „banku genów”. Ważna jest jego rola klimatotwórcza dla centralnej części województwa świętokrzyskiego.

Specjalne Obszary Ochrony -Natura 2000

Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie – ostoja obejmuje fragment górotworu świętokrzyskiego. W północnej i centralnej części obszaru przeważają pasma wzniesień, porozdzielane rozległymi obniżeniami dolin. Ostoja charakteryzuje się urozmaiconą morfologią i zróżnicowanym pokryciem roślinnym. Na terenie obszaru znajduje się krasowa jaskinia Raj utworzona w wapieniach środkowego dewonu, z naciekami i namuliskami zawierającymi kości zwierząt oraz narzędzia kamienne. Ostoja zabezpiecza obszary o nieprzeciętnych walorach krajobrazowych – duże nagromadzenie różnych form geomorfologicznych. Formom tym towarzyszą interesujące typy siedlisk naturowych i innych: murawy kserotermiczne, napiaskowe, świeże i zmiennowilgotne łąki, świetliste dąbrowy (szczególnie dobrze tu zachowane), buczyny storczykowe, grądy i łęgi, bory jodłowe, rzeki włosiennicznikowe (głównie Biała Nida).

Dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie ustanowiony został plan zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041 - Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 r. poz. 1478). W PZO zidentyfikowane zostały istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Dolina Białej Nidy - ostoja obejmuje dolinę rzeki Białej Nidy z jej dopływami - lewym rzeką Lipnicą i prawym rzeką Kwilanką. Dolina Białej Nidy tworzy granice między Niecką Włoszczowską na północy, a znajdującym się na południu Płaskowyżem Jędrzejowskim. Ostoja Biała Nida stanowi interesujący zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wyniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów. Biała Nida jest łącznikiem pomiędzy dużymi korytarzami ekologicznymi - rzekami Nidą i Pilicą. Ostoja Dolina Białej Nidy to obszar występowania bardzo dobrze zachowanych zbiorowisk lasów bagiennych, głównie łęgów olszowo-jesionowych.

Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej

- lipa szerokolistna – m. Wygnanów, nr dz. ew. 239, nr w rej. RDOŚ 306, ustanowiony na podstawie Rozporządzenia Nr 8/93 Wojewody Kieleckiego z dnia 12 sierpnia 1993 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 8., poz. 87, z dn. 24.08.1993 r.
- dąb szypułkowy – m. Karsznice, nr dz. ew. 107, nr w rej. RDOŚ 705, ustanowiony na podstawie Uchwały Nr 6/44/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 32, poz. 732, z dn. 05.07.1999 r.
- lipa drobnolistna – m. Żarczyce Duże nr dz. ew. 3371, nr w rej. RDOŚ 768 i lipa drobnolistna – m. Żarczyce Duże nr dz. ew. 3371, nr w rej. RDOŚ 769, ustanowionych na podstawie Rozporządzenia Nr 9/2006 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 137, poz. 1616, z dn. 02.06.2006 r.
- wychodnia skalna – m. Bocheniec, nr dz. ew. 2373, nr w rej. RDOŚ 750, ustanowiony na podstawie Uchwały Nr 4/46/03 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 24 kwietnia 2003 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody nieożywionej.

5.4.3. Tereny zielone

Inne tereny zielone na terenie gminy Małogoszcz to (GUS, 2012):

- zieleń osiedlowa, parki i zieleńce - 1,6 ha,
- tereny cmentarzy (15 szt.) - 7,1 ha,
- lasy gminne - 6,4 ha.

6. Zagospodarowanie przestrzenne

6.1. Obowiązujące w gminie dokumenty zagospodarowanie przestrzennego

Gmina Małogoszcz zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717) posiada opracowane "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego", którego część tekstowa i część graficzna stanowią załącznik do uchwały Nr 21/187/05 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 czerwca 2005 roku.

Podstawowe ustalenia „Studium...” obejmują kierunki zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy z aspekcie: struktury przestrzennej, przeznaczania terenów pod konkretne funkcje, ochrony środowiska, rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, społecznej, kształtowaniu przestrzeni rolniczej i leśnej.

Część terenu gminy objęta jest Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, z których 7 jest uchwalonych i obowiązujących.

Tabela 62. Wykaz Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla gminy Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Nr Uchwały	Data uchwalenia	Powierzchnia planu w ha
Zmiana części MPZP miejscowości Małogoszcz – „Małogoszcz 1” na obszarze miasta Małogoszcz	20/192/98	01.06.1998 r.	4,85
MPZP miasta Małogoszcz w granicach administracyjnych i części sołectw: Leśnica, Zakrucze, Bocheniec i Mieronice, obejmującego m.in. teren górniczy „Małogoszcz” i teren górniczy „Głuchowiec II”	19/172/05	25.02.2005 r.	1500
MPZP gminy Małogoszcz, obejmujący północno-wschodnią część gminy Małogoszcz,	26/236/06	21.04.2006 r.	4270
MPZP terenu eksploatacji złoża piasków „Kozłów”, w miejscowości Kozłów, na obszarze gminy Małogoszcz	26/237/06	21.04.2006 r.	6,10
MPZP gminy Małogoszcz, obejmujący południowo-zachodnią część gminy Małogoszcz,	6/50/07	27.06.2007 r.	8770
Zmiana MPZP gminy Małogoszcz (część południowo-zachodnią), na obszarze sołectwa Żarczyce Duże	16/127/08	18.11.2008 r.	16,20
Zmiana nr 1 MPZP gminy Małogoszcz, obejmującego północno-wschodnią część gminy Małogoszcz, w granicach sołectwa Zakrucze	29/246/14	21.03.2014 r.	2,841
Zmiana MPZP miasta Małogoszcz w granicach administracyjnych i części sołectw: Leśnica, Zakrucze, Bocheniec i Mieronice, obejmującego m.in. teren górniczy „Małogoszcz” i teren górniczy „Głuchowiec”	31/267/14	26.06.2014 r.	brak danych

Dla 5 Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego wprowadzane są zmiany, mające dostosować plany do aktualnych potrzeb. Zmiany w toku dotyczą:

- Uchwały Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 19/157/09 z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Małogoszcz w granicach administracyjnych i części sołectw: Leśnica, Zakrucze, Bocheniec i Mieronice, obejmującego m.in. teren górniczy „Małogoszcz” i teren górniczy „Głuchowiec II”m,
- Uchwały Nr 19/171/13 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 19/157/09 z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Małogoszcz w granicach administracyjnych i części sołectw: Leśnica, Zakrucze, Bocheniec i Mieronice, obejmującego m.in. teren górniczy „Małogoszcz” i teren górniczy „Głuchowiec II” w zakresie wyłączenia fragmentu centralnej części planu z granic opracowania planu,
- Uchwały Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 16/135/12 z dnia 26 października 2012 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 2 „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Małogoszcz”, obejmującego północno-wschodnią część gminy Małogoszcz, uchwalonego Uchwałą Nr 26/236/06 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 21 kwietnia 2006 r. Zmiana planu obejmuje nieruchomości położone na terenie części sołectw: Bocheniec, Leśnica, Wola Tesserowa, Wrzosówka i Zakrucze,
- Uchwały Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 16/134/12 z dnia 26 października 2012 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Małogoszcz, obejmującego północno –

wschodnią część gminy Małogoszcz, uchwalonego Uchwałą Nr 26/236/06 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 21 kwietnia 2006 r. oraz zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Małogoszcz, obejmującego południowo – zachodnią część gminy Małogoszcz, uchwalonego Uchwałą Nr 6/50/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 27 czerwca 2007r. Zmiana planów dotyczy wyznaczenia obszaru lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, wykorzystujących siłę wiatru wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w granicach części sołectw: Lipnica, Mieronice, Rembieszyce, Wola Tesserowa, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, gmina Małogoszcz,

Ponadto Rada Miejska w Małogoszczu podjęła dwie uchwały dotyczące zmian w „Studium uwarunkowań...”. Są to:

- Uchwała Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 16/133/12 z dnia 26 października 2012 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – Zmiana Studium”. Zmiana studium dotyczy wyznaczenia obszaru lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, wykorzystujących siłę wiatru wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w granicach części sołectw: Lipnica, Mieronice, Rembieszyce, Wola Tesserowa, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, gmina Małogoszcz.
- Uchwała Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 29/247/14 z dnia 21 marca 2014 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – Zmiana Studium”. Zmiana studium dotyczy wyznaczenia obszarów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, wykorzystujących energię słoneczną – farmy fotowoltaiczne, wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w granicach sołectw: Mieronice, Wola Tesserowa i Złotniki.

6.2. Uwarunkowania zagospodarowania

W strukturze administracyjnej województwa świętokrzyskiego gminę Małogoszcz zalicza się do subregionu jędrzejowskiego, którego głównym ośrodkiem jest miasto Jędrzejów, skupiające usługi o zasięgu rejonowym.

Pod względem gospodarczym gmina Małogoszcz zaliczana jest do kieleckiego obszaru wydobywania i przetwórstwa surowców skalnych, a część południowa gminy kwalifikuje się do obszaru rolniczego „Południe” charakteryzującego się korzystnymi warunkami rozwoju funkcji rolniczej.

Gmina Małogoszcz posiada ponadto wysoką pozycję w regionalnym systemie przyrodniczym - zwłaszcza jej część wschodnia, stanowiąca fragment węzła ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym, na bazie którego został utworzony Chęcińsko - Kielecki Park Krajobrazowy. Północnym obrzeżem gminy przebiega korytarz ekologiczny o randze krajowej, łączący Chęcińsko -Kielecki PK z Przedborskim PK.

Struktura przestrzenna gminy Małogoszcz ukształtowała się z niemal centralnie położonym ośrodkiem miasta.

Miasto Małogoszcz stanowi jednorodny, zwarty ośrodek o charakterze ogólnie gminnym. Ośrodek ten położony jest przy szlakach komunikacyjnych, rozchodzących się promieniście,

które zapewniają optymalną obsługę obszaru gminy. Usługi podstawowe i ponadpodstawowe koncentrują się w mieście. Podstawowymi funkcjami miasta są: usługi społeczne, administracyjne i mieszkalnictwo, funkcjami uzupełniającymi są: wydobywanie, produkcja i obsługa rolnictwa, rybactwo.

Zabudowę mieszkalną stanowią domy jednorodzinne i wielomieszkaniowe, natomiast niemieszkalną stanowią obiekty administracji i użyteczności publicznej, zakłady przemysłowe, obiekty usługowe i handlowe (funkcjonujące osobno lub w połączeniu z budownictwem mieszkaniowym).

W strukturze przestrzennej miasta wyraźnie zaznacza się teren Cementowni „Małogoszcz” obejmujący obszar ponad 53 ha, na którym znajduje się bocznica kolejowa, hale i urządzenia związane z produkcją cementu oraz zaplecze dla cementowni w postaci kopalni wapienia o powierzchni 73 ha.

Na terenie miasta są ponadto trzy zwarte tereny przemysłowe:

- przy ul. Jędrzejowskiej – ok. 1,2 ha
- przy ul. Słonecznej – ok. 0,6 ha
- przy ul. Jaszowskiego – ok. 3,4 ha.

Na terenach tych znajdują się obiekty małego przemysłu, magazyny i hale.

Wyróżniającym terenem przemysłowym jest także kopalnia Głuchowiec, która zajmuje powierzchnię ok 15 ha.

Jednostkami pomocniczymi w gminie są sołectwa, jest ich 19. W większości sołectw funkcją wiodącą jest rolnictwo lub wydobywanie, natomiast funkcjami uzupełniającymi są: produkcja i obsługa produkcji rolniczej, a także na terenach atrakcyjnych środowiskowo - indywidualna zabudowa rekreacyjna.

"Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy" nie przewiduje zasadniczych zmian w strukturze przestrzennej gminy.

Tabela 63. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Małogoszcz (za "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz")

Zagospodarowanie obszaru	Oznaczenie obszaru w "Studium..."	Obszar obejmowania, ośrodki wiodące
Obszar predysponowany dla rozwoju funkcji mieszkaniowej, przemysłowej i usługowej o znaczeniu gminnym. Obszary o nasilonych procesach urbanizacji i uprzemysłowienia, o niekorzystnych warunkach rozwojowych dla rolnictwa.	A	miasto Małogoszcz, wieś Małogoszcz, wsie: Leśnica, Zakrucze, Mieronice, Wrzosówka. Ośrodek wiodący: miasto Małogoszcz. Ośrodek uzupełniający: wieś Mieronice
Obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, o zróżnicowanych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie istniejących kompleksów leśnych i funkcją rolno-przetwórczą.	B1	wsie: Kozłów, Henryków, Ludwinów. Ośrodek wiodący: Kozłów.

Obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, o zróżnicowanych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie projektowanego zbiornika wodnego "Chęciny" i kompleksów leśnych.	B2	wsie: Bocheniec, Wola Tesserowa, Karsznice, Rembieszyce. Ośrodek wiodący: Bocheniec
Obszar predysponowany do rozwoju funkcji rolniczej, posiadający korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, stanowiący gminną bazę gospodarki żywnościowej.	C	wsie: Wiśnicz, Lasochów, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Wygnanów, Złotniki, Lipnica, Mniszek. Ośrodek wiodący: Złotniki.

Część II

PLANOWANIE STRATEGICZNE ROZWOJU MIASTA I GMINY MAŁOGOSZCZ

1. Identyfikacja problemów i szans rozwoju gminy

1.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem pomocniczym, pozwalającym ocenić otoczenie planowanego przedsięwzięcia, a także jego powodzenie. Jest jedną z metod, którą można się posłużyć przy planowaniu strategicznym. Opiera się ona na zidentyfikowaniu haseł obrazujących wszelkie aspekty charakteryzowanego zjawiska. Są to:

- mocne i słabe strony (opisujących czynniki wewnętrzne),
- szanse i zagrożenia (opisujących czynniki zewnętrzne mające wpływ na dany obszar).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki.

Ponieważ - w ramach konsultacji społecznych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu - na Sesji Planowania Strategicznego realizowana była analiza SWOT w podziale na grupy - wydaje się słusznym przytoczenie jej wyników. Zadaniem grup było opracowanie analizy SWOT i uszeregowanie w wyniku prowadzonej dyskusji własnych propozycji wg ważności problemów.

Rysunek 7. Sesja Planowania Strategicznego w Urzędzie Miasta i Gminy w Małogoszczu

(foto: Przemysław Spurek)

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Tabela 64. Analiza SWOT dla gminy Małogoszcz według uczestników Sesji Planowania Strategicznego w dniu 6 czerwca 2014 r. w podziale na grupy - hierarchia ważności

Grupa	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Grupa A	Przemysł i przedsiębiorstwa Położenie geograficzne Krajobraz, lasy, zalew czyli środowisko przyrodnicze Kultura i edukacja	Brak miejsc pracy Zły stan infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej Niepełna kanalizacja gminy Brak chodników i zły stan nawierzchni w części dróg Słabe gleby i rozdrobnione gospodarstwa	Dofinansowanie z UE i innych środków zewnętrznych Spójne i czytelne przepisy prawa Dostępność do informacji o h środkach zewnętrznych Współpraca z samorządami (gminnymi, powiatowymi, wojewódzkimi) oraz mieszkańcami, przedsiębiorcami, stowarzyszeniami itp. Powstanie strefy ekonomicznej	Zmieniające się przepisy prawa i związana z tym biurokracja Malejący przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa Migracje ludzi młodych Zanikające więzi międzyludzkie Pogarszający się stan środowiska naturalnego
Grupa B	Oświata Korzystne położenie względem szlaków komunikacyjnych Obecność zakładów przemysłowych Duży budżet gminy umożliwiający pozyskiwanie środków z budżetu Unii Europejskiej Uzbrojenie w tereny inwestycyjne	Bezrobocie Brak kanalizacji na terenach wiejskich Brak kontraktu z NFZ na rehabilitację. Brak lekarzy specjalistów Emigracja młodzieży Słabo rozwinięta infrastruktura sportowa na terenach wiejskich	Dostęp do środków unijnych Korzystna polityka podatkowa. Pozyskanie inwestorów Promocja i rozwój turystyki Możliwość pozyskania dofinansowania na rozwój energii odnawialnej Dobra współpraca gminy z JST wyższych szczebli	Skomplikowana procedura w aplikowaniu o środki unijne Emigracja ludzi młodych Ujemny przyrost naturalny Obciążenie budżetów gmin obowiązkami nałożonymi przez państwo Skomplikowane przepisy (zawiłe prawo)
Grupa C	Obecność surowców mineralnych i przedsiębiorstw je wykorzystujących Bardzo dobrze działająca i zorganizowana oświata gminna Walory przyrodnicze, krajobrazowe, turystyczne Sieć dróg 99% zwodociągowanie gminy.	Brak w pełni skanalizowanej gminy Brak nowych miejsc pracy, bezrobocie i brak perspektyw dla młodych Brak sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie oraz nowoczesnego budynku dla Domu Kultury w Małogoszczu Braki w infrastrukturze drogowej (brak chodników, pobocza, stan techniczny dróg) Problemy społeczne i związane z tym problemy z dostępem do pomocy specjalistycznej	Tworzenie nowych miejsc pracy Przyjazne prawo wewnętrzne dla mieszkańca i inwestora Rozwój agroturystyki Pozyskanie i wykorzystanie środków unijnych i innych zewnętrznych Gazyfikacja	Brak środków finansowych skutkuje wyludnieniem, starzeniem się społeczeństwa Patologie społeczne Brak przekonania społeczeństwa do realizacji zadań Nieskuteczna działalność Policji z zakresie zwalczania patologii w społeczeństwie Groźba niewydolności finansowej najważniejszych zakładów pracy

1.2. Identyfikacja najważniejszych problemów występujących na terenie gminy Małogoszcz

Po przeprowadzeniu diagnozy z gminie Małogoszcz zarysowują się wyraźnie problemy zarówno globalne jak i mające odniesienie do sytuacji lokalnej i uwarunkowań gminy.

Tabela 65. Najważniejsze obszary problemowe w gminie Małogoszcz

Obszar	Rodzaj
Problemy obszaru społecznego	- problemy demograficzne - ujemne wskaźniki migracji i przyrostu naturalnego - słaba dostępność do specjalistycznych usług społecznych, zwłaszcza ochrony zdrowia - rosnąca liczba ludności korzystającej z usług pomocy społecznej - słaba aktywność mieszkańców
Problemy gospodarcze	- problemy największych zakładów produkcyjnych na terenie gminy korzystających z lokalnych zasobów surowców mineralnych - brak inwestorów strategicznych, zatrudniających znaczną liczbę osób - mała różnorodność i liczba miejsc na lokalnym rynku pracy - nieopłacalność produkcji rolnej i zahamowania jej rozwoju
Problemy infrastruktury i ochrony środowiska	- dysproporcja w objęciu terenu gminy siecią wodociągową i kanalizacyjną - niepełna infrastruktura drogowa - znikomy udział gazu ziemnego w bilansie cieplnym - właściwe wykorzystanie walorów środowiska

1.3. Założenia do "Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego gminy Małogoszcz i jej podsumowaniu - w postaci przeprowadzonej analizy SWOT - przyjmuje się następujące założenia:

- pożądanym jest doprowadzanie do zrównoważonego rozwoju wszystkich obszarów gminy Małogoszcz w oparciu o rozwój i powszechną dostępność mieszkańców gminy do infrastruktury technicznej, społecznej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej
- gmina Małogoszcz posiada predyspozycje i możliwości do rozwoju gospodarczego na bazie:
 - istniejącej bazy surowców mineralnych, ich wydobycia i przetwarzania,
 - produkcji rolnej,
 - rozwoju różnych form małej i średniej przedsiębiorczości,
 - lokalizacji na jej terenie inwestycji zewnętrznych inwestorów strategicznych, tworzących miejsca pracy w rolnictwie i poza nim
- konieczność wzmocnienia i rozwoju potencjału tkwiącego w społeczeństwie gminy
- konieczność uwzględnienia w planach rozwojowych gminy zasad ochrony środowiska
- potrzeba współpracy z partnerami: jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli na terenie kraju, miastami partnerskimi, organizacjami pozarządowymi, inwestorami, itp.

2. Wizja i misja Miasta i Gminy Małogoszcz

Wizja gminy jest wyrazem jej aspiracji społecznych oraz wyobrażeń na temat jej przyszłości, określających rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych a także eliminację problemów i zagrożeń. Wizja opisuje stan gminy w przyszłości, rozwija treść misji, określa przyszłe pożądane stany, które będą możliwe do osiągnięcia w perspektywie długookresowej.

Wizja gminy:

Gmina Małogoszcz jest obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego zapewniającym wysoki standard życia mieszkańców

Sposobem urzeczywistnienia zakładanej wizji jest misja. Stanowi ona nadrzędny cel funkcjonowania wspólnoty samorządowej. Określa przede wszystkim rolę władz w procesie rozwoju, ale ma równocześnie integrować, motywować i rozbudzać aspiracje całej społeczności lokalnej.

Misja jest zwięzłym opisem docelowego, oczekiwanego stanu i zakresu funkcji spełnianych przez gminę wobec jej mieszkańców i otoczenia. Stan opisywany w misji ma charakter idealny, którego osiągnięcie powinno być zasadniczym celem wszystkich działań podejmowanych przez lokalną społeczność i władze.

Zgodnie z powyższą definicją cele strategiczne i cele operacyjne odwołują się do zadeklarowanej misji, a zaproponowane w ich ramach działania prowadzić będą do postulowanego w misji stanu.

Misja gminy:

Gmina Małogoszcz uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia, dzięki czemu jest przyjazna dla mieszkańców oraz atrakcyjna dla podmiotów gospodarczych. Jest gminą, która w pełni wykorzystuje swoje atuty.

U podstaw misji rozwoju gminy Małogoszcz leży przekonanie, iż gmina ma potencjalne szanse by stać się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, życia, prowadzenia działalności gospodarczej, lokowania kapitału a także wypoczynku i spędzania wolnego czasu.

3. Plan strategiczny dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

3.1. Obszary priorytetowe

U podstaw sformułowania obszarów priorytetowych rozwoju miasta i gminy Małogoszcz leży diagnoza społeczno gospodarcza. Punktem wyjścia do szczegółowych rozwiązań przewidzianych w niniejszej "Strategii..." jest określenie zasadniczych obszarów priorytetowych rozwoju gminy, którymi są:

Społeczeństwo Gospodarka Infrastruktura i środowisko

Opis obszarów priorytetowych, stanowiących fundament do rozwoju gminy Małogoszcz:

Społeczeństwo

Realizacja celów w tym obszarze priorytetowym związana jest ściśle z realizacją polityki zrównoważonego rozwoju w obszarze społecznym, który zakłada utrzymanie dostępności i wysokiego poziomu oświaty, usług zdrowotnych oraz innych usług społecznych, poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, aktywizacji społeczności lokalnej. Konkurencyjność gminy będzie przejawiać się w zapewnianiu wysokiej jakości życia mieszkańców, dbaniu o rozwój potencjału ludzkiego i zapobieganiu rozwojowi zjawisk patologicznych.

Na poprawę standardu życia w gminie ma wpływ jakość świadczonych usług przez instytucje publiczne, takie jak: Urząd Miasta i Gminy, M-GOPS, instytucje społeczne (służbę zdrowia, policję), instytucje oświaty i kultury (szkoły, biblioteki, Dom Kultury). Instytucje te powinny wyjść na przeciw oczekiwaniom mieszkańców i przede wszystkim służyć merytoryczną pomocą i informacją w ramach swoich kompetencji.

Jednym z najważniejszych elementów polityki społecznej jest inwestowanie w zasoby ludzkie. Mieszkańcom gminy należy zapewnić nie tylko dostęp do usług oświatowych na poziomie gimnazjalnym, ale i usług kulturalnych, czy sportowych oraz do kształcenia dorosłych, zdobywania różnego rodzaju umiejętności.

W ramach obszaru priorytetowego będą realizowane zadania inwestycyjne dotyczące rozbudowy infrastruktury społecznej zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności (przy czym nie wszystkie inwestycje będą realizowane przez gminę Małogoszcz).

Działania podejmowane w ramach tego obszaru będą mieć na celu również integrację lokalnej społeczności i dążenie do wzrostu poziomu zaufania czy eliminację rozłamów społecznych.

Ważnym elementem jest także współpraca gminy z mieszkańcami, inwestorami, innymi jednostkami samorządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami oraz inicjowanie współpracy międzysektorowej.

2. Gospodarka

Do najistotniejszych działań w obszarze „Gospodarka” na terenie gminy Małogoszcz zaliczyć należy:

- rozwój przedsiębiorczości w oparciu o posiadaną bazę surowcową,
- rozwój rolnictwa oraz funkcji związanych z jego otoczeniem,
- rozwój pozarolniczych funkcji gospodarczych na bazie istniejących zasobów terenów inwestycyjnych, potencjału ludzkiego,
- rozwój turystyki i agroturystyki.

W obecnej strukturze gospodarczej gminy dominują mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, a wskaźnik przedsiębiorczości nie jest wysoki.

W sytuacji gminy jedną z kluczowych kwestii jest rozwój produkcji i usług przy wykorzystaniu surowców mineralnych wydobywanych na jej terenie. W tym zakresie ważne jest korzystanie m.in. z nowoczesnych technologii, wykorzystanie surowców wtórnych w celu produkcji komponentów do dalszego przetwarzania oraz gotowych wyrobów. Pożądane jest także powstawanie firm usługowych dla obsługi biznesu produkcyjnego.

Kolejnym aspektem w rozwoju gospodarczym gminy jest rolnictwo. Głównymi barierami rozwoju rolnictwa są: niski wskaźnik przedsiębiorczości ludności wiejskiej oraz niska opłacalność produkcji pierwotnej. Za bardzo ważny czynnik rozwoju rolnictwa uznaje się koncentrację produkcji w większych gospodarstwach, tworzenie grup producenckich, specjalizację, rozwój przetwórstwa owocowo-warzywnego, propagowanie nowych form upraw, właściwy transport i magazynowanie produktów rolnych, itp. Należy również wpierać działania wykorzystujące potencjał wód powierzchniowych w celu rozwoju rybołówstwa. Istotnymi kierunkami interwencji powinny być działania zmierzające do różnicowania działalności gospodarstw w kierunku branży okołorolniczych np. uzyskiwanie energii (m.in. biomasa), agroturystyka, certyfikowane produkty ekologiczne.

W bilansie gospodarczym gminy powinna się zwiększyć liczba podmiotów gospodarczych oferujących usługi niezbędnych zarówno dla mieszkańców, jak i dla biznesu (doradztwo prawne, ekonomiczne, itp.).

Wykorzystanie atutów środowiska naturalnego, stworzenie bogatej oferty turystycznej i agroturystycznej dla rozmaitych grup turystów, włączenie gminy w szlaki turystyczne i jej szeroka promocja - jest kolejnym kierunkiem rozwoju gospodarczego gminy.

Szansą rozwojową jest także wykorzystanie terenów inwestycyjnych na działania strategicznych inwestorów zewnętrznych, które potencjalnie mogą przyczynić się do stworzenia miejsc pracy dla mieszkańców gminy.

Atutem w rozwoju gospodarczym jest stałe porządkowanie zagadnień zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy.

Kierunki interwencji zaplanowane w niniejszym obszarze problemowym w większości są domeną kapitału prywatnego, zatem ich realizacja w dużej mierze zależy od ogólnej sytuacji ekonomicznej. Rolą gminy jest jednak tworzenie odpowiednich warunków dla ich realizacji, wspieranie przedsięwzięć i przedsiębiorczości.

Ponadto gmina powinna popularyzować własne zasoby wśród potencjalnych inwestorów strategicznych.

3. Infrastruktura i środowisko

W zakresie tego priorytetu mieszczą się zadania dotyczące m.in. rozbudowy infrastruktury technicznej oraz inne, podejmowane zgodnie z zasadami polityki przyjaznej środowisku.

Wysoki standard infrastruktury, tak komunalnej jak i komunikacyjnej, pozwala zapewnić wysoką jakość życia w gminie. Na terenie gminy, w zakresie infrastruktury technicznej najważniejszym jest: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, poprawa stanu technicznego dróg oraz budowa sieci gazowej.

Gmina posiada dostęp do ujęć wody podziemnej oraz kompletną sieć wodociągową, nie ma natomiast wystarczającej sieci kanalizacyjnej. W tym zakresie konieczne są poważne inwestycje, które zagwarantują ochronę środowiska wodnego.

Zmodernizowane, bezpieczne drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, bezkolizyjne skrzyżowania (np. ronda) i zjazdy z dróg głównych oraz oświetlenie uliczne gwarantują bezpieczeństwo komunikacyjne.

Wykorzystanie "czystszych" technologii uzyskiwania energii cieplnej jest również działaniem prośrodowiskowym. W gminie planowana jest rozbudowa sieci gazociągowej oraz popularyzacja odnawialnych źródeł energii.

Racjonalne rozplanowanie przestrzenne gwarantuje funkcjonalność oraz przekłada się na odczuwany przez mieszkańców komfort życia w gminie. Właściwe działania to dbanie o funkcjonalne lokowanie inwestycji, rozplanowanie przestrzeni poszczególnych miejscowości (szlaków komunikacyjnych, zabudowy mieszkaniowej, terenów zielonych) oraz poprawa ich estetyki.

3.2. Cele strategiczne i cele operacyjne gminy Małogoszcz

Przyjęte w "Strategii..." obszary priorytetowe dla rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz, czyli: Społeczeństwo, Gospodarka oraz Infrastruktura i środowisko, zostały uszczegółowione poprzez cele strategiczne dla każdego z obszarów. Z kolei celom strategicznym przyporządkowano bardziej sprecyzowane cele operacyjne, które dookreślają zakres planowania strategicznego.

Rysunek 8. Plan strategiczny dla gminy Małogoszcz w układzie obszarów priorytetowych, celów strategicznych i celów operacyjnych

Podział poszczególnych celów operacyjnych na działania w ramach obszarów priorytetowych i celów operacyjnych:

Obszar priorytetowy **Społeczeństwo**

Cel strategiczny: **Wysoki poziom usług społecznych oraz aktywne i zintegrowane społeczeństwo**

Cel operacyjny 1 Zapewnienie wysokiego standardu usług społecznych	• Wspieranie rozwoju kompleksowych usług społecznych • Zagwarantowanie bezpieczeństwa mieszkańców • Pomoc społeczna i zapobieganie zjawiskom patologicznym
Cel operacyjny 2 Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego	• Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej • Zapewnienie dogodnych warunków dla rozwoju potencjału ludzkiego • Aktywizacja i integracja społeczeństwa
Cel operacyjny 3 Współpraca w wieloaspektowym rozwoju	• Wykorzystanie kapitału ludzkiego, dziedzictwa kulturowego, lokalnych tradycji i zasobów gminy • Współpraca z instytucjami stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, mieszkańcami itp.

Obszar priorytetowy **Gospodarka**

Cel strategiczny: **Konkurencyjna gospodarka oparta na lokalnych atutach**

Cel operacyjny 1 Wspieranie rozwoju różnorodnej przedsiębiorczości	• Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalne surowce mineralne • Tworzenie warunków dla inwestorów strategicznych • Stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw
Cel operacyjny 2 Stymulowanie rozwoju wyspecjalizowanego rolnictwa	• Zwiększenie efektywności, innowacyjności i specjalizacji produkcji rolnej • Rozwój usług i przedsiębiorczości okołorolniczej
Cel operacyjny 3 Aplikowanie o środki zewnętrzne i wszechstronna promocja	• Absorpcja środków finansowych ze źródeł zewnętrznych • Promocja gminy

Obszar priorytetowy **Infrastruktura i środowisko**

Cel strategiczny: **Nowoczesna infrastruktura techniczna w powiązaniu z ochroną środowiska**

Cel operacyjny 1 Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury technicznej	• Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej • Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i okołodrogowej • Rozwój infrastruktury energetycznej i odnawialnych źródeł energii
Cel operacyjny 2 Dbłość o zasoby środowiska naturalnego i ich prawidłowe wykorzystanie	• Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy • Właściwe wykorzystanie zasobów przyrody
Cel operacyjny 3 Funkcjonalność przestrzenna	• Zachowanie spójności zamierzeń gospodarczych i społecznych oraz infrastrukturalnych z warunkami zagospodarowania przestrzennego • Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy

3.3. Plan działań gminy Małogoszcz

Plan działań "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" zaprezentowano w układzie tabelarycznym z podziałem na cele strategiczne, cele operacyjne.

Większość działań przewidzianych jest na cały okres funkcjonowania "Strategii...", czyli na lata 2014-2024. W stosunku do konkretnych zadań inwestycyjnych ich harmonogram wraz z szacunkowymi kosztami realizacji przedstawiono w rozdziale 3.4. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.

W planie działań zostały wpisane zadania nie tylko leżące w kompetencji gminy oraz jej jednostek organizacyjnych i podległych, ale także innych podmiotów. Poprzez wpisanie takich zadań do "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2012-2024" różnorodni beneficjenci mogą ubiegać się o zewnętrzne źródła finansowania.

Tabela 66. Plan działań gminy Małogoszcz w obszarze priorytetowym "Społeczeństwo"

Wysoki poziom usług społecznych oraz aktywne i zintegrowane społeczeństwo		
Cel operacyjny	Działania	Zadania
Zapewnienie wysokiego standardu usług społecznych	Wspieranie rozwoju kompleksowych usług społecznych	- Świadczenie profesjonalnych usług na rzecz ludności w gminie przez wszystkie instytucje użyteczności publicznej (instytucje gminne, opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, kulturalne, itp.)i dostosowanie ich do rzeczywistych potrzeb mieszkańców - Doskonalenie pracy pracowników instytucji publicznych poprzez systemy szkoleń - Stworzenie elektronicznego obiegu dokumentów, wprowadzenie podpisu elektronicznego, wymiana sprzętu IT w Urzędzie Miasta i Gminy - Zwiększenie dostępu do zaplecza kulturalnego i sportowego na terenach wiejskich - Wpieranie rozwoju usług zdrowotnych m.in. profilaktyki, rehabilitacji, dostępu do lekarzy specjalistów
	Zagwarantowanie bezpieczeństwa mieszkańców	- Rozszerzenie działań prewencyjnych jednostek bezpieczeństwa: Policji, straży pożarnych - Realizowanie przedsięwzięć w zakresie poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na drodze, w szkole, w środowisku domowym poprzez prowadzenie programów edukacyjnych w placówkach oświatowych - Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego w miejscach szczególnie niebezpiecznych w gminie(w miarę potrzeb) - Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej - Wykreowanie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii środowiskowych, w tym transportu materiałów niebezpiecznych, zagrożenia powodziowego, pożaru i innych

	Pomoc społeczna i zapobieganie zjawiskom patologicznym	• Kontynuacja działań instytucji pomocy społecznej w gminie - działań pomocowych dla osób potrzebujących (ubogich i bezrobotnych) oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (niepełnosprawnych, chorych) • Monitorowanie zjawisk patologicznych i likwidacja przyczyn dysfunkcji, przeciwdziałanie wystąpieniu zjawisk patologicznych oraz budowanie zintegrowanego systemu wsparcia zapobiegającego kryzysom w rodzinie • Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie podejmowania działań aktywizujących osoby bezrobotne (szkolenia, kursy przekwalifikowania, dotacje, itp.) • Motywowanie do podnoszenia poziomu wykształcenia, umożliwienie przekwalifikowania grupom zagrożonym utratą źródeł dochodu, organizacja szkoleń dla rolników i osób rozpoczynających działalność gospodarczą oraz bezrobotnych • Realizacja programów profilaktycznych: przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie itp. • Promowanie aktywnego stylu życia
Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego	Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	Zadania inwestycyjne: 1. Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu 2. Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu 3. Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie 4. Budowa placów zabaw, boisk oraz miejsc rekreacji na terenach wiejskich 5. Tworzenie świetlic na terenach wiejskich 6. Modernizacja placówek użyteczności publicznej na terenie gminy 7. Budowa mieszkań socjalnych 8. Adaptacja na cele społeczne budynku dawnej szkoły w Bocheńcu 9. Remont budynku muzeum w Małogoszczu 10. Utworzenie żłobka

	Zapewnienie dogodnych warunków dla rozwoju potencjału ludzkiego	• Zwiększenie oferty edukacyjnej placówek oświatowych poprzez jej uatrakcyjnienie i zwiększenie dostępności zajęć pozalekcyjnych • Stworzenie systemu zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców • Kreacja cech przedsiębiorczości wśród młodzieży, współpraca szkół z sektorem gospodarczym • Wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów wśród młodzieży • Wspieranie działalności instytucji kulturalnych, sportowych oraz kół zainteresowań, klubów itp. • Promocja i wspieranie kształcenie zawodowego zgodnie z długofalowymi potrzebami lokalnego rynku pracy • Promocja i wspieranie tzw. "kształcenia ustawicznego"
	Aktywizacja i integracja społeczeństwa	• Aktywizacja mieszkańców gminy, promowanie idei wolontariatu, samopomocy, pomocy sąsiedzkiej oraz innej działalności samoorganizującej życie • Aktywizacja liderów lokalnych kreujących środowiska sołectw i podejmujących drobne inicjatywy lokalne • Wzmocnienie roli trzeciego sektora w realizacji usług, zadań społecznych - współpracy z organizacjami pozarządowymi w oparciu o zasadę pomocniczości oraz partnerstwo publiczne , społeczne i prywatne

Współpraca w wieloaspektowym rozwoju	Wykorzystanie kapitału ludzkiego, dziedzictwa kulturowego, lokalnych tradycji i zasobów gminy	• Umacnianie więzi, tożsamości mieszkańców z "małą ojczyzną" • Wspieranie lokalnego folkloru i podtrzymywanie tradycji (propagowanie działalności kół gospodyń wiejskich, zespołów ludowych, itp.) • Promocja atrakcyjnych terenów i obiektów (np. zabytkowych) dla rozwoju różnego rodzaju usług, np. turystycznych • Uczestnictwo w regionalnym systemie turystyki "weekendowej" województwa świętokrzyskiego • Wzbogacenie kalendarza imprez gminnych, sołeckich (np. festyny rodzinne, dożynki, przeglądy twórczości, zawody sportowe itp.).
	Współpraca z instytucjami stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, mieszkańcami itp.	• Wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji (w tym Lokalnych Grup Działania) - zintegrowanie działań w kierunku poprawy warunków socjalnych w gminie • Współpraca i przekazywanie zadań społecznych organizacjom pozarządowym • Współpraca z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego (np. współpraca z innymi samorządami, z podmiotami gospodarczymi, tworzenie partnerstwa publiczno-obywatelskiego) • Współpracy ze stowarzyszeniami o zasięgu ponad gminnym

Tabela 67. Plan działań gminy Małogoszcz w obszarze priorytetowym "Gospodarka"

Konkurencyjna gospodarka oparta na lokalnych atutach		
Cel operacyjny	Działanie	Zadania
Wspieranie rozwoju różnorodnej przedsiębiorczości	Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalne surowce naturalne	• Wspieranie uruchamiania nowych form działalności gospodarczej w oparciu o lokalne surowce, wykorzystujących nowoczesne technologie czy surowce wtórne
	Tworzenie warunków dla inwestorów strategicznych	• Promocja posiadanych terenów inwestycyjnych na cele gospodarcze • Promocja atrakcyjnej oferty terenów rolnych dla potencjalnych inwestorów pragnących inwestować w lokalnym agrobiznesie
	Stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw	• Aktywizacja gospodarcza mieszkańców poprzez realizację szkoleń, preferencje podatkowe, pomoc w tworzeniu firmy • Uaktywnienie społeczeństwa w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy w usługach dla mieszkańców i biznesu • Stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw (preferencje podatkowe, pomoc merytoryczna, ułatwienia rejestracji, szkolenia itp.) • Wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych, stosujących technologie przyjazne środowisku lub wykorzystujących surowce wtórne do produkcji
Stymulowanie rozwoju wyspecjalizowanego rolnictwa	Zwiększenie efektywności, innowacyjności i specjalizacji produkcji rolnej	• Zwiększenie efektywności gospodarstw rolnych poprzez koncentrację, wzrost innowacyjności i specjalizację produkcji oraz dostosowanie usług rolniczych do standardów rynkowych • Współorganizacja szkoleń dla rolników (nowoczesne technologie, rolnictwo ekologiczne, agroturystyka, energetyczne wykorzystanie biomasy, itp.) • Propagowanie produkcji zdrowej żywności i promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozwoju nowych rodzajów upraw • Ochrona gleb o wysokiej wartości rolniczej przed przeznaczaniem na cele nierolnicze • Upowszechnianie i wdrażanie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, rolnictwa ekologicznego oraz programów rolnośrodowiskowych - współpraca rolników z Izbą Rolną, Świętokrzyskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa • Zagospodarowanie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa na inne cele

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

	Rozwój usług i przedsiębiorczości okołorolniczej	• Wykorzystanie możliwości rozwoju gospodarki rybackiej i usług w takich gospodarstwach • Wsparcie w tworzeniu lokalnego przetwórstwa owoców i warzyw • Wspieranie tworzenia oraz promocji gospodarstw agroturystycznych • Wspieranie tworzenia wyspecjalizowanych usług transportowych, magazynowych itp. zajmujących się bezpośrednim odbiorem płodów rolnych od rolników
Aplikowanie o środki zewnętrzne i wszechstronna promocja	Absorpcja środków finansowych ze źródeł zewnętrznych	• Zaplanowanie długookresowego harmonogramu zadań inwestycyjnych • Aktywność w poszukiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania (środków krajowych, europejskich) na potrzeby gminy jak i pomoc merytoryczna dla pomiotów pragnących korzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji
	Promocja gminy	• Kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy w środkach masowego przekazu o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym • Inicjowanie działań na rzecz wzrostu zainteresowania inwestorów zewnętrznymi terenami inwestycyjnymi oraz potencjalnych mieszkańców terenami pod budownictwo indywidualne • Udział w targach i inicjatywach promujących region

Tabela 68. Plan działań gminy Małogoszcz w obszarze priorytetowym "Infrastruktura i środowisko"

Nowoczesna infrastruktura techniczna w powiązaniu z ochroną środowiska		
Cel operacyjny	Działanie	Zadania
Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury technicznej	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	• Modernizacja sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody według potrzeb • Promowanie budowy przydomowych, ekologicznych oczyszczalni ścieków, w miejscach, gdzie sieć kanalizacyjna nie może być zrealizowana Zadania inwestycyjne: 1. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz 2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Małogoszcz
	Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i okołodrogowej	• Współpraca z zarządcami dróg w celu poprawy stanu technicznego dróg i otoczenia drogowego stanowiących oś komunikacyjną gminy Zadania inwestycyjne: 1. Przebudowa drogi gminnej nr 343034T relacji Małogoszcz - Mieronice 2. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 762 Kielce - Małogoszcz 3. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 Małogoszcz - Łopuszno 4. Budowa ronda na obwodnicy miasta - droga wojewódzka 5. Budowa dróg i otoczenie drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP 6. Budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej (tj. parkingi, przystanki, przejścia dla pieszych) 7. Utwardzanie dróg wiejskich 8. Budowa oświetlenia ulicznego

	Rozwój infrastruktury energetycznej i odnawialnych źródeł energii	- Promocja odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz innych "czystych" technologii w energetyce ciepłej gospodarstw domowych - Promocja termomodernizacji budynków oraz wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych Zadania inwestycyjne: - Rozbudowa sieci gazowej - Rozwój i modernizacja sieci energetycznych - Budowa urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru (farmy wiatrowe) i energię słoneczną (solary i farmy fotowoltaiczne)
Dbłość o zasoby środowiska naturalnego i ich prawidłowe wykorzystanie	Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy	- Rozwój infrastruktury technicznej przyjaznej środowisku naturalnemu - Zintegrowanie ochrony krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego - Wspomaganie urządzania i utrzymywania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków w miejscowościach - Ochrona terenów leśnych, łączenie rozproszonych terenów w większe kompleksy, właściwa gospodarka leśna - Zapewnienie racjonalnej eksploatacji kopalin - Utrzymywanie i ochrona form indywidualnej ochrony przyrody - Wprowadzenie i respektowanie zasad gospodarki odpadami zgodnych w nowymi przepisami (zagwarantowanie odbioru wszelkich rodzajów odpadów od mieszkańców, osiągnięcie wskazanych poziomów odzysku i recyklingu) - Edukacja proekologiczna mieszkańców Zadania inwestycyjne: - Usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu gminy

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

	Właściwe wykorzystanie zasobów przyrody	- Wykorzystanie terenów leśnych, przyrzecznych i zbiorników wodnych do rozwoju turystyki - Tworzenie infrastruktury rekreacyjnej i sportowej w miejscach atrakcyjnych turystycznie Zadania inwestycyjne: 1. Tworzenie ścieżek rowerowych i rewitalizacja ciekawych turystycznie miejsc na terenie gminy (oznakowanie szlaków, miejsca postojowe, itp.)
Funkcjonalność przestrzenna	Zachowanie spójności zamierzeń gospodarczych i społecznych oraz infrastrukturalnych z warunkami zagospodarowania przestrzennego	- Zachowanie spójności zamierzeń gospodarczych i społecznych z warunkami zagospodarowania przestrzennego - egzekwowanie MPZP, unikanie kolizyjności inwestycji, zachowanie ładu przestrzennego - Dążenie do koncentracji zabudowy w obrębie terenów wyznaczonych do rozwoju osadnictwa - Dbłość o centra miejscowości, zwiększenie ich estetyki i dostosowanie do potrzeb mieszkańców - Tworzenie nowych terenów budownictwa jednorodzinnego z dostępem do infrastruktury
	Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy	- Rewitalizacja wartościowych obiektów i obszarów oraz terenów zdegradowanych w gminie - Przestrzeganie form architektonicznych wynikających z uwarunkowań kulturowych w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej w Małogoszczu - Wspomaganie urządzania i utrzymywania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków w miejscowościach - Wprowadzanie zalesień na terenach gorszych klas ziemi lub na nieużytkach - Egzekwowanie przestrzegania regulaminu utrzymania porządku i czystości Zadania inwestycyjne: 1. Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu (tereny zielone, parkingi , miejsca rekreacji i odpoczynku) 2. Renowacja kościoła św. Stanisława i jego otoczenia na wzgórzu cementarnym Babinek w Małogoszczu

3.4. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Harmonogram zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji na terenie gminy Małogoszcz w latach 2014-2024 przedstawiono wraz wykazaniem jednostek odpowiedzialnych za ich realizację oraz przewidzianymi źródłami współfinansowania, zakładając w każdym zadaniu udział własny z budżetu gminy.

Tabela 69. Harmonogram, szacunkowe koszty realizacji i źródła współfinansowania zadań inwestycyjnych na terenie gminy Małogoszcz w latach 2014-2024

Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania
Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu	2016-2017	Miasto i Gmina Małogoszcz
Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu	2016-2024	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie	2017	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa placów zabaw, boisk oraz miejsc rekreacji na terenach wiejskich	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Tworzenie świetlic na terenach wiejskich	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Modernizacja placówek użyteczności publicznej na terenie gminy	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa mieszkań socjalnych	po roku 2018	Miasto i Gmina Małogoszcz
Adaptacja na cele społeczne budynku dawnej szkoły w Bocheńcu	2014-2024	Inwestor prywatny
Remont budynku muzeum w Małogoszczu	2014-2016	Towarzystwo Przyjaciół Małogoszcza
Utworzenie żłobka	2014-2024	Inwestor prywatny
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz	2014-2019	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Małogoszcz	2014-2019	Miasto i Gmina Małogoszcz Mieszkańcy
Przebudowa drogi gminnej nr 343034T relacji Małogoszcz - Mieronice	2015-2016	Miasto i Gmina Małogoszcz
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 762 Kielce - Małogoszcz	2015-2016	Zarząd Dróg Wojewódzkich
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 Małogoszcz - Łopuszno	2015-2016	Zarząd Dróg Wojewódzkich
Budowa ronda na obwodnicy miasta - droga wojewódzka	2015-2016	Zarząd Dróg Wojewódzkich
Budowa dróg i otoczenie drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej (tj. parkingi, przystanki, przejścia dla pieszych)	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Utwardzanie dróg wiejskich	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa oświetlenia ulicznego	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Rozbudowa sieci gazowej	Zadanie realizowane sukcesywnie	Zakład gazowniczy

Rozwój i modernizacja sieci energetycznych	Zadanie realizowane sukcesywnie	Zakład energetyczny
Budowa urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru (farmy wiatrowe) i energię słoneczną (solary i farmy fotowoltaiczne)	2014-2024	Inwestorzy prywatni
Usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu gminy	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Tworzenie ścieżek rowerowych i rewitalizacja ciekawych turystycznie miejsc na terenie gminy (oznakowanie szlaków, miejsca postojowe, itp.)	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz LGD "Gryf"
Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu (tereny zielone, parkingi, miejsca rekreacji i odpoczynku)	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Renowacja kościoła św. Stanisława i jego otoczenia na wzgórzu cmentarnym Babinek w Małogoszczu	2015-2020	Miasto i Gmina Małogoszcz Parafia

3.5. Inwestycyjne zadania priorytetowe

W planie zadań gminy Małogoszcz znajdują się zadania inwestycyjne, które uznaje się za priorytetowe. Zadania te dotyczą infrastruktury technicznej oraz społecznej.

1. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz - czas realizacji od roku 2014 do 2019 r.

Przedmiotem inwestycji jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej wraz z przepompowniami ścieków i przydomowymi urządzeniami zbiornikowo - tłocznymi. Budowa sieci wraz z przyłączami będzie realizowana na terenie miejscowości: Mieronice, Zakrucze, Karsznice, Wola Tesserowa, Rembieszyce, Lipnica, Mniszek, Złotniki Wygnanów, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Lasochów, Wiśnicz, Kozłów, Henryków, Ludwinów. Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wyniesie ok. 106 782,60 mb. Ścieki z poszczególnych gospodarstw domowych będą odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Zakruczu i do nowowyprowadzonych oczyszczalni ścieków (wg koncepcji Złotnikach i na „Olszowcu” – w miejscowości Rembieszyce). W przypadku nieuzasadnionej ekonomicznie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w poszczególnych miejscowościach będą budowane przydomowe oczyszczalnie ścieków.

2. Przebudowa drogi gminnej relacji Małogoszcz-Mieronice - realizacja w 2015 roku

Inwestycja będzie obejmować przebudowę drogi gminnej nr 343032T (ul. Jędrzejowska w Małogoszczu) oraz drogi gminnej nr 343034T (Małogoszcz - Mieronice) na odcinku 3 700,00 mb. Zakłada się, że przebudowa będzie polegać na: poszerzeniu i odwodnieniu jezdni na całej długości, stworzeniu ścieżki rowerowej, budowie chodników na długości ok. 1 km. Przebudowany odcinek bezpośrednio łączy miasto Małogoszcz z drogą wojewódzką nr 728 relacji Grójec – Jędrzejów.

3. Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu - realizacja w latach 2016 - 2017

Przebudowa budynku ma na celu powiększenie powierzchni sali widowiskowo-kinowej (350 miejsc) z klimatyzacją, sceną, zapleczem (podjazd, garderoby, WC, pomieszczenia techniczne, szatnia, kasa biletowa) oraz z holem wystawienniczym i kawiarnią. Ponadto zakłada się wyposażenie sali w profesjonalny sprzęt nagłośniający, urządzenie pracowni studia nagrań

oraz wydzielenie sali konferencyjnej dostosowanej do prowadzenia szkoleń i spotkań kameralnych. Modernizacja polega na wymianie pokrycia dachowego, stolarki okiennej, instalacji elektrycznej oraz c.o., a także na montażu instalacji alarmowej i centrali telefonicznej. Zagospodarowanie terenu wokół budynku m.in. dla realizacji imprez plenerowych, polegać będzie na modernizacji parkingu i chodników, wykonaniu muszli koncertowej, ogrodzeniu terenu, wyznaczeniu miejsc dla punktów handlowych i sanitariatów przevoźnych. Cały obiekt ma być przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

4. Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu - realizacja w latach 2016 - 2024

Projekt obejmuje budowę kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących oraz na terenie Osiedla w Małogoszczu. Powstać ma kompleks boisk wielofunkcyjnych, w skład którego wchodzi boisko piłkarskie oraz boisko wielofunkcyjne do koszykówki i piłki siatkowej. Oba boiska mają posiadać nawierzchnię na podbudowie dynamicznej i wyposażenie sportowe. Sukcesywnie planuje się uzupełnianie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej m.in. o: pływalnię, korty tenisowe, plac zabaw, siłownię napowietrzną, skate park oraz tereny do wypoczynku. Inwestycje w ramach tego zadania wykonywane będą opcjonalnie, po przeanalizowaniu potrzeb mieszkańców i możliwości inwestycyjnych gminy.

3.6. Powiązanie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” z dokumentami wyższych szczebli

Wizja i misja gminy oraz plan ich realizacji wyrażony w sformułowanych celach strategicznych i operacyjnych wymaga zgodności z dokumentami wyższego szczebla o charakterze strategicznym. Polityka rozwoju gminy Małogoszcz musi więc uwzględniać i wpisywać się w koncepcję rozwoju określoną w obowiązujących dokumentach nadrzędnych.

EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

U podstaw strategii Europa 2020 leżą trzy priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony - wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Tabela 70. Wypis głównych celów obowiązujących strategii krajowych, w tym strategii sektorowych

Strategia Rozwoju Kraju 2020- Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo • Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem, • Zapewnienie środków na działania rozwojowe, • Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, • Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej, • Wzrost wydajności gospodarki, • Zwiększenie innowacyjności gospodarki, • Rozwój kapitału ludzkiego, • Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych, • Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, • Zwiększenie efektywności transportu, • Integracja społeczna, • Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych, • Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie W 2020 roku polskie regiony charakteryzować będą następujące cechy: • konkurencyjność i innowacyjność, • spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, • skuteczność, efektywność i partnerstwo w realizacji celów rozwojowych, • bezpieczeństwo ekologiczne, wysoki poziom i skuteczność ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych. Celami polityki regionalnej są: • Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”), • Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”), • Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność”).
Strategia Sprawne Państwo 2020 Cel główny: Zwiększenie skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami. • Otwarty rząd • Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa • Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych • Dobre prawo • Efektywne świadczenie usług publicznych • Skuteczny wymiar sprawiedliwości i prokuratura • Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 Cel główny: Wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski • Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji • Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne • Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy • Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego
Strategia Rozwój Transportu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030) Cel główny: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym Cel strategiczny 1: Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego Cel strategiczny 2: Stworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych Cele szczegółowe: • Stworzenie nowoczesnej, spójnej sieci infrastruktury transportowej • Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym

• Bezpieczeństwo i niezawodność • Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko • Zbudowanie racjonalnego modelu finansowania inwestycji infrastrukturalnych.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020
Cel główny: Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa, rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju. Cele szczegółowe: • Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich • Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej • Bezpieczeństwo żywnościowe • Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego • Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 roku
Cel: Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska • Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin • Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą, i deficytem wody • Zachowanie bogactwa i różnorodności biologicznej w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna • Uporządkowanie zarządzania przestrzenią Cel: Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię • Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii • Poprawa efektywności energetycznej • Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych • Modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej w tym przygotowanie do wprowadzenia energetyki jądrowej • Rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy • Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii • Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich Cel: Poprawa stanu środowiska • Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki • Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne • Ochrona powietrza w tym ograniczenie oddziaływania energetyki • Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych • Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.
Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020
Cel główny: Wzrost wydajności pracy we wszystkich sektorach gospodarki Polski Wschodniej Obszar strategiczny; Innowacyjność • Budowa trwałych przewag konkurencyjnych poprzez działania na rzecz podnoszenia poziomu technologicznego zaawansowania i innowacyjności w obszarze wiodących endogenicznych ponadregionalnych specjalizacji gospodarczych • Wzmocnienie potencjału sektora nauki i badań w Polsce Wschodniej przy jednoczesnym wzmacnianiu powiązań i intensyfikacji współpracy między kluczowymi uczestnikami systemu innowacji Obszar strategiczny: Zasoby pracy i jakość kapitału ludzkiego • Przeciwdziałanie wykluczeniu na rynku pracy • Wzmocnienie potencjału nowoczesnych kadr dla gospodarki opartej na wiedzy Obszar strategiczny: Infrastruktura transportowa i elektroenergetyczna • Przełamywanie barier związanych z peryferyjnym położeniem Polski Wschodniej • Wzmocnienie spójności wewnętrznej Polski Wschodniej • Wzmocnienie bezpieczeństwa elektroenergetycznego Polski Wschodniej.
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
Celem strategicznym jest: efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych –konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 - 2020
Cel strategiczny: Zrównoważenie rozwoju kultury w regionach • Wzrost efektywności zarządzania sferą kultury • Zmniejszenie dysproporcji regionalnych w rozwoju i dostępie do kultury • Wzrost udziału kultury w PKB • Zachowanie dziedzictwa i aktywna ochrona zabytków • Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury • Wzrost uczestnictwa w kulturze • Rozwój szkół artystycznych i zwiększenie liczby godzin edukacji kulturalnej w programach szkolnych • Efektywna promocja twórczości • Promocja polskiej kultury za granicą • Ochrona własności intelektualnej i walka z piractwem • Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w systemie organizacji działalności kulturalnej i w systemie upowszechniania kultury • Rozwój przemysłów kultury (kinematografia, media, design, wydawnictwa, fonografia).
Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami
Cel główny: Wzmocnienie roli dziedzictwa kulturowego i ochrony zabytków w rozwoju potencjału kulturowego i kreatywnego Polaków. • Wspieranie rozwiązań systemowych na rzecz ochrony zabytków w Polsce • Wzmocnienie synergii działania organów ochrony zabytków • Tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa w kulturze, edukacji na rzecz dziedzictwa kulturowego oraz jego promocji i reinterpretacji.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Cel strategiczny I: Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej

- Poprawa infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej, czyli bliżej siebie i świata
- Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych, czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakość życia w regionie
- Rozwój harmonijny i ład przestrzenny, czyli nie zapominajmy o tym co już jest

Cel strategiczny II: Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu

- Cenna spuścizna- ugruntowanie pozycji przemysłu i budownictwa w regionie
- Targi Kielce bramą łączącą świętokrzyskie ze światem- rozwój przemysłu, spotkań
- Ekologiczna żywność, czyli zaspokajanie rosnącego popytu na tradycję
- Pakietyzacja i komercjalizacja produktu turystycznego, czyli rynkowa gra zespołowa
- Specjalizacje przyszłości, czyli rozwój branż, które zostaną zidentyfikowane jako rzeczywiście perspektywiczne

Cel strategiczny III: Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki regionu

- Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego, czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości
- Usprawnianie i rozwój Regionalnego Systemu Innowacji, czyli potrzeba wzmocnienia istniejącego fundamentu dla przepływu i wykorzystania wiedzy
- Tworzenie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim sektora MŚP, czyli dla podmiotów, które finalnie decydują o innowacyjności

Cel strategiczny IV: Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu

- Kielecki obszar Funkcjonalny jako ważny stymulator rozwoju całego regionu
- Ośrodki miejskie jako subregionalne i lokalne bieguny wzrostu

Cel strategiczny V: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich

- Rozwój usług publicznych
- Rozwój nowoczesnego rolnictwa
- Rozwój funkcji pozarolniczych

Cel strategiczny VI: Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu

- Energia versus emisja, czyli próba rozwiązania dylematu, jak nie szkodzić jednocześnie środowisku i gospodarce
- Inżynieria środowiska, czyli dokończenie infrastruktury komunalnej oraz efektywne wykorzystanie zlewni Wisły
- Adaptacja do zmian klimatycznych- przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym i suszy, a także innym klęskom żywiołowym
- Ochrona cennych zasobów przyrodniczych

Przyjęte w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” cele strategiczne, cele operacyjne i wynikające z nich zadania są zgodne z założeniami polityki regionalnej województwa oraz priorytetami strategii krajowych ogólnych i sektorowych. Oznacza to, iż przyjmując niniejszą "Strategię...", gmina Małogoszcz może liczyć na wsparcie finansowe zarówno w ramach programów krajowych, jak również poszczególnych programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

4. Konsultacje społeczne

Informowanie społeczności lokalnej o zadaniach stojących przed gminą, postępach w ich realizacji stanowi podstawowy obowiązek władz, a także jest ważnym elementem budowania zaufania pomiędzy samorządem a mieszkańcami. Ważne jest, aby przekazywana społeczeństwu informacja była rzeczowa i wyczerpująca.

W systemie komunikowania się z mieszkańcami rolę inicjującą przyjmuje Burmistrz Miasta i Gminy Małogoszcz za sprawą odpowiednich wydziałów Urzędu Miasta i Gminy. W komunikacji społecznej dotyczącej zapisów "Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" można zastosować środki:

- komunikacji bezpośredniej, tj.: spotkania mieszkańców z Burmistrzem Miasta i Gminy Małogoszcz lub jego przedstawicielami: radnymi gminy, urzędnikami Urzędu Miasta i Gminy, spotkania w sołectwach, itp.
- komunikacji pośredniej: informacja zawarta w prasie, zwłaszcza lokalnej, informacje na stronie oficjalnej Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu oraz informacje przekazywane na stronach internetowych jednostek organizacyjnych gminy lub stronach internetowych niezależnych portali regionalnych.

Sprawność oraz efektywność działania systemu komunikacji społecznej zależy od zaangażowania, umiejętności, sposobu pozyskiwania, analizowania i oceny informacji, od mieszkańców oraz od umiejętności doboru form i środków przekazywania informacji.

Harmonogram prac nad "Strategią...":

- 21 marca 2014 r. - Uchwała nr 29/249/14 Rady Miejskiej w Małogoszczu w sprawie przystąpienia do opracowania "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014 - 2020"
- 1 kwietnia 2014 r. - podpisanie umowy, rozpoczęcie prac nad "Strategią...", ustalenie harmonogramu prac,
- do 30 kwietnia 2014 r. - zebranie danych do części diagnostycznej "Strategii..."

- do 16 maja 2014 r. - przeprowadzenie badań ankietowych (ankiety dla przedsiębiorców rozesłane do poszczególnych firm, ankiety dla mieszkańców i radnych - dostępne w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu oraz na oficjalnej stronie internetowej gminy)
- 30 maja 2014 r. - opracowanie i przekazanie wstępnej wersji diagnozy stanu gminy (część I "Strategii...")
- 6 czerwca 2014 r. - Sesja Planowania Strategicznego w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu z przedstawicielami lokalnej społeczności w celu przedstawienia zasobów gminy i wypracowania analizy SWOT oraz misji gminy
- 12 czerwca 2014 r. - przekazanie "Raportu z Sesji Planowania Strategicznego w Gminie Małogoszcz"
- 15 lipca 2014 r. - Warsztaty Planowania Strategicznego - ustalenie wizji, misji, celów strategicznych i kierunków zadań oraz sprecyzowanie planu zadań inwestycyjnych dla gminy Małogoszcz na lata 2014 - 2020
- 30 lipca 2014 r - przekazanie wstępnej wersji dokumentu „Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024”
- sierpień - wrzesień 2014 r. - przeprowadzenie procedury środowiskowej projektu dokumentu
- wrzesień 2014 r. - przedstawienie projektu "Strategii... " przedstawicielom lokalnej społeczności
- ukończenie prac nad "Strategią Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014 - 2024", przekazanie projektu na komisję Rady Miejskiej oraz uchwalenie dokumentu.

4. Uwarunkowania realizacji „Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024”

4.1. Wdrażanie „Strategii...”

"Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest podstawowym planem działania, który wyznacza kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazuje sposoby ich osiągnięcia.

Dla realizacji dokumentu niezbędny jest mechanizm rozdzielania zadań, ich oceny, monitoringu, korekty i aktualizacji. Zarządzanie "Strategią..." powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Małogoszcz, przy wsparciu ze strony Rady Miejskiej.

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów "Strategii Rozwoju..." wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań w niej zawartych. Głównym adresatem zapisów niniejszego dokumentu są mieszkańcy gminy.

Zadania zawarte w "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Miejskiej w Małogoszczu, m.in. związane uregulowaniami budżetowymi (zachowanie płynności finansowej gminy) oraz terminami narzuconymi przez Instytucje sterujące i zarządzające RPO WŚ, PROW itp. Każdy projekt/ zadanie umieszczone w niniejszym dokumencie będzie realizowane w oparciu o harmonogram rzeczowo-finansowy. Zakończone projekty będą monitorowane pod względem efektywności i skutków przez okres minimum 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.

W celu aktualizacji realizowanych zadań i monitorowania dokumentu Burmistrz Miasta i Gminy Małogoszcz będzie przygotowywał raz na dwa lata sprawozdanie z realizacji "Strategii...". Przygotowanie sprawozdania poprzedzone będzie stałym zbieraniem wniosków i propozycji mieszkańców gminy. Sprawozdanie powinno zawierać:

- opis realizacji poszczególnych celów operacyjnych,
- ocenę realizacji poszczególnych działań w zakresie terminowości wdrażania zadań oraz ich zgodności z przyjętymi celami strategicznymi,
- w przypadku odstępstw od przyjętych działań, propozycje działań korygujących, przyjęte zadania lub propozycje zmian w zapisach "Strategii..."

Burmistrz Miasta i Gminy Małogoszcz przygotowując sprawozdanie i ewentualne propozycje aktualizacji "Strategii..." może powołać zespół zadaniowy składający się między innymi z przedstawicieli radnych, pracowników Urzędu Miasta i Gminy, sołectw oraz organizacji pozarządowych i innych środowisk.

"Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" zostanie przyjęta w formie uchwały Rady Miejskiej. Proponowane zmiany w "Strategii..." będą również podlegały uchwaleniu przez Radę Miejską.

4.2. Finansowanie zadań „Strategii...”

Zakłada się finansowanie zadań zawartych w "Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" z rozmaitych źródeł. Podstawowymi źródłami środków, z których mogą korzystać samorządy na zasadzie współfinansowania są:

- budżet państwa w realizacji zadań nałożonych na gminy ustawowo,
- środki wewnętrzne – budżet samorządu JST,
- środki zewnętrzne: fundusze pomocowe Unii Europejskiej (Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Program Operacyjny Polska Wschodnia, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, itp.) Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Mechanizm Norweski i wiele innych, dostosowanych do konkretnych zadań,
- środki stowarzyszeń, fundacji i organizacji pozarządowych.

Głównym źródłem finansowania części działań zaplanowanych w strategii będą środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przy współudziale środków z budżetu gminy, które będą stanowić tzw. wkład własny. Gmina aplikowała o środki zewnętrzne we wcześniejszym okresie, w przyszłości również będzie ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z tych źródeł. Część zadań ze względu na znaczne koszty realizacji i ograniczenia budżetowe gminy, może być realizowana tylko przy wsparciu środków zewnętrznych.

Gmina będzie ubiegać się o dofinansowanie zadań z zakresu infrastruktury technicznej i społecznej, ochrony środowiska, ponadto będzie wspierać środowisko przedsiębiorców, sektor rolnictwa oraz rozwój kapitału ludzkiego.

Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy Małogoszcz w latach 2014-2024 nie ma sprecyzowanych kosztów inwestycji. Koszty te będą wyliczane przed przystąpieniem do realizacji konkretnych zadań i po analizie potencjalnych źródeł środków (możliwości dofinansowania).

Ponadto, należy zaznaczyć, że w "Strategii Rozwoju Gminy..." zostały zawarte tylko niektóre zadania inwestycyjne, pozostałe zadania będą wpisywać się w cele i założone działania

w kierunku rozwoju gminy, będą zawarte w innych dokumentach np. strategiach branżowych, planie inwestycyjnym itp.

Działania organizacyjne przewidziane do realizacji w ramach "Strategii..." będą w większości realizowane w ramach prac Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu oraz innych instytucji społecznych działających na terenie gminy.

Tabela 71. Potencjalne źródła zewnętrznego finansowania działań zawartych w "Strategii..." według układu celów

Cel operacyjny	Możliwości dofinansowania
Wysoki poziom usług społecznych oraz aktywne i zintegrowane społeczeństwo	
Zapewnienie wysokiego standardu usług społecznych	
Wspieranie rozwoju kompleksowych usług społecznych	RPO WŚ 2014-2020 Oś 7. Sprawne usługi publiczne PO Polska Cyfrowa 2014-2020
Zagwarantowanie bezpieczeństwa mieszkańców	NFOŚiGW WFOŚiGW
Pomoc społeczna i zapobieganie zjawiskom patologicznym	RPO WŚ 2014-2020 Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem
Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego	
Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	RPO WŚ 2014-2020 Oś 6. Rozwój miast PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020 NFZ PFRON
Zapewnienie dogodnych warunków dla rozwoju potencjału ludzkiego	RPO WŚ 2014-2020 Oś 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo RPO WŚ 2014-2020 Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem RPO WŚ 2014-2020 Oś 10. Otwarty rynek pracy PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 PO Polska Cyfrowa 2014-2020 PFRON Granty Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Granty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Aktywizacja i integracja społeczeństwa	RPO WŚ 2014-2020 Oś 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo PO Polska Cyfrowa 2014-2020 Granty Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej
Współpraca w wieloaspektowym rozwoju	
Wykorzystanie kapitału ludzkiego, dziedzictwa kulturowego, lokalnych tradycji i zasobów gminy	RPO WŚ 2014-2020 Oś 4. Dziedzictwo naturalne i kulturowe PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 ARiMR Granty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Współpraca z instytucjami stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, mieszkańcami itp.	PROW 2014-2020 Granty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Konkurencyjna gospodarka oparta na lokalnych atutach	
Wspieranie rozwoju różnorodnej przedsiębiorczości	
Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalne surowce naturalne	RPO WŚ 2014-2020 Oś 2. Konkurencyjna gospodarka PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 PO Polska Wschodnia 2014-2020 Program INTERREG EUROPA
Tworzenie warunków dla inwestorów strategicznych	RPO WŚ 2014-2020 Oś 2. Konkurencyjna gospodarka PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 PO Polska Wschodnia 2014-2020 Program INTERREG EUROPA

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw	RPO WŚ 2014-2020 Oś 2. Konkurencyjna gospodarka PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 PO Polska Wschodnia 2014-2020 PROW 2014-2020 Program INTERREG EUROPA Szwajcarsko-Polski Program Współpracy Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Stymulowanie rozwoju wyspecjalizowanego rolnictwa	
Zwiększenie efektywności, innowacyjności i specjalizacji produkcji rolnej	RPO WŚ 2014-2020 Oś 2. Konkurencyjna gospodarka PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 PROW 2014-2020 ARiMR NFOŚiGW
Rozwój usług i przedsiębiorczości okołorolniczej	RPO WŚ 2014-2020 Oś 2. Konkurencyjna gospodarka PO Inteligentny Rozwój 2014-2020 PO Rybactwo i Morze 2014-2020 PROW 2014-2020 ARiMR NFOŚiGW
Aplikowanie o środki zewnętrzne i wszechstronna promocja	
Absorpcja środków finansowych ze źródeł zewnętrznych	PO Pomoc techniczna 2014 -2020
Promocja gminy	Granty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Nowoczesna infrastruktura techniczna w powiązaniu z ochroną środowiska	
Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury technicznej	
Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	RPO WŚ 2014-2020 Oś 4. Dziedzictwo naturalne i kulturowe PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020 NFOŚiGW WFOŚiGW
Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i ośrodkowej	RPO WŚ 2014-2020 Oś 5. Nowoczesna komunikacja RPO WŚ 2014-2020 Oś 6. Rozwój miast PO Infrastruktura i środowisko PO Polska Wschodnia 2014-2020 Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych NFOŚiGW
Rozwój infrastruktury energetycznej i odnawialnych źródeł energii	RPO WŚ 2014-2020 Oś 3. Efektywna i zielona energia PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020 NFOŚiGW WFOŚiGW Szwajcarsko-Polski Program Współpracy Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Dbłość o zasoby środowiska naturalnego i ich prawidłowe wykorzystanie	
Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy	RPO WŚ 2014-2020 Oś 4. Dziedzictwo naturalne i kulturowe PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020 PROW 2014-2020 NFOŚiGW WFOŚiGW Program INTERREG EUROPA
Właściwe wykorzystanie zasobów przyrody	RPO WŚ 2014-2020 Oś 4. Dziedzictwo naturalne i kulturowe PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020 PROW 2014-2020 NFOŚiGW WFOŚiGW

Funkcjonalność przestrzenna	
Zachowanie spójności zamierzeń gospodarczych i społecznych oraz infrastrukturalnych z warunkami zagospodarowania przestrzennego	RPO WŚ 2014-2020 Oś 6. Rozwój miast PROW 2014-2020
Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy	RPO WŚ 2014-2020 Oś 6. Rozwój miast PROW 2014-2020

Skróty użyte w tabeli:

RPO WŚ - Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego

PO - Program Operacyjny

PROW - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

ARiMR - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

NFOŚiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NFZ - Narodowy Fundusz Zdrowia

PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Konsekwentna realizacja założeń "Strategii...", umiejętne wykorzystanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych na realizację zaplanowanych zadań z pewnością przyspieszy zarówno społeczny jak i gospodarczy rozwój gminy.

4.3. Monitowanie i ewaluacja "Strategii..."

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system monitorowania oraz ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów, a w konsekwencji osiągnięcie stanu zakładanego w misji.

Dla oceny "Strategii Rozwoju Gminy Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014 - 2024" wyróżnia się następujące typy ocen:

- ex-ante – (ocena przed realizacją) powinna się odnosić do: spójności pomiędzy celami ogólnymi, szczegółowymi i konkretnymi działaniami zawartymi w "Strategii..." - taka ocena przedstawiona jest w części I niniejszego dokumentu
- mid-term – (ocena w połowie okresu realizacji) powinna badać stopień osiągniętej skuteczności na podstawie zebranych w trakcie monitoringu wskaźników,
- ex-post – (ocena na zakończenie) pozwala, na podstawie końcowych danych, na porównanie oczekiwanych celów z celami faktycznie osiągniętymi.

Celem prowadzenia monitoringu jest zapewnienie maksymalnej efektywności realizacji "Strategii...", poprzez nadzór nad instytucjami odpowiedzialnymi za zarządzanie i wdrażanie poszczególnych zadań i projektów.

Każdy projekt/ zadanie umieszczone w "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" będzie realizowane w oparciu o harmonogram rzeczowo-finansowy. Zakończone projekty będą monitorowane pod względem efektywności i skutków przez okres minimum 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.

4.4. Środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji przewidzianych w „Strategii ...”

Obszar Gminy Małogoszcz objęty został różnymi formami ochrony przyrody i z tego względu realizacja zadań i działań przewidzianych w „Strategii ...” będzie wymagała bezwzględnej respektowania rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo.

W celu eliminacji ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie szeregu działań, których zastosowanie zapobiegać będzie wystąpieniu ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko.

Tabela 72. Proponowane środki i zalecenia niwelujące ewentualne niekorzystne oddziaływania na środowisko

Element środowiska przyrodniczego	Środki/zalecenia
Zdrowie ludzi	– Oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac, – Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP, – Ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu, – Stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych
Świat zwierząt	– Wykonywanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy, – Prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy czy innych gatunków ważnych ze względów przyrodniczych, których występowanie stwierdzono, – W sytuacji braku możliwości prowadzenia prac w okresie pozałęgowym odpowiednio wcześniej należy zabezpieczyć budynki przed możliwością zakładania w nich lęgówisk, – Prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie
Świat roślin	– Wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz nawiązującej do otoczenia, – Zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska, – Prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych, – Zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego (np.. włókniny i obudowy drewniane), – Maksymalnie ograniczać rozmiary planów budowy
Wody powierzchniowe i podziemne	– Zabezpieczenie placów budowy (skład materiałów, odpadów) w sposób zapobiegający kontaktowi z wodami opadowymi i gruntowymi, – Zbierać w sposób selektywny powstające odpady i gromadzić je czasowo do momentu wywozu na składowisko odpadów lub innego zagospodarowania, – Kontrola szczelności instalacji paliwowych pojazdów i maszyn wykorzystywanych w czasie prac budowlanych celem zapobieżenia możliwości miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi, – Zapewnienie zaplecza socjalnego oraz przenośnych toalet dla pracowników budowy oraz regularne opróżnianie toalet z wykorzystaniem samochodów asenizacyjnych wyposażonych w odpowiedni sprzęt, – Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych

Jakość powietrza	– Zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót w szczególności poprzez: systematycznie sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn budowlanych
Powierzchnia ziemi	– Przed rozpoczęciem prac ziemnych należy zebrać warstwę gleby (humus), a po zakończeniu prac rozplantować na powierzchni terenu, – Przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami
Krajobraz	– Zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu – Nie wprowadzenia elementów dysharminizujących w chronionym krajobrazie
Klimat	– Ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum celem ograniczenia emisji spalin, – Stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu, – Stosować urządzenia o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń
Zabytki i dobra materialne	– Przewidziane w „Strategii ...” zadania inwestycyjne nie będą dotyczyć obiektów zabytkowych, – w wyniku realizacji przedsięwzięć nastąpi rozwój i odnowienie infrastruktury technicznej, odnowienie obiektów publicznych w wyniku termomodernizacji, – W wyniku realizacji inwestycji wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia lokalnej społeczności

Ze względu na charakter i skalę planowanych zadań ujętych w „Strategii ...” nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi. Teren, na którym prowadzone będą działania inwestycyjne nie wykracza poza granice administracyjne Gminy Małogoszcz.

Inwestycje przewidziane w projekcie „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” realizowane będą głównie w obszarach zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Nie przewiduje się zarówno na etapie realizacji jak i późniejszej eksploatacji zajmowania nowych terenów podlegających rygorom ochronnym. Ewentualne place budowy organizowane będą wyłącznie na terenach zagospodarowanych przez człowieka i nie będą lokalizowane w obszarach niezmienionych podlegających rygorom ochronnym.

Przewidziane inwestycje prowadzone będą w obszarach już zainwestowanych, najczęściej w obszarach zabudowy, w tym mieszkaniowej.

Tylko część ze wskazanych w „Strategii ...” zadań stricte inwestycyjnych związanych będzie na etapie realizacji z wystąpieniem krótkotrwałych, przejściowych i drobnych uciążliwości dla ludzi i środowiska. Należy jednak podkreślić, że wszystkie te oddziaływania ustaną po zakończeniu realizacji inwestycji.

Efekty realizacyjne poszczególnych zadań w ramach „Strategii ...” będą dla wszystkich komponentów środowiska co najmniej neutralne, a często bardzo pozytywne.

W przypadku niektórych działań związanych z rozbudową bazy sportowej, rekreacyjnej, mają one na celu zapewnienia lepszych warunków dostępności mieszkańców Gminy Małogoszcz do różnych form rekreacji, sportu. Zadania te mają zdecydowanie prospołeczny charakter i wpływają tylko pośrednio na stan środowiska naturalnego.

Poprawa jakości życia, zwiększenie poziomu wykształcenia mieszkańców, przekładają się na postawy proekologiczne i powodują wzrost świadomości ekologicznej wśród lokalnej społeczności.

Działania wynikające z modernizacji i poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej na terenie gminy, budowy sieci gazociągowej, budowy sieci kanalizacyjnej mają zdecydowanie charakter prośrodowiskowy. Planowane inwestycje z tego zakresu mogą jedynie na etapie budowy/realizacji nieznacznie negatywnie oddziaływać na środowisko, co

jest związane z pracami ziemnymi, emisją hałasu i zanieczyszczeń pochodzących od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, itp. Jednak po zakończeniu inwestycji i na etapie eksploatacji zasobów infrastrukturalnych zauważalne są korzyści zarówno dla środowiska naturalnego, jak i samych mieszkańców gminy. Pozytywne skutki realizacji inwestycji w zakresie budowy sieci gazociągowej dotyczą ograniczenia emisji zanieczyszczeń w porównaniu z wykorzystywanymi obecnie paliwami węglowymi a więc pozytywnie oddziaływać będą na jakość stan środowiska naturalnego poprzez poprawę jakości powietrza. Rozwój i remont sieci wodno-kanalizacyjnej przyczyni się do ograniczenia szkodliwości ścieków i dotyczył będzie: wód, roślin, zwierząt a także jakości życia mieszkańców gminy. Pozostałe projekty, w wyniku realizacji również przyczynią się do poprawy stanu środowiska.

Inwestycja budowy instalacji wykorzystujących siłę wiatru i energie solarną będzie elementem oddziałującym stale i długoterminowo, jednak w wyniku przeprowadzonych badań uznano, że inwestycja ta nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja inwestycji nie będzie stała w kolizji z celami ochrony obecnych na terenie gminy Małogoszcz form ochrony przyrody. Lokalny i mocno ograniczony zasięg inwestycji nie spowoduje negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną. Z uwagi na fakt, iż realizacja oraz eksploatacja planowanych przedsięwzięć będzie miała charakter lokalny i niewielką skalę, nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna i stan zachowania szaty roślinnej i świata zwierząt powyższych obszarów.

Ze względu na charakter i skalę działań inwestycyjnych opisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” nie przewiduje się zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz dla zdrowia i życia ludzi. Realizacja planowanych inwestycji przyniesie pozytywne skutki dla środowiska oraz wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców gminy Małogoszcz. Zakłada się ponadto, że w wyniku realizacji zamierzeń projektu "Strategii..." obszar gminy Małogoszcz zyska walor atrakcyjności inwestycyjnej, będzie przyjaźniejszym dla mieszkańców pod względem zaspokajania potrzeb społecznych, będzie miał szanse rozwijać się i wykorzystywać swój potencjał.

4.5. Wskaźniki realizacji działań „Strategii...”

Wskaźniki realizacji zadań "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" przedstawiono w podziale na cele strategiczne, operacyjne i poszczególne segmenty działań.

Tabela 73. Wskaźniki realizacja zadań objętych "Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"

Cel operacyjny	Wskaźnik realizacji
Wysoki poziom usług społecznych oraz aktywne i zintegrowane społeczeństwo	
Zapewnienie wysokiego standardu usług społecznych	
Wspieranie rozwoju kompleksowych usług społecznych	- poziom (%) wydatków budżetu gminy na zadania społeczne - liczba szkoleń lub liczba pracowników biorących udział w szkoleniach - liczba usług publicznych w gminie świadczona za pomocą sieci internet
Zagwarantowanie bezpieczeństwa mieszkańców	- kwota wydatków na doposażenie OSP - liczba szkoleń dla pracowników służ bezpieczeństwa - liczba przedsięwzięć w zakresie poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - liczba akcji informacyjno-szkoleniowych dla mieszkańców

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Pomoc społeczna i zapobieganie zjawiskom patologicznym	- stopa (%) bezrobocia i liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP - liczba osób korzystających z pomocy M-GOPS według powodów przyznania - liczba prowadzonych w gminie programów profilaktycznych
Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego	
Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	- liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej - liczba nowych miejsc rekreacyjno-sportowych - liczba budynków ze zlikwidowanymi barierami architektonicznymi
Zapewnienie dogodnych warunków dla rozwoju potencjału ludzkiego	- środki przekazane przez gminę na wspieranie działalności instytucji kulturalnych, sportowych oraz kół zainteresowań, klubów itp. - liczba podjętych działań wspierających rozwój zasobów ludzkich
Aktywizacja i integracja społeczeństwa	- liczba podjętych działań społecznych przez mieszkańców i liderów w sołectwach
Współpraca w wieloaspektowym rozwoju	
Wykorzystanie kapitału ludzkiego, dziedzictwa kulturowego, lokalnych tradycji i zasobów gminy	- liczba zadań zleconych do realizacji organizacjom samorządowym - liczba imprez w kalendarzu gminnym - liczba działań wspierających dziedzictwo kulturowe, tradycje i folklor
Współpraca z instytucjami stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, mieszkańcami itp.	- liczba partnerów wśród samorządów i instytucji krajowych i zagranicznych - liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, fundacji, podmiotów z sektora prywatnego itp. współpracujących z Urzędem Miasta i Gminy - liczba zrealizowanych projektów współpracy. - liczba spotkań z mieszkańcami, w tym spotkań w sołectwach
Konkurencyjna gospodarka oparta na lokalnych atutach	
Wspieranie rozwoju różnorodnej przedsiębiorczości	
Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalne surowce naturalne	- liczba nowych przedsiębiorstw działających w oparciu o lokalne surowce naturalne - liczba zorganizowanych działań na rzecz podnoszenia innowacyjności przedsiębiorstw na terenie gminy
Tworzenie warunków dla inwestorów strategicznych	- liczba zorganizowanych działań na rzecz wzrostu zainteresowania przez inwestorów strategicznych terenami inwestycyjnymi na terenie gminy
Stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw	- liczba szkoleń dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą - liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych
Stymulowanie rozwoju wyspecjalizowanego rolnictwa	
Zwiększenie efektywności, innowacyjności i specjalizacji produkcji rolnej	- liczba powstałych w gminie grup producenckich - liczba gospodarstw specjalistycznych, ekologicznych
Rozwój usług i przedsiębiorczości okołorolniczej	- liczba nowych przedsiębiorstw działających dla obsługi rolnictwa - liczba gospodarstw agroturystycznych
Aplikowanie o środki zewnętrzne i wszechstronna promocja	
Absorpcja środków finansowych ze źródeł zewnętrznych	- liczba projektów zrealizowanych w gminie umożliwiających absorpcję środków UE i pozaunijnych dotacji - wartość (zł) środków zewnętrznych uzyskanych na inwestycje i działania w gminie
Promocja gminy	- liczba działań promocyjnych gminy

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Nowoczesna infrastruktura techniczna w powiązaniu z ochroną środowiska	
Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury technicznej	
Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej (km) - liczba powstałych oczyszczalni przydomowych - środki gminy i dofinansowanie zewnętrzne wydatkowane na inwestycje wodno-kanalizacyjne
Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i około drogowej	- długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy (km) - długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km) - długość wybudowanych chodników (km) - liczba nowych punktów oświetlenia drogowego - liczba zrealizowanych inwestycji z zakresu infrastruktury okołodrogowej - środki gminy i dofinansowanie zewnętrzne wydatkowane na inwestycje drogowe
Rozwój infrastruktury energetycznej i odnawialnych źródeł energii	- długość wybudowanej sieci gazowej (km) - liczba powstałych instalacji odnawialnych źródeł energii
Dbłość o zasoby środowiska naturalnego i ich prawidłowe wykorzystanie	
Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy	- środki wydane na działania proekologiczne - ilość odpadów zbieranych selektywnie w gminie (Mg) - ilość zebranego azbestu z terenu gminy (m³) - tereny objęte nowymi zadrzewieniami i zalesieniami (ha) - liczba działań zwiększających świadomość ekologiczną społeczeństwa
Właściwe wykorzystanie zasobów przyrody	- ilość projektów tworzących pakiety usług rekreacyjnych i turystycznych na terenie gminy
Funkcjonalność przestrzenna	
Zachowanie spójności zamierzeń gospodarczych i społecznych oraz infrastrukturalnych z warunkami zagospodarowania przestrzennego	- powierzchnia objęcia terenu gminy (w ha) wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego - powierzchnia terenów niezagospodarowanych przeznaczonych na budownictwo jednorodzinne
Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy	- środki gminy i dofinansowanie zewnętrzne wydatkowane na zagospodarowanie przestrzeni i działania rewitalizacyjne

Bibliografia

Publikacje, strategie i dokumenty:

1. Bilans zasobów kopalin w Polsce stan na 31.12.2013 r.
2. EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela 2010
3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Warszawa 2013
5. Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2013 - 2016, Warszawa 2013
6. Lokalna Strategia Rozwoju - Stowarzyszenie "Lokalna Grupa Działania Ziemia Jędrzejowska - GRYF", Jędrzejów 2014
7. Lokalna Strategia Rozwoju Obszaru Rybackiego - Stowarzyszenie "Lokalna Grupa Działania Jędrzejowska Ryba", Jędrzejów 2011
8. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Małogoszcz na lata 2007 - 2013, Małogoszcz 2007
9. Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013 - 2020, Warszawa 2013
10. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego 2012 - 2018, Kielce 2012
11. Plan Odnowy Miejscowości Bocheniec gmina Małogoszcz, Bocheniec 2008
12. Plan Odnowy Miejscowości Małogoszcz gmina Małogoszcz, Małogoszcz 2008
13. Plan Odnowy Miejscowości Mieronice gmina Małogoszcz, Mieronice 2008
14. Plan Odnowy Miejscowości Złotniki gmina Małogoszcz, Złotniki 2008
15. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Gminy Małogoszcz, Kielce 2004
16. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020, Warszawa 2014
17. Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020, Warszawa 2014
18. Program Operacyjny Polska Inteligentny Rozwój 2014 - 2020, Warszawa 2014
19. Program Operacyjny Polska Wschodnia na lata 2014 - 2020, Warszawa 2014
20. Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014 - 2020, Warszawa 2014
21. Program Operacyjny Rybactwo i morze 2014 - 2020, Warszawa 2014
22. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020, Warszawa 2014
23. Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Kielce 2013
24. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r., Warszawa 2013
25. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2011 - 2018, Małogoszcz 2011
26. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, Warszawa 2013
27. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 - aktualizacja, Warszawa 2013
28. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2020, Kielce 2013
29. Strategia Rozwój Transportu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)
30. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012 - 2020
31. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo. Konkurencyjna gospodarka. Sprawne Państwo, Warszawa 2012

32. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, województwo świętokrzyskie - zmiana studium, Małogoszcz 2005
33. Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury 2004 - 2020, Warszawa 2005
34. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2012 - 2030, Małogoszcz 2012

Strony internetowe:

<http://www.malogoszcz.eobip.pl/>
<http://www.malogoszcz.pl/>
<http://www.wirtualnymalogoszcz.pl/>

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia jednostek administracyjnych na terenie gminy Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	9
Tabela 2. Dochody budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	13
Tabela 3. Wydatki budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	13
Tabela 4. Wydatki, według działów, budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	14
Tabela 5. Dochody i wydatki budżetu gminy Małogoszcz na 1 mieszkańca w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2012, obliczenia własne np. danych Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu - 2013)	15
Tabela 6. Najważniejsze projekty zrealizowane przez Gminę Małogoszcz i jednostki organizacyjne w latach 2007-2013 (ze środków własnych i zewnętrznych źródeł dofinansowania, w tym funduszy unijnych) - stan 30.11.2013 r. (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	17
Tabela 7. Liczba ludności w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013).....	20
Tabela 8. Liczba ludności w gminie Małogoszcz w podziale na grupy wiekowe w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)	20
Tabela 9. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach gminy Małogoszcz - stan na dzień 07.04 2014 r. (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu).....	21
Tabela 10. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013).....	22
Tabela 11. Przyrost naturalny i saldo migracji w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)	22
Tabela 12. Porównanie wybranych wskaźników demograficznych gminy Małogoszcz do wskaźników demograficznych powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego w roku 2012 (GUS, 2013)	24
Tabela 13. Prognoza demograficzna dla powiatu jędrzejowskiego i gminy Małogoszcz do roku 2035 (według Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2011-2035 – GUS).	24
Tabela 14. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru Regon w latach 2007-2013 z terenu gminy Małogoszcz (GUS, 2007-2013)	26
Tabela 15. Pracujący według innego podziału niż PKD w gminie Małogoszcz w latach 2007-2012 (GUS, 2007-2012)	27
Tabela 16. Poziom bezrobocia w latach 2007-2013 na terenie gminy Małogoszcz (Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie)	28
Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych wg poziomu wieku w latach 2007-2013 na terenie gminy Małogoszcz (Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie)	28
Tabela 18. Rodzaje pomocy udzielonej bezrobotnym z terenu gminy Małogoszcz przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie w latach 2007-2013 (Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie)	29
Tabela 19. Liczba mieszkań w gminie Małogoszcz na dzień 30.04.2014 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	30
Tabela 20. Mieszkania według okresu budowy na terenie gminy Małogoszcz (GUS, Narodowy Spis Powszechny - Mieszkania 2002)	31
Tabela 21. Mieszkania indywidualne oddane do użytkowania w latach 2003-2013 na terenie gminy Małogoszcz (GUS, 2003-2013)	31
Tabela 22. Wskaźniki procentowe wyposażenia mieszkań w gminie Małogoszcz w latach 2007-2012 (GUS, 2007-2012)	31
Tabela 23. Informacje o placówkach oświatowych na terenie gminy Małogoszcz - stan na rok 2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu).....	32
Tabela 24. Działalność Miejsko-Gminnego Zespołu Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu w roku 2013 (M-GZOZ w Małogoszczu)	33
Tabela 25. Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	34
Tabela 26. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej według powodów przyznania w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	34
Tabela 27. Realizacja zadań własnych M-GOPS w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	35

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Tabela 28. Środki finansowe na opiekę społeczną wg źródeł pochodzenia w Małogoszczu w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	35
Tabela 29. Dane dotyczące przestępczości na terenie gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 (Komisariat Policji w Małogoszczu).....	36
Tabela 30. Wyposażenie jednostek OSP w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	37
Tabela 31. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego z terenu gminy Małogoszcz (dane Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach, 2012)	39
Tabela 32. Informacja o ośrodkach turystycznych i gospodarstwach agroturystycznych na terenie gminy Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	42
Tabela 33. Drogi wojewódzkie w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	44
Tabela 34. Drogi powiatowe w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	45
Tabela 35. Drogi powiatowe - ulice miejskie - w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	45
Tabela 36. Drogi gminne (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	45
Tabela 37. Drogi gminne - ulice w mieście Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	46
Tabela 38. Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej (% ogółu ludności) w gminie Małogoszcz w latach 2007-2012 (GUS, 2007-2012)	47
Tabela 39. Stan sieci wodociągowej w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	47
Tabela 40. Parametry ujęć wody w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	47
Tabela 41. Zużycie wody w dm ³ na potrzeby gospodarki i dla ludności w latach 2007-2012 w gminie Małogoszcz (GUS, 2007-2012)	48
Tabela 42. Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	48
Tabela 43. Oczyszczalnie ścieków w gminie (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	48
Tabela 44. Ilość oczyszczanych ścieków w gminie Małogoszcz w dm ³ (GUS, 2007-2013)	49
Tabela 45. Odpady zbierane w gminie Małogoszcz w latach 2011-2013 w Mg (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	50
Tabela 46. Ilość niebezpiecznych odpadów zbieranych na terenie gminy Małogoszcz w latach 2007-2013 w Mg (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	51
Tabela 47. Kotłownie w budynkach użyteczności publicznej (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu).....	53
Tabela 48. Zestawienie podmiotów gospodarki narodowej w gminie Małogoszcz wg sekcji PKD w latach 2007-2013.(GUS, 2007-2013)*	55
Tabela 49. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz w latach 2009-2013 (GUS 2009-2013)	56
Tabela 50. Wyrejestrowane podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz w latach 2009-2013 (GUS 2009-2013)	56
Tabela 51. Zestawienie podmiotów gospodarczych działających w gminie Małogoszcz w latach 2009-2013 według wielkości, tj. liczby zatrudnionych osób (GUS 2009-2013).....	56
Tabela 52. Powierzchnia użytków rolnych w gminie Małogoszcz na koniec 2013 r.(Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	57
Tabela 53. Struktura gospodarstw rolnych w gminie Małogoszcz (GUS, Powszechny Spis Rolny, 2010)	58
Tabela 54. Powierzchnia gruntów leśnych (w ha) w gminie Małogoszcz pod względem własności w latach 2007-2013 (GUS, 2007-2013)	59
Tabela 55. Pozyskiwanie drewna w lasach w gminie Małogoszcz w m ³ (GUS, 2007-2013).....	59
Tabela 56. Odnowienie i zalesienia w lasach w ha w gminie Małogoszcz (GUS, 2007-2013)	59
Tabela 57. Główne podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz - zatrudnienie na 31.05.2014 roku (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu).....	60
Tabela 58.Liczba podmiotów gospodarczych - handel, usługi, gastronomia - w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu).....	61
Tabela 59. Udokumentowane zasoby złóż surowców naturalnych w gminie Małogoszcz (źródło: Bilans zasobów kopalin w Polsce stan na 31.12.2012 r.).....	62
Tabela 60. Charakterystyka urządzeń piętrzących w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	65
Tabela 61. Charakterystyka zbiorników wodnych w gminie Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	65
Tabela 62. Wykaz Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla gminy Małogoszcz (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)	69

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

Tabela 63. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Małogoszcz (za "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz")	71
Tabela 64. Analiza SWOT dla gminy Małogoszcz według uczestników Sesji Planowania Strategicznego w dniu 6 czerwca 2014 r. w podziale na grupy - hierarchia ważności	74
Tabela 65. Najważniejsze obszary problemowe w gminie Małogoszcz	75
Tabela 66. Plan działań gminy Małogoszcz w obszarze priorytetowym "Społeczeństwo"	83
Tabela 67. Plan działań gminy Małogoszcz w obszarze priorytetowym "Gospodarka"	87
Tabela 68. Plan działań gminy Małogoszcz w obszarze priorytetowym "Infrastruktura i środowisko"	89
Tabela 69. Harmonogram, szacunkowe koszty realizacji i źródła współfinansowania zadań inwestycyjnych na terenie gminy Małogoszcz w latach 2014-2024.....	92
Tabela 70. Wypis głównych celów obowiązujących strategii krajowych, w tym strategii sektorowych.....	95
Tabela 71. Potencjalne źródła zewnętrznego finansowania działań zawartych w "Strategii..." według układu celów	101
Tabela 72. Wskaźniki realizacji zadań objętych "Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"	106

Spis wykresów

Wykres 1. Dochody i wydatki ogólne budżetu gminy Małogoszcz w latach 2007-2013	15
Wykres 2. Dochody i wydatki budżetu gminy Małogoszcz na 1 mieszkańca w latach 2007-2013.....	15
Wykres 3. Liczba ludności w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013.....	21
Wykres 4. Liczba ludności w podziale na grupy wiekowe w gminie Małogoszcz w roku 2013.....	21
Wykres 6. Struktura ekonomicznych grup wiekowych w gminie Małogoszcz	23
Wykres 7. Struktura przyrostu naturalnego i salda migracji w gminie Małogoszcz	23
Wykres 8. Podmioty gospodarcze w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013	26
Wykres 9. Wybrane wskaźniki ilustrujące poziom bezrobocia w gminie Małogoszcz w latach 2007-2013.....	28
Wykres 10. Porównanie wskaźników wyposażenia mieszkań w infrastrukturę techniczną w gminie.....	32
Wykres 11. Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla mieszkańców gminy Małogoszcz w roku 2013	35
Wykres 12. Porównanie długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Małogoszcz w latach 2007-2013	46
Wykres 13. Podmioty gospodarki narodowej - nowozarejestrowane i wyrejestrowane w latach 2009-2013 w gminie Małogoszcz	56
Wykres 14. Użytkowanie ziemi rolnej w gminie Małogoszcz	57
Wykres 15. Grunty leśne i lasy na terenie gminy Małogoszcz	59

Spis rysunków

Rysunek 1. Schemat diagnozowania w strategii rozwoju gminy.....	5
Rysunek 2. Schemat planowania strategicznego	6
Rysunek 3. Położenie gminy Małogoszcz na tle powiatu jędrzejowskiego	8
Rysunek 4. Herb Miasta i Gminy Małogoszcz.....	10
Rysunek 5. Miasto i Gmina Małogoszcz	11
Rysunek 6. Złóża na terenie gminy Małogoszcz: Leśnica - Małogoszcz (eksploatowane przez Małogoszcz Lafarge Cement Polska S.A) i Głuchowiec (eksploatowane przez Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. Kielce).....	63
Rysunek 7. Sesja Planowania Strategicznego w Urzędzie Miasta i Gminy w Małogoszczu.....	73
Rysunek 8. Plan strategiczny dla gminy Małogoszcz w układzie obszarów priorytetowych, celów strategicznych i celów operacyjnych	80

Załączniki

Załącznik nr 1

Infrastruktura kulturalna i sportowa gminy Małogoszcz

Instytucje kultury:

Dom Kultury w Małogoszczu,

ul. 11 Listopada 17, 28-366 Małogoszcz

tel. (041) 38 55 193, e-mail: dkmalogoszcz@op.pl, www.dk.malogoszcz.eu

Dyrektor: Andrzej Staniek

Dom Kultury w Małogoszczu powstał w 1983 roku. W roku 2013 instytucja ta świętowała 30-lecie swojej działalności. Od początku swojego istnienia placówka stanowi centrum życia kulturalnego organizując koncerty, spotkania autorskie, wystawy, przeglądy, turnieje, prezentując spektakle.

Działalność instytucji z roku na rok rozszerza się o nowe formy pracy z dziećmi i młodzieżą. Przedmiotem działania jest realizacja zadań w zakresie edukacji kulturalnej, upowszechnianie kultury, sztuki, sportu, turystyki, rekreacji, rozrywki (programowanie, metodykę i organizację działalności społeczno-kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej, rozrywkowej i oświatowej). Priorytetowym zadaniem jest edukacja artystyczna dzieci i młodzieży w zakresie muzyki, plastyki, tańca i teatru.

Dom Kultury jest organizatorem imprez o charakterze cyklicznym, jak: Dni Małogoszcza, Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Nad Wierną Rzeką”, Ogólnopolskie Konfrontacje Taneczne, Widowiska bajkowe „Mała Miss”, Miss Regionu Jędrzejów-Włoszczowa w ramach Miss Polonia, Eliminacje „Wygraj Sukces”, Wojewódzki Przegląd Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Teatralnych, Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek, Prezentacje Szkół, Prezentacje Folklorystyczne, Przedszkolne Śpiewanie, Turnieje Szachowe.

Stałe formy pracy Domu Kultury to: Studio Piosenki, Dziecięce i Młodzieżowe Zespoły Taneczne (Kaprys, Kaprys Junior, Kaprysiątka), Taniec Towarzyski, Teatr „Kafelek”, Grupa Literacka „Argument”, Ludowy Zespół Śpiewaczy „Bochenianki”, Zespół Pieśni i Tańca, Klub Ekologa, Klub Młodego Modelarza „Sklejacze”, Koło Plastyczne, Sekcja Szachowa, Nauka Gry Instrumenty Klawiszowe, Fitnes, Aerobik, Zajęcia Sportowo Rekreacyjne, Zajęcia Świetlicowe. Zajęcia prowadzą instruktorzy osiągając z poszczególnymi grupami młodzieży znaczne sukcesy ogólnopolskie, a także zagraniczne. Poza wymienionymi stałymi formami pracy w których uczestniczy średnio 300 osób, Dom Kultury organizuje ponadto plenery malarskie, wystawy malarskie i fotograficzne, plastyczne, modelarskie. Organizuje imprezy okolicznościowe i na zlecenie, spektakle teatralne, koncerty, dyskoteki.

Dom Kultury w Małogoszczu 2008 roku został wyróżniony Złotym Gryfem Powiatu Jędrzejowskiego, a w roku 2011 został wyróżniony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i umieszczony jako "Miejsce Odkrywania Talentów" na polskiej mapie znajdującej się na stornie internetowej www.roktalentow.men.gov.pl.

Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu

ul. Jaszowskiego 3 A, 28-366 Małogoszcz

tel (041) 386 01 38, fax. (041) 386 01 50, e-mail: bibliotekamalogoszcz@op.pl

www.biblioteka.malogoszcz.pl

Godziny otwarcia: Pon. - Czw.: 7.30 - 15.30, Pt: 7.00 - 15.00

Dyrektor: Grażyna Skrobot

Biblioteka Publiczna w Małogoszczu została otwarta 17 grudnia 1947 roku i swą działalność rozpoczęła pod nazwą Gromadzka Biblioteka. Początkowo mieściła się w szkole usytuowanej na miejscu dawnej Betani. Od 1 stycznia 1952 roku biblioteka została przeniesiona do budynku urzędu gminy mieszczącego się w Rynku. W latach 50-tych w każdej wsi funkcjonował punkt biblioteczny. Do

1952r. biblioteka wraz z punktami bibliotecznymi posiadała 1 000 woluminów. W latach 60-tych i 70 tych punktów bibliecznych w Lasochowie, Ludwinowie, Wiśniczu i Kozłowie powstaje jedna biblioteka filialna w Kozłowie. W Złotnikach i Żarczycach Dużych utworzono filie biblieczne, które funkcjonują po dzień dzisiejszy. W 1970 roku biblioteka w Małogoszczu zostaje przeniesiona na ulicę Warszawską 11, potem (1975r) na Osiedle do Domu Młodego Robotnika, od 1991 funkcjonuje przy ul. Jędrzejowskiej w Urzędzie Gminy, a od roku 2006 w nowym budynku Urzędu przy ul. Jaszowskiego 3A i jest samorządową instytucją kultury. Ogólna powierzchnia biblioteki wynosi 120 m². Biblioteka zajmuje pięć pomieszczeń na parterze: wypożyczalnię, czytelną, czytelną internetową, pokój dyrektora oraz pomieszczenie socjalne. Jest również dostosowana dla osób niepełnosprawnych.

Biblioteka prowadzi działalność kulturalno-oświatową. Na początku były to spotkania autorskie, z lokalnymi literatami, głośne czytanie bajek, dyskusje na temat przeczytanych książek oraz filmów, potem seanse filmowe dla dzieci i młodzieży oraz pokazowe lekcje szycia, wyszywania i dziergania szydełkiem. Obecnie MGBP wraz z filiami prowadzi różne formy pracy z czytelnikiem: m.in.: rozmowy i dyskusje o książkach; godziny bajek, pogadanki, spotkania autorskie, spotkania walentynkowe i mikołajkowe, Maj miesiącem książki.

Działalność kulturalno-oświatowa biblioteki została doceniona. W 2008 Biblioteka została nominowana do nagrody „Biblioteka Roku” natomiast Burmistrz Miasta i Gminy Jan Głogowski otrzymał statuetkę Bibliomana za modernizację bazy lokalowej i poprawę wizerunku biblioteki publicznej w gminie.

MGBP w Małogoszczu gromadzi i udostępnia materiały biblieczne czytelnikom z terenu gminy Małogoszcz, co stanowi realizację jej podstawowych celów statutowych. Swoje zbiory biblioteka udostępnia bezpłatnie każdemu, niezależnie od miejsca zamieszkania, wykształcenia i pochodzenia społecznego, dążąc do rozwoju i promocji czytelnictwa wśród wszystkich mieszkańców miasta i gminy Małogoszcz.

Zbiory biblioteki składają się z dokumentów tekstowych: książek, czasopism, gazet, dokumentów życia społecznego oraz publikacji regionalnych. Obejmuje wydawnictwa z zakresu literatury pięknej: polskiej i obcej, literatury niebeletrystycznej, literatury popularnonaukowej ze wszystkich dziedzin wiedzy oraz wydawnictwa dla dzieci i młodzieży. Dla potrzeb czytelników prowadzona jest również prenumerata 10 czasopism o zróżnicowanej tematyce.

W MGBP w Małogoszczu działają trzy Dyskusyjne Kluby Książki. Najdłużej działającym klubem (od 2007r.) jest DKK w Żarczycach Dużych. Do tej pory odbyło się 50 spotkań, w którym wzięły udział 273 klubowiczki. W ramach DKK odbyły się 4 spotkania autorskie (z Ewą Nowak, z Grażyną Bąkiewicz, z Grzegorzem Kasdepke, z Renatą Piątkowską w których uczestniczyło 290 osób).

Równolegle z działalnością podstawową kontynuowany jest rozwój komputeryzacji biblioteki i filii terenowych. Od 2007r. biblioteka posiada program biblieczny MAK, co w przyszłości przyczyni się do łatwiejszego i nowocześniejszego korzystania ze zbiorów bibliecznych. Obecnie do katalogu bibliotecznego wprowadzonych jest ok. 70% wszystkich zbiorów

Bardzo dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży cieszy się czytelnia internetowa, która powstała w 2005r. w ramach programu „lkonk@”, które zostały wymienione na nowocześniejsze w 2011r. Sprzęt został zakupiony w 70% ze środków unijnych oraz pozyskany w ramach uczestnictwa biblioteki w II rundzie Programu Rozwoju Biblioteki. Użytkownicy korzystają z Internetu nieodpłatnie w godzinach pracy biblioteki. Dzięki sprzętowi komputerowemu w 2012r. organizowane były warsztaty komputerowe „Podstawy obsługi komputera i Internetu” dla seniorów oraz prezentacje multimedialne dla dzieci i młodzieży np. „Zabytki gminy Małogoszcz”, „Zwyczaj i obyczaje mieszkańców Małogoszcza”, „Budowa książki, rola ilustracji, bajki naszego dzieciństwa, zgadywanki-rymowanki”.

W ostatnich latach 2011/2012 MGBP w Małogoszczu zrealizowała dwa projekty unijne w ramach PROW 2007-2013. Pierwszy miał na celu wydanie pozycji książkowej „Widok z kalenicy. Pogwarki z Jarowy Góry” – A. Błachuckiej, drugi „Utworzenie kawiarenek internetowych z bezpłatnym dostępem do Internetu na terenie gminy Małogoszcz”.

Kluby sportowe:

Miejski Klub Sportowy „WIERNA”

w Małogoszczu ul. Jaszowskiego 3a/5, 28-366 Małogoszcz

tel. (041) 386 01 32 e-mail: slawektrybek@wp.pl

Prezes: Sławomir Trybek

Miejski Klub Sportowy „Wierna” w Małogoszczu to klub z ponad trzydziestoletnim doświadczeniem. Powstał w roku 1978 i debiutował w klasie B. W sezonie 2003/2004 klub wywalczył awans do III ligi. W 2005 roku Wierna wywalczyła Puchar Polski na szczeblu okręgu. W sezonie 2005/2006 klub rywalizował na szczeblu centralnym, gdzie odpadł w 1/16 finału z Zagłębiem Lubin. W 2008 r. Klub został doceniony i wyróżniony za organizację imprez sportowych na terenie województwa świętokrzyskiego przez Ministra Sportu i Turystyki, Pana Zbigniewa Pacelt. W Ogólnopolskim XV Sportowym Turnieju Miast i Gmin 2009 MKS „Wierna” zajął zaszczytne IV miejsce. Wyniki sportowe osiągane przez młodzież są na wysokim poziomie, drużyny zajmują czołowe miejsca w poszczególnych grupach ligowych.

Na prośbę młodych mieszkańców gminy Klub powołał trzy drużyny orlików /rocznik: 2001 i młodsi, 2003 i młodsi oraz 2006 i młodsi/. Statystycznie przedstawiając ilość młodzieży trenującej bieżąco w klubie to prawie 200 osób.

Zawodnicy reprezentują Klub i Miasto w różnych grupach wiekowych i są to: orliki w wieku 8 lat, młodziki 11 lat i 13 lat oraz juniorzy starsi 16 lat oraz seniorzy występujący w III lidze. Drużynę MKS "Wierna" Małogoszcz w większości tworzą wychowankowie klubu, którzy szkoleni byli w nim od najmłodszych lat.

Głównym celem jaki przyświeca klubowi jest propagowanie i upowszechnianie aktywności ruchowej wśród dzieci i młodzieży ze szczególnym zwróceniem uwagi na zagospodarowanie czasu wolnego oraz systematyczne uczestnictwo w proponowanych przedsięwzięciach służących podniesieniu poziomu stanu zdrowia i aktywności społecznej. Klub stara się w atrakcyjny sposób zagospodarować dzieciom i młodzieży czas wolny organizując im oprócz treningów różnego rodzaju letnie i zimowe turnieje piłkarskie, obozy sportowe oraz wyjazdy na ligowe i międzynarodowe mecze piłkarskie.

Wiele imprez sportowych, w których uczestniczyli nie tylko mieszkańcy z terenu gminy ale także z powiatu jędrzejowskiego i województwa świętokrzyskiego mogło się odbyć dzięki środkom pozyskanym z zewnętrznych źródeł m.in. od Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w ramach Świętokrzyskiej Akademii Sportu, czy ze środków unijnych w ramach małych projektów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 r. /PROW 2007-2013/.

Do kalendarza imprez organizowanych przez klub na stałe wpisały się:

1. Gminny Turniej Halowej Piłki Nożnej o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Małogoszcz
2. Turniej Halowej Piłki Nożnej Oldboys,
3. Piłkarski Wakacyjny Turniej Dzikich Drużyn,
4. Młodzieżowy Turniej Piłki Nożnej „Mały Mundial”.
5. Małogoska Liga Siatkówki
6. Turniej Halowej Piłki Nożnej Oldbojów o puchar Prezesa Lokalnej Grupy Działania "Ziemia Jędrzejowska – GRYF”

W ostatnich latach MKS „WIERNA” zrealizował cztery projekty unijne w ramach PROW 2007-2013:

1. „Piłkarski Małogoszcz” w latach 2010/2011
2. „Piłkarski Małogoszcz 2011/2012”
3. „Piłkarski Małogoszcz 2012/2013”
4. „Nad Wierną Rzeką zawsze na sportowo – organizacja obchodów 35-lecia Miejskiego Klubu Sportowego „WIERNA” Małogoszcz oraz rozgrywek sportowych” w latach 2013/2014

W roku 2010 Klub za swoją dotychczasową działalność został uhonorowany Złotym Gryfem Powiatu Jędrzejowskiego.